

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

Αρ. 420

1932

Εκδόσεις της Γραμμής

ΑΠΟ ΤΗ
ΕΚΔΟΣΗ
ΑΡ. 392-393

1927

ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΙΣ
ΚΑΙ ΕΥΤΥΧΙΑ

Δευτέρα Τρίτη Τετάρτη
ΚΑΤΑ ΤΡΙΕΙΣ ΑΠΟΧΡΕΙΣ ΛΕΥΚΟΤΕΡΗ

ΝΕΑ ΜΕΘΟΔΟΣ
ΠΟΥ ΚΑΘΙΣΤΑ

ΤΑ ΔΟΝΤΙΑ ΠΛΕΟΝ ΛΕΥΚΑ

Κάμετε μίαν δοκιμήν του εξαίρε-
τικώς αντισηπτικού άφρου της
Κολυνός οστις χάρις εις την
μοναδικήν μέθοδον της ξηράς
ψηκτρος συντελεί εις την επιτυ-
χίαν των πλέον θαυμασίων απο-
τελεσμάτων. Αποδίδει ταχέως εις
τά δόντια την θαυμασίαν φυσι-
κήν των λευκότητα.

Εξυγιάζει το στόμα και τα
ούλα.

Η χρησιμοποίησις της οδοντο-
κρεμας Κολυνός επιτυγχάνει τα
εξής πλεονεκτήματα:

ΑΝΤΙΣΗΠΤΙΚΗ ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ
ΚΟΛΥΝΟΣ

ΔΙΑΡΚΗΣ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ
ΜΟΡΙΣ ΦΑΡΜΑΤΗ, ΕΥΡΥΠΙΔΩΝ 4 - ΑΘΗΝΑΙ

Καί εις τὰς πέντε
Ηπειρούς πλέονουν
μέ
Persil!

Γ. ΑΝΤ. ΤΖΟΥΡΟΣ και ΚΑΡΡΑΣ, ΑΘΗΝΑΙ
Παρακαταθήκαι. Πάτριαι: Β. Φωτόπουλος, Πατρών 66
Θεσ/νίκη: Καραβίδας και Σία. Στοά
Φερόγλου.

ΚΟΜΩΤΗΡΙΟΝ

FEMINA

ΑΡ. ΤΗΛ. 68-04: 22-415

Τό έκλεκτόν Κερωτήριον FEMINA, ΠΑΝΕΠΙ-
ΣΤΗΜΙΟΥ 37, υπό την καλλιτεχνικήν Διεύθυν-
σιν του Κου Κ. ΓΕΜΕΝΤΖΑΚΗ, σάς προσφέρει
άντι 100 Δραχμῶν μηνιαίας 3 ΜΑΝΙΚΙΟΥΡ, κοπή
δέ και όντυλασιδών άπερίοριστον. Έγγραφαί καθ'
έκαστην.

Τελείως
θεραπευθείς
μέ

ΕΜΠΛΑΣΤΡΑ ΜΑΡΚΑΣ ΛΕΟΝΤΟΣ

— Το φάρμακον που μου συστήσατε επέδρασε θαυμά-
σια. Ούτε ίχνος ρευματισμού πλέον.

— Τα ΕΜΠΛΑΣΤΡΑ ΛΕΟΝΤΟΣ δύνανται να τα συστή-
σω θερμότατα ένεργούν ταχέως και ασφαλώς κατά ρευ-
ματικών και αρθρικών ασθενειών, κατά της ισχιαλγίας
και κατά των πόνων, οι όποιοι προέρχονται από υπερ-
πωσιν ή από κρυολογήματα.

Τα έμπλαστρα ΛΕΟΝΤΟΣ είνε πρακτικότερα εις την
χρήσιν των από τα βάμματα και τα λοιπά φάρμακα για
έντριβας. Ένεργούν ισχυρά και βαθειά, καλλίτερα από ό-
λα τα άλλα φάρμακα.

Τα έμπλαστρα ΛΕΟΝΤΟΣ είνε άβλαβή, αντίθετως προς
πολλά πικρά χάπια και δισκία, δεν επιφέρουν ενοχλήσεις
άλλ' έξουδετερώνουν τελείως τας αίτίας που προκαλούν
τούς πόνους.

Τα έμπλαστρα ΛΕΟΝΤΟΣ ως έκ τούτου είνε το ιδέ-
αυ φάρμακον κατά παντός ρευματικού πόνου. Ζητείτε ό-
μως πάντοτε άποκλειστικώς τα γνήσια ΕΜΠΛΑΣΤΡΑ
ΛΕΟΝΤΟΣ.

Γενικοί Άντιπρόσωποι:
ΕΤΑΙΡΕΙΑ «ΔΑΦΝΗ», Θεάτρου 11-Άθήναι

ΕΜΠΛΑΣΤΡΑ ΜΑΡΚΑΣ ΛΕΟΝΤΟΣ

διατηρούσε την αμορφιά του
προσώπου του. Έξαφάνισε πα-
γάδες, ρινοκαϊμάλα, εξανθήμα-
τα, λευκύνει, σμαρτίζει, ροζοποι-
εί, λευκύνει, λευκύνει, λευκύνει.
Παρελπίσει ότι θα
κάνει. Διατηρείται από 60
ε 65 χρόνια στην Ελλάδα.

ΓΕΝ. ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ "BOYNTER".
Αιόλου 72 (Αρ. 69090) Τηλ. 63-63

ΣΤΟ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟ ΛΟΥΤΡΟ

ΦΥΣΙΚΟΝ ΕΚΧΥΛΙΣΜΑ
ΠΕΥΚΗΣ Κ ΕΛΑΤΟΥ

Δυναμώνει τα νεύρα
Εσκουράζει το σώμα
Απαλλάσσει από
ιδρώτα.

Α. Κ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Ο ΓΥΡΙΣΜΟΣ

(Διήγημα του ΑΡΜΑΝ ΣΥΔΒΕΣΤΡ)

Τό τραίνο πλησίαζε στο Ντουαί. 'Ο Ζακ Ταλμπό, όρ-
θιος στο παράθυρο του βαγονιού του, κίτταζε άχόρταγα,
διαρραμένα, τα μικρά δάση, τις έξοχες συνοικίες και τα
προάστεια του Ντουαί. Ήταν ή άγαπημένη του πατρι-
δα που την ξανάβλεπε ύστερα από τόσα χρόνια!...

Καθώς περνούσε τό τραίνο σφυρίζοντας και γεμίζον-
τας τον αέρα με πυκνά σύννεφα καπνού, ό Ταλμπό έ-
βγαζε μικρά επιφωνήματα χαράς και έκπληξης, σαν
να ξανάβλεπε πράγματα που τα είχε ξεχάσει για
πάντα...

Τό νοσοκομείο, ή στρατιωτική σχολή, ή βίλλα του
πλούσιου κτηματίου Ρομπέρ Περασόν, ό δημαρχιακός
κίρκος, όλα περνούσαν μπρος στα μάτια του σαν σε πα-
νόραμα. "Όταν είδε τα ξερά, ξεφυλλισμένα δέντρα του
κίρκου, ή καρδιά του χτύπησε δυνατά. Θυμήθηκε ότι έ-
κει μέσα είχε κάνει πολλές φορές τον περίπατό του με
τη γυναίκα του, όταν ήταν άφραδωνιασμένος. "Η γυναι-
κα του, ή άγαπημένη του Λουίζα, Θεέ μου, έζωσε τάχα
άκόμα; Καί τα δυο άγόρια του, ό Ζωζός και ό Άντρέ;
'Ο Ταλμπό, με την άνάμνησή τους, έννοιωσε μία βαθειά
συνάντησι να σφίγγη την καρδιά του. "Ας έβλεπε τη γυ-
ναίκα του, ας έβλεπε τα παιδιά του κι ύστερα ας πέ-
θαινε...

Τό τραίνο είχε φτάσει πια στο σταθμό. 'Ο Ταλμπό
πήρε τό μικρό βαλιτσάκι του, βγήκε έξω και γρήγορα-
γορήγορα τράβηξε προς την πόλι. Τό κτήριον-έλας των
ταξιδιωτών, ή κίνησις του σταθμού, δεν του έμπνέου-
σαν κανένα ενδιαφέρον. "Ήθελε να βρεθί μιά ώρα άο-
χήτερα κάπου, σ' ένα μέρος άπώμερο κι ασφαλές, σ' έ-
να δωμάτιο, κι εκεί να σκεφθί με την
ήσυχία του. Περατούσε γρήγορα και
κάθε τόσο έρωχνε φοβισμένες ματιές
γύρω του. Μά άμέσως κατόπιν ένα πι-

κρό χαμόγελο ζωγραφιόταν στα χείλη του. "Υστερα ά-
πό τόσα χρόνια, πούς θα θυμόταν τώρα τον Ρομπέρτο
Ταλμπό, τον βαρυστοιχητή της νήσου Γουιάνης; 'Από
καιρό όλοι θα τον είχαν ξεχάσει, γιατί από καιρό είχε
πάψει ν' άνήκη στον κόσμο των ζωντανών.

Τό «Χρυσό Έλάφι» ήταν ένα μικρό ξενοδοχείο σ' έ-
να απόμικο σημείο της πόλεως. 'Ο Ταλμπό νοίκιασε έ-
κει μιά κάμαρα, ζήτησε να του φέρουν φαγητό στο δω-
μάτιό του και ύστερα άνέβηκε και κλεισθήκε σ' αυτό,
για να σκεφθί με την ήσυχία του.

"Επρόκει να ιδί τη γυναίκα του, να την ιδί με κάθε
θυμία... Στην άρχή σκέφτηκε να της στείλν ένα γράμ-
μα. Μά αυτό ήταν επικίνδυνο. Έπρεπε να ρωτούσε και
να μάθαινε τη διεύθυνσή της και να της έστειλνε κατό-
πιν τό γράμμα με χίλιες προφυλάξεις. "Οχι, αυτά θα κι-
νούσαν ύποψιες, θα έσοχολάζοντο, θα παρεξηγούντο. Να
έβρισκε κανένα συγγενή, κανέναν παλιό του φίλο; Δεν
είχε σε κανένα έμπιστόννη. Φοβόταν. Έτρεμε μήπως
τον έπρόδιδαν. Οχι, όχι, τό καλύτερο ήταν να την ιδί ό
ίδιος. Θα έπήγαινε τό πρωί κατά τις ένννη-δέκα, την
ώρα που σίγουρα όλοι θα έλειπαν από τό σπίτι. Καί θα
της τα φανέρωνε δια- Την απόφασή του από τη Γουιά-
νη, την απόφασή του να την πάρη και να φύγουν μαζί
για την Αυστραλία. Θα έβρισκε ένα κάποια δούκεια για
να ζήσουν. Δεν ήταν έντελώς γέρος ακόμα...

Τή νύχτα κοιμήθηκε άήσυχος. Κάθε τόσο έβλεπε ε-
φιαλτές που τον έβλεπαν να πετάγεται απ' τό κρεβάτι
του. "Όταν έσημέραισε, σηκώθηκε, ντύθηκε και ύστερα,
καίσιμενος σε μιά πολυθρόνα, περί-
μενε. Περίμενε δυό-τρεις ώρες...
Τό ρολόι, τέλος, μάς γειτονικής έκ-
κλησίας έσήμανε ένννη. Τότε ό Ταλ-

μπό βγήκε έξω και τράβηξε προς το παλινό του σπίτι, στο σπίτι όπου καθόταν όταν είχε κάνει το έγκλημά του. Έτσι νύμμενε ακόμα εκεί η γυναίκα του. Αν δεν την έβρισκε, τότε θα σφεττόταν τί έπρεπε να κάνει.

Το σπίτι βρισκόταν κοντά στην αγορά. Ο Ταμπό πέρασε απόφασιτικά και άταραχα μέσ' απ' τον κόσμο και μπήκε σ' ένα μικρό δωμάτιο. Τράβηξε δεξιά και ύστερα αριστερά. Ξάφνου στο βάθος του δωματίου αντίκρυσε ένα παλιό πέτρινο σπίτι. Η καρδιά του Ταμπό χτύπησε δυνατά. Ήταν το σπίτι του, το αγαπημένο του σπίτι, όπου είχε γνωρίσει τόσες χαρές, τόσες ευτυχίες. Τα μάτια του δάκρυσαν. Έτσι νύ κατακίονσε ακόμα εκεί μέσα η γυναίκα του, ίσως, ποιος ξέρει, να την έβλεπε σε λίγο να φανερόνεται μπροστά του...

Τη στιγμή εκείνη, ένας μεσόκοπος κύριος βγήκε μέσ' απ' το σπίτι. Ο Ταμπό τον πλησίασε και με τόνο ψυχραίου, του είπε:

— Παρτίον, κύριε. Είμαι εξάδελφος της κυρίας Ταμπό. Μήπως ξέρετε πού κατοικεί;

Ο μεσόκοπος κύριος, χωρίς να τον κυτάξει, βιαστικά, άνορεχτα, μονομύησε:

— Δεν κάθεται πια εδώ... Μένει τώρα στην οδό Κορινθίου, δίπλα στο Γυμνάσιο. Τό σημείο της όνομα είναι κυρία Άντα-έν. Ο Ταμπό είχε χρόνια πού πέθανε.

Ο Ταμπό, όταν άκουσε τα λόγια αυτά, μόλις κατάφερε να ψιθυρίσει ένα εύχαριστώ. Έτρεψε σύγχυσης και μιά θολούρα σκοτεινιάσε τα μάτια του. Θά ήθελε να βρούκεται κάπου πολύ μακριά όλοναχτος, γιά να μπορούσε να κλάψει. Θά ήθελε να είνε νεκρός...

Έτσι λοιπόν, σε μιά στιγμή όλα χανόντουσαν, όλη η ζωή του γινόταν σκοτάδι και σάχη; Τι θά τούδινε τώρα κουράγιο γιά να ζήσει; Και γιά πού λόγο θά ζούσε; Καλύτερα νύμμενε στο έρημόνισό του, με τους άλλους δυστυχισμένους καταδικασμένους... Στον κόσμο δεν μπορούσε πια να υπάρχει εύτυχια γι' αυτόν!

Μά όχι, όχι, δεν ήταν δυνατόν, η γυναίκα του τον αγαπούσε, τον λάτρευε... Έπρεπε να την έβλεπε, να της μιλούσε. Μπορεί να ήταν πολύ φτωχή, δυστυχισμένη, μπορεί να ύπόφερε... Ήταν νέα γυναίκα ακόμα, μόλις, σαράντα χρόνων... Είχε μπροστά της χρόνια να ζήσει. Έτσι την έπειθε... Έτσι την κατάφερε να τον άκολουθήσει στην Αυστραλία.

Με τις σκέψεις αυτές διευύνθηκε προς την οδό Κορινθίου. Περατούσε μηχανικά, ασημένια, περατούσε όπως οι κατάδικοι, όταν τους σέρνουν στη λαμπτήρα. Κάτι τούλγε μέσα του ότι όλα ήταν χαμένα. Όταν έφτασε, τέλος, στην οδό Κορινθίου, δεν τό κατάλαβε. Πώς είχε αλλάξει ο δρόμος! Τώρα ήταν γεμάτος από όμορφα σπίτια. Μόνο το Γυμνάσιο ήταν το ίδιο, το παλιό. Ο Ταμπό τό άναγνώρισε. Πλάι ύπρχε ένα σπίτι, κατόπι μεσολαβούσε ένα οικόπεδο και ύστερα έρχονταν η σειρά όλων των άλλων σπιτιών. Στο σπίτι αυτό θά κατοικούσε σίγουρα η Λουίζα.

Ο Ταμπό σήκωσε τό κεφάλι του και τό κυτάξε. Ήταν ένα όμορφο, εύχρηστο σπίτι. Στην πόρτα, πάνω σε μιά μετάλλινη πλάκα, ύπρχε η επιγραφή: «Ιατρός Ζωής Άντα-έν, νοσήματα του στομάχου».

Ήταν λοιπόν τό σπίτι της. Ο μικρός κήπος, η αυλή, η πρόσφυς του σπιτιού, όλα άπέπνεαν άνεση κι ευάρεση. Ο Ταμπό έχτύπησε τό κουδούνι. Ένας υπηρέτης κατέβηκε σε λίγο και τού άνοιξε. Ο Ταμπό, μη ξέροντας τί να πει, ζήτησε τον γιατρό. Τού είπαν ότι θά γύριζε σε λίγο ώρα και ότι μπορούσε να περιμένει.

Τόν έμπεσαν σ' ένα μικρό σαλονάκι, όπου περίμενε και κάποιος άλλος. Τα έπιπλα, τα κάδρα, τα μικρά κομψοτεχνήματα, όλα ήταν βαλμένα με γούστο, με γούρι. Σίγουρα τά είχε συλλέξει η Λουίζα, η Λουίζα του... Κυτάζε με συγκίνηση ένα κέντημα, δυο μαξιλάρια που θά τά είχε κεντήσει με τα χέρια της εκείνη...

Έξαφνα, χαρούμενες παιδικές φωνές άκούστηκαν στην αυλή. Ο Ταμπό πλησίασε στο παράθυρο και είδε μιά συντροφιά μικρών κοριτσιών και άγορών, 12 ως 14 χρόνων, που έμπαζαν στο σπίτι.

— Η μαμά μας έτοιμάσε ένα θανιάσιο γλυκό, είπε ένα ξανθό άγοράκι, με μεγάλα γαλάνα μάτια.

— Ναι, ναι, τί βοήθησα κι' εγώ, συμπλήρωσε ένα κοριτσάκι ψηλό, με γελαστό, πονηρό μοντάκι.

Τα παιδάκια πέρασαν από τον διάδρομο και ύστερα χάθηκαν στο βάθος του σπιτιού.

Ήσαν λοιπόν τά παιδιά του; Μά όχι, αυτός είχε μόνο δυο παιδιά. «Όστε γ' άλλα θά τά είχε αποκτήσει η Λουίζα με τον γιατρό, τον καινούργιο της σύζυγο; Και ο σύζυγός της θά ήταν άσφαλώς ένας από τους καλύτερους γιατρούς της πόλεως, άφου τό σπίτι του φανερώσε τον πλούτο και την άνεση.

Ο Ταμπό φανταζόταν τώρα την εύτυχία των δύο συζύγων... Μιά εύτυχία ήσυχη, άπλη κι' ειρηνική, άφιερωμένη στο μεγάλο-

Ένας υπηρέτης κατέβηκε και τού άνοιξε...

Η ΔΗΜΩΔΗΣ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΜΑΝΙΑΤΙΚΑ ΜΟΙΡΟΛΟΓΙΑ

Ένας άητς καθότανε στ' Άδη τό περιβόλι και πομπουλομαδόνε και ρεύναν τά φτερά του. Τ' άλλα πουλιά τού λέγανε και τ' άλλα τόν ρωτούσαν: —Τ' έχεις, άητς, πού θλίβεσαι και πομπουλομαδόνε; —Τό σπίτι μου άποξήτησα και δεν μπορώ να στέκο, Πάρε, άνεμε, πάρε, καιρέ, και πάρε τραμοντάνα, να πάω να ιδώ τά σπίτια μου, να ιδώ τό πούς με κλαίει, να ιδώ άν με κλαίν ό φίλοι μου, με κλαίνε κι' οι δικόι μου. Όπως με κλαίει ή μάνα μου, κανέναν δεν με κλαίει.

Αντίχου απ' τό Βενέτικο έρχονταν τρία καράβια, τώνα 'χει μέσα γέροντες, γ' άλλο 'χει παλληκάρια, τό τρίτο τό καλύτερο έχει τίς κορασίδες. Θέ μου, νάρθουν γ' αράξουνε σπής Τίλιας τό μωγάκι, πούν' ό λιμώνας αινάδς κι' αράζουν τα καράβια, να τρέξουν μάνες με φλουριά κι' ή αδερφές με γρόσια, να τρέξουν κι' ή μαυρόχρνες με τα κλειδά στα χέρια.

Ήθελα να γινότανε στών Άδη πανηγύρι, νύμουν κι' εγώ πραγματευτής σ' αυτό τό πανηγύρι, να βάσταγα στών όμο μου παλληκαριού γιοσύνη, να βάσταγα στα χέρια μου τών γυναικών στολίδια, νάχω και μέσ' στην τσέπη μου άσκάκια και κορόδια, νάχω σ' ένα χρυσό μπασά πατάδων πετραχίλια, νάρθουν οι νειοί γιά τ' άρματα κι' ή νεές γιά

(τά στολίδια, νάρθουν και τα μικρά παιδιά γι' ασκάκια και καρόδια, νάρθουν και τό παπαδόκι να πάρουν πετραχίλια.

Πλάκα χρυσή, πλάκα άργυρή, πλάκα μαλαμα, αυτή τη νειά πού στέλνουμε πολλά 'και γιά δειμένη.

Θέλει καφέ την κονταργή, κρασί τό μεσημέρι και με τα λικαίσματα να ψηνομαγειρεύει, θέλει καινούργιο πάπλωμα, θέλει πολύ κρεβάτι, θέλει τό μαξιλάρι της με πούπουλα γεμάτα.

Κομπώθηκες, γελάστηκες και πιά στών Κάτω (Κόσμο, Έκει δεν είνε μαγαζιά, δεν είνε καφενέδες, μόν' οι άσπροι μαύροι γίνονται κι' οι ορόνι (γλαμάτοι κι' οι τριανταφυλλοπόδωσοι μαυρίζουν κι' ά- (ραχνίζον.

Μιά λυγερή μασούριζε μεταξύ και χρυσάφι, στ' άγρια θούνα μασούριζε, στους κάμους τό (τυλίγει και με την Παναγιά μπροστά στένει τόν φο- (γαλιό της.

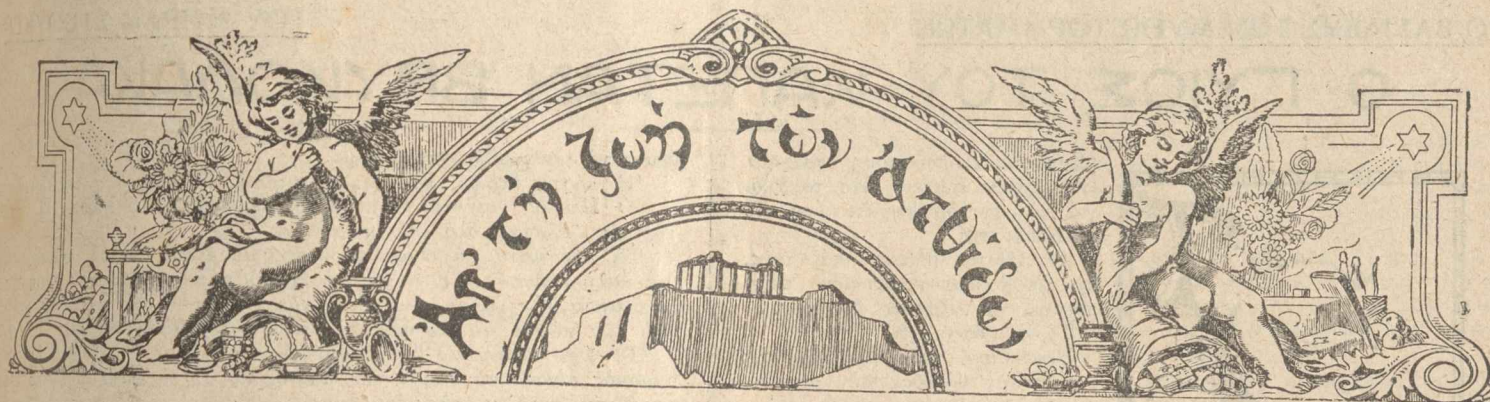
Παίρνει βορριάς τόν άργαλειό κι' άγέρας τό με- (τάξι. Σεινυδαλένιο μου φρου κι' άφράτο παξιμάδι, άδικο, κρίμα και πολύ να κατεβής στών Άδη.

Παγώνι με χρυσά φτερά και μ' άσμένια πόδια πώχεις στα νύχια μάλαμα και στην κορφή λογάρι κι' έχεις και μέσα στην καρδιά κοίτα μαργαριτάρι.

μα τών παιδιών του... Τί ζητούσε αυτός εκεί μέσα; Πώς θά τοιμώ- σε να ταράξει μιά τέτοια εύτυχία; Και τί θά κατόρθωνε; Σε λίγο μπήκε στο σαλόνι ή υπηρέτρια και ο Ταμπό τής είπε ότι ήταν βιαστικός και ότι θά ξαναπήγαινε τό άπόγευμα.

Με τό κεφάλι κατεβασμένο, συντριμμένος, νεκρός, ό όποιος ζούσε ακόμα, τράβηξε κατά την έξοδο. Μιά κυρία κι' ένας κύριος με άίστη- ρη φεισιγνομία και άμεμπτο έξωωτερικό, έμπαζαν τη στιγμή εκείνη στο σπίτι. Ο Ταμπό άνεγνώρισε άμέσως τη Λουίζα. Μιά φωνή πήγε να βγί από τα χείλη του, διέγραψε με τό χέρι του κάποια άόστη κι- νηση στο κενό, μά ύστερα, νοιώθοντας ότι όλα ήταν μάταια, ότι τώρα πια τίποτα δεν μπορούσε γ' αλλάξει εκείνο που είχε συντελεσθεί, κα- τήγηκε, έδγαλε τό καπέλο του και ταπεινός σαν ζητιάνος, μη τολ- μώντας να κυτάξει τόν κύριο και την κυρία, στάθηκε άκί- νητος, σαν άποσβολωμένος, όσόντου επέγρασαν.

Υστερα, σέρ- νοντας άργά τα βή- ματά του, χάθηκε μέσ' στους δρόμους της μι- κρής πολιτείας...

ΣΙΔΟΥΕΤΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΑΛΟΝΙΑ

N. T.

Μιά κομψή κυρία πού έχει περσονναλίτες έξαιρετική, όχι μόνον από έπισημόσημας και κομφορτίος, αλλά και εύφυας. Είνε συγ- κραμένη στην όμια της και έχει μόρφωση σταπιά. Τό τραγούδι της άεσποθάσμου, χωρίς στην έμφυτη «μωζικαλντέ», και τέμπορο πολύ ήπιόστο. Θανιάσιο ταλέντο καλλιτεχνικό, τό όποιο άρκετές φορές έστησαν και άσπλινσαν οι Άθηναίοι.

H. MONTAIN

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

—Δεξίως εύχάριστη την παρελθούσαν Τρίτην παρά τή κ. και τή κ. Κορέλια.

—Ρωτούτο απά και με γούστο διευθετημένο. —Η οικοδόποινα έδέχετο φέρονσα τουαλέττα κομφορτίη.

—Προσκεκλημένοι ήσαν ή κ. Α. Μιχαλακοπούλου, ή κ. Βουρλούμη, κ. και κ. Ζαλοκώστα, κ. και κ. Λαοκρόνη, κ. και κ. Δροβίλια.

—Ήλθες ήσαν ή κ. Νάντια Κυριακού με γού- τουαλέττα, την όποια διακρίνει πολύ εκασέ, ή δις Ούλε, ή δις Μικέττα Καμπάνη.

—Κομφορτατές άι δεξ Μάτσα, Λένη Μιχαλακο- πούλου και Βουρλούμη.

—Χορευτική έσπερις παρά τή κ. και τή κ. Δ. Ποσειδών, με άδύνατο κέρι και χορευτική άντραν. Παρίστατο ή πλέον όμορφη άθηναϊκή νεολαία, ό- πως άι δεξ Έπη Χατζηκυριάκου με άσπρα, Δανάη Ματαράνη, πού νόστιμη, Α. Μιχαλακοπούλου, χαρι- τωμένη, Άλ. Θεοτόκη, όμορτάτη, με πούλ' όμορ- φονα άσπρο ταρά με τούλλια, Έλ. Βλάχου με άσπρο σατέν, Ρ. Παπαί με κόκκινη τουαλέττα, Μ. Λαοκρόνη, Καλαϊτάκη, κομφορτάτη, Μ. Μάτσα και Σπ. Μάτσα με άσπρα και άι δυο, όμορφες, Άλεξ. Μακά, μπλε σατέν, νοστιμωτάτη, Άλεξοπούλου με άσπρα, ένα χαριτωμένο Γκρόξ, Π. Άπέργη με όρε, πού νόστιμη, Γρεν Σκένδερ με μπλε σατέν, πού όμορφη, Λαγονάκη με όρε, Α. Φαρμάκη με καίελεκτα τουαλέττα, Κ. Λεκατσά με πούσανο άσπρο φορέα. Η κυρία Δροσποπούλου με κόκκινη τουαλέττα, Νινέττα Τύρη με άσπρα, Άλ. Τζίννη, χαριτωμένη και κομφορτάτη, κ. Μ. Πεσματζόγλου, άγρια τουαλέττα με μαύρη βέστα, κ. Λίτσα με καίεσα.

—Επίσης παρίσαντο οι κ.κ. Μπαλτατζής, Άρβαντιδής, Άντα- ντατζής, Ράλλης, Τακλιώτης, Μέννης, Χριστοδούλου, Βουτσίαν, Ράλλης, Παλαμάς, Πετσάλης, Πέτροβις, Κολοκοτρώνης, Σπ. Πε-σματζόγλου.

—Μιά παρέα από ντόμνια, άποτελουμένη από γνωστές κυρίες και κυρίες, έδωσε πούλ' άντρεν.

—Δεξίως πιά παρά τή κ. και τή κ. Σπ. Λιβεράτου.

—Η οικοδόποινα πούλ' χαριτωμένη με μαρόν δαντέλλα.

—Αναγνώμεν τον προεβεντήν της Άγγλίας και την κ. Ράμσεϊ, τον προεβεντήν της Γαλλίας και την κ. Μπασιανίνι, τον προεβεντήν της Γαλλίας και την κ. Κλειάν Σιμόν, τον έπιπετραμμένον της Έλ- λας και την κ. Ζενί, τον προεβεντήν της Ρουμανίας κ. Ρασάνο, τον κ. και την κ. Μιχαλακοπούλου, τον κ. και την κ. Βουρλούμη, τον κ. και την κ. Παπανδρέου, τον κ. και την κ. Βλ. Μέννη, την κ. και την κ. Τσιλιώτη, την κ. και την κ. Ν. Περάδρη, τον κ. και την κ. Κ. Μεταξά, τον κ. και την κ. Α. Ρούφου, τον κ. και την κ. Α. Ρετινά, τον κ. και την κ. Γ. Αρεντούλη, την κ. Π. Μαντίν, τον κ. και την κ. Γ. Μακ- κούλη, τον κ. και την κ. Γ. Νικολαΐδη, την κ. Μιχαλακοπούλου, την κ. Τσουδερού,

πόν κ. και την κ. Στεφ. Φωτιάδη, την κ. Άκριβού, την κ. Μάνου, τον κ. και την κ. Καράλη, την κ. Καμάρα, τον κ. Π. Μπέμτην, τον κ. και την κ. Μπότση, τον κ. Σισιλιάνου, την κ. Καλλά, την κ. Μηνιάση, την κ. Κλ. Μακκά.

—Χάρμα όμορτίτης με μεταξωτή τουαλέττα ή κ. Άγγέλα Κυ- ριαξή.

—Διακρίνομεν επίσης τόν στρατηγόν Πιερόζον Μανρωμάλην, τον κ. και την κ. Τύρη, τον κ. και την κ. Ρουσέλ.

—Σοφράς-πάρτυ την παρελθούσαν Παρασκευήν παρά τή κ. και τή κ. Τακ. Δαυλά με κομψές εμφανίσεις και δροσερές όμορφές, όπως ή δις Ρίττα Δαυλά, ή δις Σταδάτου, χαριτωμένη, ή δις Χατζη- κυριάκου, άι δεξ Εγγενίδη και πολλές άλλες.

—Εκτάκτως διασκεδαστική σοφράς-πάρτυ παρά τή κ. και τή κ. Δελαγραμμάτη στην κομφορτάτη έπαύλ των.

—Από τής 11ης ώρας άρχισαν να προσέρχονται γκούρ μετε- φρεσμένων, μεταξύ τών όποιων τό πλέον έπιτυχημένο ήτο τό γκούρ πού άπετελείτο από τύπους του Ζαπτείου, έμπνευσις εύφρεσάτη τού

κ. Α. Φ., όστις παρίστατο και ό ίδιος, προσδύσας μεγάλο κέρι στην όμορφα έσπερίδα.

—Είς την Βουλγαρικήν Προεδείαν χορευτικό ά- πόγευμα την παρελθούσαν Παρασκευήν.

—Η οικοδόποινα, πικάντικη φεισιγνομία, έδέ- χετο πούλ' φιλοφρονίας τίς φίλες της χαριτωμένες θυγατέρας της Νάντιας.

—Μεταξύ τών προσκεκλημένων διακρίθησαν άι δεξ Τύρη, Βουρλούμη, Μαρή, Μιχαλακοπούλου, Λο- δέρδου, Χατζηκυριάκου, Φραντζή, Τριάντη, Μουσού- ρη, Φρόγκου και οι κ.κ. Μπελίνωφ, Μπεράντη, Κάις, Φραντζής, Κωνσταντινίδης, Σάνδεξ, Πετσά- λης, Τσιαντάνης.

—Έσπερις την παρελθούσαν Πέμπτην παρά τή κ. και τή κ. Γ. Έμπερζόφου.

—Αί δεξ Έμπερζόφου έδέχθησαν εύρον φίλικόν κύκλον.

—Από τας πλέον θαυμασθείσας εμφανίσεις ή κ. Λενδράμη με μαύρη σίξ τουαλέττα, ή κ. Βαλτή με κόκκινη, άι δεξ Ταμπακοπούλου, δυο άποσπύλλα «Σάξ», ή δις Σόν, πούλ' όμορφη, ή δις Έλένη Βλάχου, χαριτωμένη, ή δις Μανρωμάλη, πούλ' νόστιμη.

—Έσπερις πούλ' παρά τή κ. και τή κ. Στ. Πεσματζόγλου.

—Η οικοδόποινα έδέχετο με την άφέλειαν πού την διακρίνει.

—Μεταξύ τών προσκεκλημένων, κ. και κ. Κλε- τισον, ή κ. Παπάου, άδερφας όμορτίτης, κ. και κ. Α. Βούλ- τισον, κ. και κ. Άντ. Σταδάτου, κ. και κ. Σ. Μεταξά.

—Μιά φεισιγνομία πού προσέλαυνε πούλ' ένδιαφέρον ήτο ή νεα- ρά κ. Μπαλτατζή.

—Επίσης σημειώνομεν τούς κ. και κ. Γαϊνή, κ. και κ. Κοκκόδα, την διδα Θεολόγη με τουαλέττα, όπως πάντα, άριστοτεχνική, την διδα Ληκέττα Καμπάνη, άγαλματόδη και άριστην όμορφία με άσπρη τουαλέττα, την διδα Κάου Μάτσα, πικάντικη όμορφία.

—Την άνωτέρω έσπερίδα έσπύσαν έπίσης ή δις Άλίκη Δαυλά- ρακου, της όποιας ή σαγηνευτική όμορφότης είχε γίνει στόχος τού κοι- νού θαυμασμού.

H. MONTAIN

Η ΕΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΞΟΦΥΛΟΥ ΜΑΣ

Τό σημερινό μας εξόφυλλο είνε έργον τού έκλεκτού ζωγράφου κ. Γ. Σκαρλάτου, ό όποιος έκδέτει ήδη στών «Παρασάσεις» σειράν ό- ραίων πανάκων τών.

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ σε άπολύ- τως έκασπονητικώς τιμάς πα- λια διάφορα βιβλία, παντός εί- δους και πάσης γλώσσης, κα- θώς και άόκλητες βιβλιοθήκες. Γράφει: «Μπουκέτο», Λένα 7, Άθήνας.

ΔΗΛΩΣΙΣ

ΧΑΡΙΝ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ

Από σήμερα μέχρι τού Πάσχα, οι άποστέλλοντες εκ τού Έσο- τερικού δραχμάς 170, την άξίαν δηλαδή τών 7 Ήμερολογίων τού «Μπουκέτου», θά λαμβάνουν όλα τα έν λόγω Ήμερολόγια, έλευθερα ταχυδρομικών τελών και θά έγγράφονται συγχρόνως δωρεάν συν-δρομηταί επί ένα τρίμηνον εις τό περιοδικόν μας.

Επίσης άποστέλλοντες εκ τού Έσοτερικού δραχμάς 220, την άξίαν δηλαδή τών δώδεκα (12) έκλεκτών τόμων της Βιβλιοθήκης τού «Μπουκέτου», θά λαμβάνουν όλους τούς έν λόγω τόμους και συγχρό- νως θά έγγράφονται δωρεάν συνδρομηταί δι' ένα τετράμηνον εις τό περιοδικόν μας.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ

Ο ΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)
 ΗΝ έπιασε έλαφρά από τὸ χέρι γὰ νὰ τὴν ὀδηγήσῃ ἐκ νέου στὸ κρεβάτι της.
 Ὁ Πιστὸς ἔσπευε πλάι τους, μὲ τὸ βλέμμα καρφωμένο στὴν πόρτα, γυμνίζοντας διαρκῶς.
 Τὶ συνέβαινε ἀπ' ἔξω;
 Βρυκόλακας στὸν κήπο ἔκεινος;
 Κανένας θάνατος δὲν ἀκούγό-
 πανε ὁσπότε.
 Ἡ μὲς Ἐλισβὴ πρῶτ' ἔβλεπε ἀπό-
 τομα τὸ χέρι της ἀπ' τὸ χέρι
 τῆς Μίνας καὶ φημίστε:
 — Θὰ βγῶ... Θὰ φύγω...
 Ἐρχομαι, καλὲ μου... Ἐρ-
 χομαι...

Πλησίασα τότε κ' ἐγὼ κον-
 τὰ της καὶ τῆς ἔφραξα τὸ δρόμο.

Τὸ λάλημα μὲς κοκκινάγας ἀκούστηκε συγχρόνως μέσα στὸν κήπο.

Ἡ μὲς Ἐλισβὴ ἀπόλαυσε τὰ χέρια της ἐμπρὸς σὺν κάποιον νὰ καλοῦσε. Συγχρόνως ἄρχισε νὰ φημιτίζει ἀκατάληπτα λόγια, λόγια παράξενα καὶ μπερδεμένα.

Ἡ κόρη μὲς κοκκινάει εὐτυχῶς τὴν ὥρα αὐτή.
 Προσπαθῶσα νὰ βάλλουμε καὶ τὴν μὲς Ἐλισβὴ νὰ ξαναπαλιγά-
 σῃ, μὰ ξέφυγε ἄξαφνα ἀπ' τὰ χέ-
 ρια μας, ἔτρεξε στὴν πόρτα, τὴν
 ἔπιασε καὶ μὲ τὰ δύο της χέρια
 καὶ προσπαθοῦσε νὰ τὴν ἀνοίξῃ.

Μέσα ἀπ' τὰ σπινθῆρες τῆς
 δόλιας ἔφρευαν τώρα ἀνάστατα
 λόγια δογῆς καὶ λόγια ἀγάτης:
 — Θέλω νὰ φύγω... Κατάρα!..
 Ἀνοίξτε μου τὴν πόρτα... Κα-
 λὲ μου, περμένε με... ἔρχομαι...
 ἔρχομαι...

Ἐρχομαι πάλιν τὴ νέα ἀπὸ τὰ
 δύο της χέρια καὶ τὴν κρατοῦσα
 με δυνάττα καρφωμένη στὴ θέσι
 της.

Τὴ στιγμή αὐτὴ μὰ φωνὴ συ-
 γανή, ἀπαλὴ, γλυκεῖα, φωνὴ γυ-
 ναικεῖα μάλιστα, γεμάτη περισπ-
 ασεῖα καὶ καλοσύνη, ἀκούστηκε
 ἀπ' ἔξω:

— Ἀγγελε πᾶν οὐρανῶν...
 Κόρη μὲ τὰ χρυσὰ μαλλιά... ὁ
 νεκρὸς τῆς σκοτεινῆς μου ζωῆς,
 γιατί ἀργεῖς;... Νύχτες καὶ νύ-
 χτες σὲ καλῶ καὶ σὲ προσμένω...

Ἡ μὲς Ἐλισβὴ ἀκούσε τὴ φω-
 νὴ αὐτὴ καὶ σταμάτησε σύγ-
 κρομα.

— Ἀρτήσε με νὰ φύγω...
 Θέλω νὰ φύγω, νὰ τρέξω κοντὰ
 του... Δὲν ἀκούτε λοιπὸν ποὺ μὲ καλεῖ;

Εἰμαστε κατὰπληροτοι, ἐμβρόντητοι.
 Ποιὸς ἦταν αὐτὸς ποὺ μιλοῦσε ἐκεῖ μέσα στὴ νύχτα κ' ἐπειράζε
 καὶ γοήτευε τόσο τὴ μικρὴ κόρη;

Ποιὸς ἄλλος, ἀπ' τὸν καταραμένο Βρυκόλακα;... Πῶς μπο-
 ροῦσε ὁμῶς νὰ κόνη τὴ φωνὴν τοῦ τόσο γλυκεροῦ καὶ παθητικοῦ; Προσ-
 παθοῦσε ἄραγε νὰ παρασύρῃ ἔξω τὴν μὲς Ἐλισβὴ γὰ νὰ τὴν ἀφ-
 νίσῃ ἢ τὸ πάθος του γ' αὐτὴ ἦταν ἀληθινὸ;

Ὅ,τι κ' ἂν συνέβαινε, ἔτρεπε νάγουμε τὸ νοῦ μας.
 Ἀλλ' ὅμως ἂν ἡ μὲς Ἐλισβὴ ἔπεφτε στὰ χέρια τοῦ τέρατος
 αὐτοῦ!...

Σὲ λίγο ἡ φωνὴ ξανακούστηκε ἀπ' ἔξω. Πῶ παθητικῶς, πῶ φλο-
 γερῶς τὴ φωνὴ αὐτή:

— Κρίνο τῆς λαγκαδιᾶς... λουλουδι τοῦ Ἥλιου... ἀστέρι
 πεσμένο ἀπ' τὴ χρυσὴ λαντανα τοῦ οὐρανοῦ, γιατί δὲν μοῦ ἀποκρί-
 νεται;... Καταραμένα νύκτα τὰ χέρια ποὺ σὲ κρατοῦν!... Φωτιά
 νὰ κόνη τοὺς φρονιδὲς ποὺ πάλιμυαν νὰ ξαναπατήσουν τὸ πόδι τους
 στὰ μέση αὐτὰ!...

Ἡ μὲς Ἐλισβὴ ξανάπιασε τὴν πόρτα μὲ τὰ περικνίκια της χε-
 ράκια καὶ τὴν ἔβλεπε νὰ τρεῖται σπυρὸς ρεζέδες της.
 Ἡ δυνάμεις της, μέσα στὴν ὑποθαλασσία της, ἦσαν τεραστίαι. Μό-
 λς καταρτίζονταν νὰ τὴν συγκερατοῦμε.

Μὰ τὴν ἴδια στιγμὴ πῖναξε δυνάττα τὴν πόρτα ἀπ' ἔξω ὁ Βρυκό-
 λακας. Εἶχε ἄρχισα νὰ δογίκεται, ἡ λύσσα του τὸν παρῆφερε, τὸν

ἔβλεπε νὰ μουντζοῖ σὺν ἀγρίῳ.

Ἡ πόρτα ἔτοιζε, ἔτοιμη νὰ σπᾶσῃ, ἡ σιδερούσις της λύναν.
 Ὁ Πιστὸς γαγγίξε τώρα ἄγρια, ἐπίμονα, ἐρεθισμένα. Ἡ ἔξω
 τῆς μὲς Ἐλισβὴ ὄλο καὶ μεγαλώνει.

Τὰ πράγματα θὰ ἔχουν ἔτσι ἄσχημο τέλος, ἂν δὲ μοῦ ὀχῶσε
 μὴ καλὴ ἔμπνευσι. Ἐπρεῖα στὸ κρεβάτι ποὺ κοιμόταν ἡ κόρη μας,
 ξεσφῆμισα ἕνα μικρὸ εἰκόνημα τῆς Θεοτόκου καὶ γυμνίζοντας πῶς
 ἀπὸ τὴν πόρτα, τὸ ἀκονιμῆσα πάνω σὲ κεφάλι τῆς μὲς Ἐλισβ.

Τὸ εἰκόνημα ἔκανε ἀμέσως τὸ θαῦμα του. Ἐνας δυνατὸς
 στασιμὸς πᾶσαε τὸ σῶμα τῆς μικρῆς κόρης, ἡ αὐτοῖα ἀπέμεινε παρ-
 αλήτῃ σχεδὸν στὰ χέρια μας.

Τὰ μάτια της, τὰ τόσο ἄγρια καὶ βλασφημὰ πρὸ δόλιγόν σπινθῆ,
 ἐβασίλευσαν καὶ ἔβλεψαν ἐντελῶς. Τὰ χέρια της κρεμάστηκαν ἀπὸ
 ἀπνοια. Τὰ γόνατά της λύναν...

Τὴν σηκώσαμε ἔτσι εἰκόνα καὶ τὴν μεταφέραμε στὸ κρεβάτι
 της. Δὲν ἔστησε καθόλου. Ἀναστέναις μόνον κἀντε τόσο κ' ἀνά-
 στανε βαθεῖα...

Τὸ τέρας ὅμως δὲν εἶχε φύγῃ ἀπ' ἔξω.
 Παραμόνευε μέσα στὸ σκοτάδι, ἀρετὴ ἀνάμα ὥρα.

Πιστάτε νὰ στανῖα τῆς πόρτας καὶ κινεῖσθε, ὡς ποὺ ἡ
 πελίστηρε ἐντελῶς, μὴν ἀκονιμῆσαι κανένα θόρυβο.

Ποῖν φύγει ὅμως, χτύπησε δυνάττα μὲ τὴ γροθία του τὴν πόρτα
 κ' ἄρχισε νὰ βλαστημῇ φρενιά.

— Σκίλλας φῦρες, θὰ μοῦ τὸ πληρώσετε... Τίποτα δὲν θὰ σᾶς
 γλυτώσῃ ἀπὸ τὰ χέρια μου... Ἐχομε παλινὸς λογαριασμοὺς μα-
 ζὶ, καταρμένοι ἄνθρωποι, ποῖρθετε ἀπ' τὰ πέταρα τῆς γῆς νὰ μοῦ
 φράξετε τὸ δρόμο... Εἰσὼ γὰρ

νὰ περάσω ἀπ' τὴ μέρα ποὺ κά-
 νατε τὸ ἀνάνδρο κακοῦργημά
 σας... Ὁρῶσθαι πάνω σὴ
 στάχτη ἔκεινον νὰ σᾶς πᾶσω
 μέσα στὸ ἴδιο σας τὸ αἷμα... Πο-
 τὲ πῆλ δὲν θὰ νηρίστε πῶς,
 ποτὲ... ποτὲ πᾶν...

Ἐγινε ἄτοκα ἡσυχία...
 Ἡ κοκκινάγας ἔστανε νὰ
 σκοῦζον.

Οἱ λῆνοι καὶ ἄλλα ἄγρια
 λούρασαν.

Ἐπρῆσαν τὸ γλυκοῦργημα. Τὸ
 σκοτάδι σήκωνε τὰ πτερά του,
 πᾶν ἀπ' τὴν κομμένη γῆ...

Ὅλα ξινοῦσαν...
 Τὰ πούλια φρενιάσαν σὰ
 δέντρα καὶ ποικιλιῶν.

Ὁ βρυκόλας τοῦ προῦν ἄρρε
 τὶς καρδιὰς μας ἐλατθερε. Ἀρ-
 χίσουμε νὰ συνερχομαίμε καὶ νὰ
 ἐλατθούμε...

Ὅταν ἀργότερα ἔστησαν τὰ
 κοῦρτια, ἡ μὲς Ἐλισβὴ φανόταν
 ἀδιδάτῃ κ' ἔξαντλημένη.

Τὴ ρώτησα τί ἔχει. Μὰ δὲ θε-
 μόταν ἀπολύτως τίποτα ἀπ' τὰ
 φρικτὰ γεγονότα τῆς νύχτας.

— Εἶμαι μὴπως κρυμμένη, κί-
 ρη μου; τῆς εἶπα.

— Ὁ, ὄχι, ἀπάντησε. Δὲν εἶν' αὐτό...
 — Τότε τί ἔχεις;

— Δὲν ξέρω... δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω... Τὸ σῶμα μου π-
 νει, σὺν νὰ ἔσται ἀπὸ μεγάλο ἔντρος καὶ νὰ χτύπηται παντοῦ, τὸ
 πνεῦμα μου εἶναι βαρὺ καὶ μονοεισμένο, σὺν νὰ μὲ πῶσαν κάποιον
 δρασιμὸν ναρκωτικῶν...

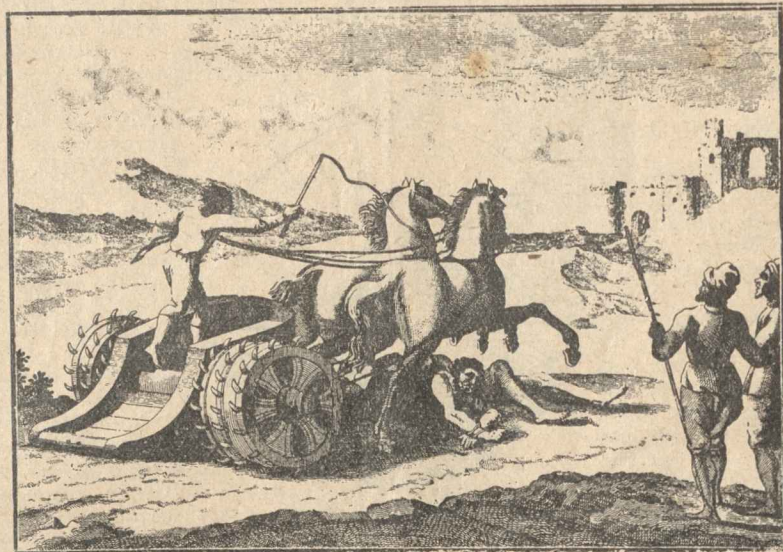
Φτωχὸ παιδί!...
 — Μήπως δὲν κοιμήθηκες καλῶς ἀπὸψε; τὴν ξαναρώτησα.

— Ναι... ἴσως... Αὐτὸ θὰ εἶνε... Φαίνεται πῶς κακοκοιμή-
 θηκα...

— Εἶχες ἐφιάλτες;
 — Ἰσως...
 — Γιατί λὲς ἴσως... Δὲν θυμάσαι;

— Ναι, δὲν μπορῶ νὰ θυμηθῶ. Τὸ μακρὸ μου εἶναι θαλὸ. Κάπ
 κάνει πάντως τὸν ἴππον μου ταραχμένο κ' ἀνίσταται. Μὰ δὲν μπορῶ
 νὰ θυμηθῶ... δὲν μπορῶ...
 — Κάμε ὑπνοκλή, κολλή μου κόρη. Ὅπου νᾶνα, ἀπὸ μέρα σὲ
 μέρα, δάσκη ὁ καλὸς σου παππούς, ὁ τόσο σοφὸς καὶ τόσο γλυκὴς
 μὲς στὴν ἔρσημά του βοσκόμενος. Φαίνεται πῶς τὸ κλέμα δὴ πᾶν
 εἶναι βαρὺ. Καταραμένος πῶτος!...

— Τόπος σπινθηρομένο...
 — Γιατί τὸ λὲς αὐτό, μικρούλα μου;
 — Δὲν ξέρω... Ἐτσι μοῖσθε σὰ χεῖλῃ ἡ φράσις αὐτή.

Τὸ κομμάτισμα τῶν δυστυχισμένων καταδίκων, κάτω ἀπὸ ἕνα
 ἄρμα, τοῦ ὁποῖον οἱ τροχοὶ φέρουν μεγάλα, σουβέλερ δόντια!...
 (Παλῆς, σπανία γκραβούρα)

ΚΑΙ ΟΛΙΓΗ... ΚΟΥΖΙΝΑ

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΩΝ ΚΑΛΟΦΑΓΑΔΩΝ

Β'.

Ἰδοὺ πάλι σήμερα μερικὲς πληροφορίες γιὰ τὶς διαφορὲς ὥρες
 τοῦ φαγητοῦ, ἐπὶ τοῦ βασιλικοῦ καθεστώτος στὴ Γαλλία.

Στὸν καιρὸ τοῦ Λουδοβίκου 12ου, κατὰ τὸ τέλος δηλαδὴ τοῦ 15ου
 αἰῶνος, γεμίζαν γιὰ μεσημέρι, σὺν... ὀκτὼ τὸ πρωῒ. Μὰ ὁ Βα-
 σιλεὺς αὐτός, γιὰ νὰ εὐχαρίστησῃ τὴ δαυτέρα του σύζυγο, ἡ ὁποία
 ἦταν συνηθισμένη διαφορετικὰ, κανόνισε ὡς ὥρα τοῦ γευμάτου τὸ
 μεσημέρι...

Ἡ μεταβολὴ αὐτὴ ὅμως δὲν εἶχε καμιά ἐπιτυχία. Τόσο οἱ εὐγε-
 νεῖς, ὅσο κ' ὁ λαὸς, ἐξακολουθοῦσαν νὰ γεμίζαν σὺν ἑννὰ ἢ
 σὺν δέκα τὸ πρωῒ καὶ νὰ δειπνοῦν σὺν πέντε ἢ σὺν ἑξὶ τὸ βράδυ.

Ἡ συνήθεια αὐτὴ διατηρήθηκε καὶ ἐπὶ Φραγκίσκου 1ου. Ἐνας
 μάλιστα ποιητὴς τῆς ἐποχῆς, λέει σχετικῶς:

Σύνθημα σὺν πέντε τὸ πρωῒ. σὺν ἑννὰ πλαγιάζετε γιὰ ὁ-
 σὺν ἑννὰ πηγαίνετε γιὰ φαί, (πνο)
 κάθεστε σὺν τέσσερες στὸ δεῖ-
 (πνο,

Ἀκολουθεῖτε αὐτὴ τὴ συμβουλὴ
 ὅσοι θέλετε νὰ ζήσετε πολὺ.

Ἡ ὥρες ὅμως αὐτὲς μετεβλήθη-
 σαν ἐπὶ Ἐρρίκου 4ου καὶ Λουδοβί-
 κου 14ου, ὁπότε ἄρχισαν νὰ γεμι-
 ζοῦν σὺν ἑντεκα. Ἡ συνήθεια αὐ-
 τὴ διατηρήθηκε μέχρι τῆς ἐπανο-
 στάσεως, ἡ ὁποία τὴν κατήργησε.
 Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ, οἱ δημόσιοι ὑ-
 πάλληλοι ἐργαζόμενοι συνεχῶς
 ἀπ' τὴν ἑννὰ τὸ πρωῒ ὡς τὴν τέσ-
 σερες τὸ ἀπόγευμα καὶ γι' αὐτὸ
 ἐπαράτησε σὲ ὅλες τὶς τάξεις ἡ
 συνήθεια νὰ γεμίζαν σὺν 8 1/2
 τὸ πρωῒ καὶ νὰ δειπνοῦν σὺν 4 1/2
 τὸ ἀπόγευμα...

Μεταξὺ τῶν καλοφαγάδων τοῦ
 περασμένου αἰῶνος, ξεχώριζε ὁ
 Πρόεδρος Ἀνρίον ντε Παναῦ, ὁ
 νώτερος δικαστικὸς ὑπάλληλος. Μὰ
 μέρα ποὺ ὁ περὶφρῶν αὐτὸς κα-
 λοφαγάς βρισκόταν μαζὺ μὲ τρεῖς
 ἀπ' τοὺς μεγαλειτέρους σοφούς τῆς
 ἐποχῆς του, τὸν Λατλάς, τὸν Σι-
 ππὺλ καὶ τὸν Μπερτολέ, τοὺς εἶπε:
 — Θεωρῶ τὴν ἀνακάλυψιν ἑνὸς
 καινοῦργου φαγητοῦ, τὸ ὁποῖο μὴ
 ἀνοίγει τὴν ὄρεξιν καὶ παρατείνει
 τὴν ἀπολαύσεσιν τοῦ λόγου, ὡς
 γεγονός πολὺ πᾶν σημαντικό ἀπὸ
 τὴν ἀνακάλυψιν ἑνὸς ἀστέρου... Πο-
 τέ μου δὲν θὰ πιστέψω ὅτι πραγ-
 ματικὰ ἡ Γαλλία τιμᾷ τοὺς ἐπιστή-
 μονάς της, ἐφόσον δὲν βλέπω κ' ἔ-
 ναν διακεκομμένο μάγειρο μεταξὺ
 τῶν μελῶν τῆς Ἀκαδημίας της...

Οἱ Καλοφαγάδες.
 (Ἰδὲ τὴν πλαγιὴν στήλῃ)

Νὰ τώρα κ' ἕνα ποίημα μὲ τὸν τίτλο Ἡ ἀγωνία ἑνὸς καλοφα-
 γᾶ, γραμμένο ἀπὸ ἕνα καλοφαγά ποιητὴ τοῦ περασμένου αἰῶνος:

Φεύγει ἡ ζωὴ... Ἡ στενὴ πύλη τοῦ ἀνέστηκε σὰ χεῖλῃ...
 Τὰ μάτια μου θαμνώσανε, μὴ σᾶγοσε τὸ σῶμα...
 Ἡ σὺζυγὸς μου, τῆς ζωῆς ἡ τελευτῇ μου φίλῃ,
 Στέκει ἡ φτωχὴ σὺν πλῆθι μου, ἐλπίζοντας ἀνάμνη...

Οἱ φίλοι φύγαν γιὰ τὰρθεὺν σὲ λίγο στὴν κηδεία...
 Ἡθεὶς ὁ παπὰς καὶ μὴδὲν ἐλθὲν ἐλθὲν ἐλθὲν...
 Ὅλοι μ' ἔχουν ἀφήσει πᾶν καὶ τώρα τί θὰ κάνω;

Τὶ ἄλλο; Θὰ πέθανω...
 Φεύγω ἀπ' τὸν κόσμο... Ὅλους πᾶν πίσω μου τοὺς ἀπῆλθον...
 Ἀντί, φίλοι, συγγενεῖς, ἀγαπημένοι, ἀντί...

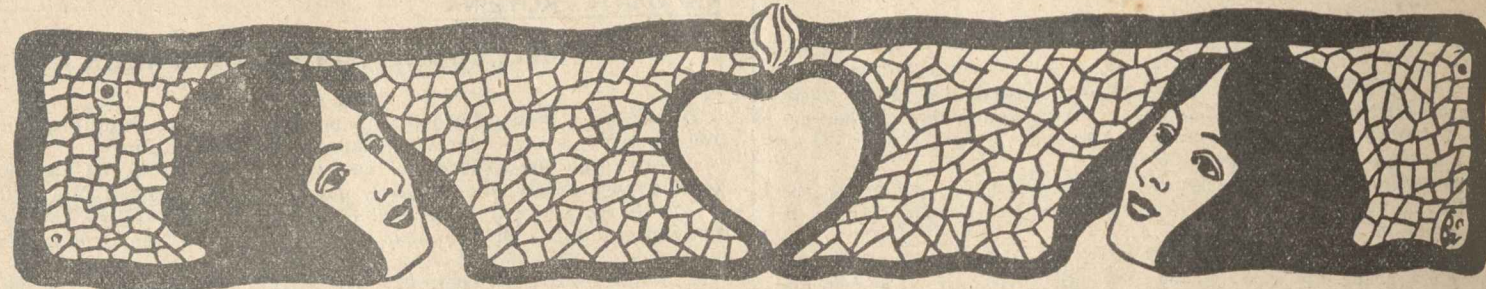
Ὁτόσο γιὰ τὸ θάνατο οὐτε λεπτὸ δὲν δίνομ...
 Ἐτοὶ τελευτῶν τῆς ζωῆς τὸ θλιβερὸ ἀστεῖο...
 Μ' ἀλήθεια, δὲν εἶνε ἐγγύημα καὶ κῶμα ποὺ πᾶν γὰν...

Τόσα φανὰ ὀρεγνύει καὶ θεῖες ἀπολαύσεις;
 Ὁ φίλοι μὴ θρηνηθεῖτε!... Γυναικα μὴ μὲ κλαύετε!...
 Κ' ἂν μ' ἀπαύει ἀληθινὰ, στὸν τάφο μου ἀπῆλθον...
 Μὴ χεῖστε πολυτελεῖς κ' ὀπέρηο μνημεῖο,
 Μὰ ἐνὰ... μαγεῖρεῖο!...

Μεταξὺ τῶν περιφρονητῶν καλοφαγάδων τοῦ περασμένου αἰῶ-
 νος, ἦταν καὶ ὁ μεγάλος μυθιστοριογράφος Ὀνορέ ντε Μπαλζάκ. Ὁ
 Μπαλζάκ λοιπὸν καὶ σὺν μέρες τῆς φτώχειας τοῦ ἀνόμου, τοποθετοῦ-
 σε στὸ τραπέζι του ἕνα καλλιτεχνικὸν ἐμεῖον. Στὸ μενὸν αὐτὸ
 ἀνεγράφοντο τὰ ἐκλεκτά-
 τερα τῶν φαγητῶν. Ἐ-
 ται ὁ Μπαλζάκ, τρώγον-
 τας τὸ φαγητὸν τοῦ
 πτωχοῦ καὶ ἐμεῖον καὶ
 νόμιζε πῶς ἔτρωγε... φα-
 σιανούς!...

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΕΝΝΕΑΕΤΗΡΙΣ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΟΜΙΛΟΥΝ Η ΔΙΑΝΟΟΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΚΟΣΜΙΚΕΣ ΑΤΘΙΔΕΣ

Δημοσιεύουμε και σήμερα μερικές ακόμη γνώμες των διανοούμενων και κοσμικών κυριών και δεσποινίδων της πρωτεύουσής για το «Μπουκέτο», επί ευκαιρία της εννεαετηρίδος του.

Στη σχετική παρώκλησή μας, οι Ατθίδες κυρίες και δεσποινίδες απάντησαν μ' εξαιρετική προθυμία κ' ευγένεια. Το «Μπουκέτο» τους εινε βαθύτατα ευγνώμον για το ενδιαφέρον τους αυτό και την καλοσύνη τους.

Η εκλεκτή λογογράφος κ. ΜΑΡΙΑ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ, του κ. Υπουργού των Ναυτικών, μās απηύθυνε την έξης απάντηση:

«Το «Μπουκέτο» εινε έκτακτο περιοδικό και έλπιζω να μὴ μα-
ραθούν ποτέ τα λουλούδια του».

Μαρία Αργυροπούλου

Η γνωστή αρχαιολόγος κ. ΕΥΑ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΥ, η οργανώσασα και ἐμφυχώσασα τις Δελφικές εορτές:

«Αἱ δοχολίαι μου και ἡ διαρκὴς προσήλωσις στο ἔργον μου, δὲν μὲν ἐπιτρέπουν νὰ διαβάξω συχνὰ ἐφημερίδες και περιοδικὰ. Ἐ-
χω προσέξει ὅμως ὅτι τὸ «Μπουκέτο» ἀποτελεῖ μίαν ἀπὸ τὰς ἐλα-
χίστας ἐξαιρέσεις μεταξὺ τῶν διαφόρων ἐντύπων, δίδοντας στο
λαὸ καὶ τι πολὺ καλὺτερον ἀπὸ τὴν πνευματικὴ τροφή, ἢ ὅποια τοῦ
παρέχεται συνήθως (ἀναγνώσματα λεηστρικὰ ἢ ἀνήθικα) και ἡ ὁ-
ποία τὸν διαφθερίζει μᾶλλον, ἀντὶ νὰ τὸν μορφώσῃ».

Εὐ. Σικελιανού

Η δὲς ΑΓΛΑΪΑ Γ. ΜΑΡΗ, κόρη τοῦ κ. Υπουργοῦ τῶν Οἰκο-
νομικῶν:

«Τὸ «Μπουκέτο» εινε ἓνα πολὺ συμπαθητικὸ περιοδικό. Εινε
εὐχάριστο ὅτι ὑπάρχει ἓνα τέτοιο στὴν Ἀθήνα, γιὰ νὰ διαβάξῃ ὁ
κόσμος καὶ τι καλὸ.

» Τοῦ εὐχομαι πάντοτε νὰ προοδεύῃ και νὰ ἔχῃ τὴν ὑποστήριξιν
ὅλου τοῦ Ἑλληνικοῦ κοινοῦ».

Αγλαΐα Μαρῆ

Η δὲς ΕΥΔΟΚΙΑ ΚΑΡΑΤΣΑΚΗ:

«Τὸ «Μπουκέτο» εινε τὸ μόνον περιοδικό, τὸ ὁποῖο διαβάξω τα-
κτικώτατα. Εινε ἓνα ἀπὸ τὰ καλὺτερα τοῦ εἶδους του, γιὰτὶ ἔχει
πάντα ὅλην ὁδοιὰ καὶ εὐχάριστη καὶ δὲν γράφει ποτὶ ὑπερβολὲς
και ἀδύνατοντιγες.

» Εὐχαριστοῦμαι πὺν βλέπω ὅτι προσπαθεῖ πάντοτε νὰ γίνεταὶ
καλὺτερο».

Εὐδ. Καρατσιάκη

Η διασεκομένη λογογράφος καὶ μουσικὴ κριτικὴς κ. ΣΟΦΙΑ
ΣΠΑΝΟΥΔΗ:

«Τὸ «Μπουκέτο» εινε γιὰ τὴν Ἑλλάδα ὅ,τι τὸ περίφημον περιο-
δικό «Les Annales» γιὰ τὴ Γαλλία. Δὲν κατεβάδε τὴν ὅλην του
στό ἔδαφος τοῦ πολλοῦ κοινοῦ, ἀλλὰ ἐξ ἐναντίας προσπαθεῖ μὲ κα-
θε τρόπο ν' ἀνυψώσῃ τὸ πολὺ κοινὸν στὴν ἀληθινὴ φιλολογία, Ἑλ-
ληνική και ξένη.

» Αὐτὸ νομίζω πὺς εινε ὁ καλὺτερος ἔπαινος γιὰ τὸ λαμπρὸ
αὐτὸ περιοδικό μας».

Σοφία Σπανοῦδη

Η γνωστὴ λογογράφος κ. ΕΛΕΝΗ ΣΙΦΝΑΙΟΥ (Νταῖζη):

«Μέσα στο «Μπουκέτο» πὺν μās προσφέρει καθε βδομάδα τὸ
συνώνυμον περιοδικό, ὑπάρχουν πολὺχρώμα και ἐκλεκτὰ λουλούδια,
γιὰ κάθε κοπέλλα, γιὰ κάθε κυρία, γιὰ κάθε παιδί.

Τὸ «Μπουκέτο» μεγαλύνει σιγά-σιγά, γίνεταὶ πὺν μεγάλο...
Τὰ ἀγκάθια πὺν μās κεντοῦσαν καμμιὰ φορὰ ἐξαφανίζονται σιγά-
σιγά... τὰ ἀγκυρια τριαντάφυλλα γίνονται ὁδοὶ τῆς σιέρας... τὰ ἀ-
γριολούλουδα μεταμορφώνονται σὲ βιολέττες, σὲ τουλίπες, σὲ ἀν-
θισμένες μυρδαλιές... Πρέπει νὰ τὸ παίρνουν ὅλοι και ὅλες... ὅ-
πως παίρνουν τὰ λουλούδια τις ἀνοιξιὰτικες μέρες... και τὰχουν
συντροφία... κ' αἰσθάνονται τὸ ἀρώμα τους».

Ελένη Σιφναίου

Η δὲς ΧΑΡΟΥΛΑ ΠΟΣΕΙΔΩΝ:

«Τὸ πὺν διασεκοδικὸ και εὐχάριστο περιοδικό πὺν βγαίνει
στὴν Ἀθήνα. Μὲ συνεγάτες διαλεχτοῦς. Σπουδαία μελλοντικὰ
τάλντα βρίσκει κανεὶς στὰ «Κατ-Ποστάλ». Αἱ εινε ἡ πὺν δια-
σεκοδικὴ ἀπ' ὅλες τις σελίδες του...».

Χαρούλα Ποσειδῶν

Η δὲς ΛΩΡΑ ΦΑΡΜΑΚΗ:

«Τὸ «Μπουκέτο» εινε ἓνα μορφωτικὸ και ἐγκυκλοπαιδικὸ πε-
ριοδικό μὲ πλοῦσια και ἐνδιαφέροντα ὕλη.

» Εινε ἓνα ἀπὸ τὰ ἐκλεκτότερα ἀναγνώσματα διὰ τοὺς Ἑλ-
ληνας».

Λωρα Φαρμάκη

ΓΑΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟ ΦΕΙΔΙ

ΤΗΣ ΜΙΡΕΪΤ Γ ΜΠΡΕΝ

(Μονόλογος γιὰ νέο κύριο)

Ο φειδί... Τὸ καταραμένο φειδί
πὺν ἔγινε αἰτία νὰ διαχωθῶν ὁ Ἀ-
δάμ κ' ἡ Εὐὰ ἀπὸ τὸν Παράδει-
σο, εινε ἡ αἰτία τῆς δικῆς μου
εὐτυχίας.

Μάλιστα, τὴν εὐτυχία μου τὴν
χρωστῶ σ' ἓνα φειδί. Γι' αὐτὸ τὰ
συμπαθῶ, τὰ συμπαθῶ πολὺ αὐτὰ
τὰ ἔρπετά...

Σὰς φαίνεται κρὸν σάν... φει-
δί τὸ θέμα μου, κυρίες μου; Βλέ-
πω μερικὲς ἀπὸ σὰς νὰ μορφα-
ζοῦν μὲ δυσάρεσκα, γιὰ νὰ μὴν
πὺν μὲ φροῦν.

Κ' ὅμως, κυρίες μου... Δὲν
μπορεῖτε νὰ πῆτε ὅτι δὲν ἔχετε
καμμιὰ ἀπολύτως σχέση μὲ τὰ φειδιά. Πρῶτα ἀπ' ὅλα, ἐπιτρέψατέ
μου νὰ σὰς ὑπενηλώσω, ὅτι ἡ σεβαστὴ σας πρόγονος Εὐὰ δὲν ἔ-
κλεισε τ' αἰτιά σας στὰ γινολόγια τοῦ φειδιοῦ. Κ' ἀπὸ τότε, ὅλες
ἡ γυναῖκες — συνώνυμη, ἡ παριστάμενες ἐδῶ ἐξαίρονται — ὅλες σας,
λέγω, ἡ γυναῖκες, νοιώθετε νὰ μοιρομυρίζη καὶ στὸ ρόδινο αὐτάκι
σας ἡ γλωσσίτσα τοῦ φειδιοῦ.

Καὶ ὅλες σας — μὲ συγχωρεῖτε, εἶπα ὅτι ἡ παριστάμενες ἐδῶ ἐ-
ξαίρονται — ἔχετε στὴ γλωσσίτσα σας καὶ ἀπὸ τὸ φαρμάκι τοῦ
φειδιοῦ.

Δὲν μπορεῖτε ν' ἀρνηθῆτε ὅτι ὁ πρῶτος σας δάσκαλος ἦταν τὸ
φειδί.

Ἐπειτα, κυρίες μου, δὲν σὰς προσεῖναι καὶ τόση μεγάλῃ δὰ φροῖνη
ἡ ἐπαρὴ τοῦ φειδιοῦ. Μάλιστα. Πολλὲς ἀπὸ σὰς φορεῖτε στὰ χαρι-
τωμένα ποδιάρια σας ὑποδηματάκια ἀπὸ δέρμα φειδιοῦ, καὶ κρατᾶ-
τε στὰ χέρια σας τσάντες ἀπὸ δέρμα φειδιοῦ πάλι. Πολλὲς ἐπίσης
φορεῖτε στὰ θωροφά σας χέρια δαχτυλιάρια καὶ βραχιόλια σὲ σχῆμα
φειδιοῦ.

Ἔχω μάλιστα κάποια ἀπὸ σὰς
πὺν φυλαίω ὡς πολὺτιμον φυλαχτὸ
μέσα στὴν τσάντα της, ἓνα που-
κάμισο φειδιοῦ. Καὶ ἔχω ἀκόμα
πὺς τὸ πικνίκισμα αὐτὸ τῆς ἔχει
φέρει μεγάλῃ εὐτυχία, ἀκριβὸς
ὁπλοδὴ ἐκεῖνο πὺν ἐπιθυμοῦσε...

Βλέπετε λοιπὸν, κυρίες μου, ὅτι
κατὰ βάθος δὲν μισεῖτε τὸ φει-
δί;

Δὲν θέλω νὰ πὺν βέβαια ὅτι δὲν
εἶνε νὰ τὰ φοβεῖται κανεὶς μερι-
κὰ πολὺ μεγάλα καὶ φαρμακερὰ
φειδιά. Ἀλλὰ ἐκεῖνα εινε στὰ
βουτιά καὶ δὲν τὰ βλέπουμε.

Τὸ φειδί, στὸ ὁποῖο χρωστῶ
ἐγὼ τὴν εὐτυχία μου, ἦταν ἓνα
μικρὸ, ἄκακο φειδίκα τοῦ ἀγροῦ.

Ἀκούστε ὅμως τὴν ἱστορία μου,
πὺν εινε κ' ἡ ἱστορία τῆς εὐτυ-
χίας μου.

Ἐγὼ, κυρίες μου, δὲν φοβήθη-
κα ποτὲ μου τίποτα, οὔτε τὰ φει-
διά, οὔτε τὰ λοντάρια, οὔτε τις τίγρεις ἀκόμα. Σὰς τὸ βεβαίω. Ἡ-
δὲ, οὔτε τὰ λοντάρια, οὔτε τις τίγρεις ἀκόμα. Σὰς τὸ βεβαίω. Ἡ-
δὲ, καὶ τὸ σῆματῶς, νὰ ἐρωτευθῶ μὴ πολὺ δειλὴ νέα ἐπίσης.
Δειλὴ ὄχι μόνον στὸν ἔρωτα. Αὐτὴ φοβοῦνταν καὶ τὸν ἴσκιον τῆς ἀκόμα.
Φαντάζεστε λοιπὸν πόσο θὰ φοβοῦνταν τὰ φειδιά. Εὐτυχῶς, κυρίες μου,
ἐπιτυχῶς πὺν φοβοῦνταν προπάντων τὰ φειδιά. Αὐτὸ μās ἔσωσε.

Ἦταν πολὺ ὁμορφὴ ἡ ἀγαπημένη μου. Μὰ γιὰτὶ λέω εἶχαν; Εἶ-
νε πάντα ὁμοία. Καὶ μάλιστα τώρα εινε πὺν ὁμορφὴ κ' ἀπὸ τότε.
Δὲν λέω πὺς δὲν εἶστε ὁμοίαις κ' ἐσεῖς, κυρίες μου. Ἀλλὰ πὺς νὰ
σὰς τὸ πῶ... Τέλος πάντων... Μπορεῖ ὅλες σας νὰ εἶστε ὁμοί-
αις ἀπὸ κεινὴ, μὰ ἡ δικὴ της ὁμορφὴ εινε ἀνώτερη ἀπ' ὅλες τις ὁ-
μορφὲς τοῦ κόσμου.

Λοιπὸν... Τὴν ἀγαποῦσα καὶ μ' ἀγαποῦσε, χρόνια καὶ χρόνια, κυ-
ρίες μου. Μὲ συγχωρεῖτε, κυρίες, πὺν ἀποτεινόμενα ὅλο σῖς κυρίες.
Αὐτὸ δὲν σὰς ἐμποδίζει νὰ μ' ἀκούτε κ' ἐσεῖς.

Λοιπὸν, ἤμαστε κ' οἱ δύο βαθύτατα ἐρωτευμένοι. Ἐγὼ ἰδίως ἡ-
μουν τρελλὸς μαζὶ της. Τὴ νύχτα μὲ τὸ φεγγάρι ἀνέβαινα σάν τοὺς
γάτους στὰ κεραμίδια καὶ ἀνερπολοῦσα... Μολαταῦ-
τα δὲν τοιμοῦσαμε νὰ φανερώσουμε τὴν ἀγάπη μας ὁ ἓνας στὸν ἄλλο.

Καὶ τὸ χειρότερο ἦταν πὺν νόμιζα ὅτι ἐκεῖνη δὲν μ' ἀγαποῦσε κα-
θόλου, ὅτι ἦταν περὶφραν, κρὸν κ' ἀκατάδεχτη ἀπέναντί μου. Κ' ἐ-
κεῖνη πάλι νόμιζε ὅτι ἐγὼ δὲν τὴν ἀγαπᾶ καθόλου, κτλ., κτλ.

Τὴ τρομερὴ παρεξήγησις!... Κ' ὅτι αὐτὰ ἐνῶ τὴν ἐλάτρευα, ἐνῶ
μὲ λάτρευε...

Ποῦ καὶ ἡ δειλία, μεγάλο κακό!...
Λίγο εἴπατε νὰ πάθουμε ὅτι ἐπαθάν κ' οἱ δύο ἐκεῖνοι ἐρωτευμέ-
νοι πὺν ἀναφέρει ὁ Ἑρρῖκος Χάινε σ' ἓνα τραγοῦδι του. Θὰ τὸ ξέ-

ρετε ἴσως. Ἄν δὲν τὸ ξέρετε, νὰ σὰς τὸ πῶ:

Τρελλάινονταν ὁ ἓνας γιὰ τὸν ἄλλο
Ἀλλὰ κανεὶς δὲν τῶπε τ' ἄλλον...
Μ' ἔχτρα καθέννας κῆτταζε τὸν ἄλλο
Κ' ἔχανε γιὰ τὸν ἄλλον τὸ νοῦ.
Χωρίστηκαν στὸ τέλος και οἱ δύο
Καὶ βλέπονταν στὸν ὕπνο τους μονάχα.
Ἦταν καιρὸ κ' οἱ δύο πεθαμένοι,
Ἀλλὰ τὸ ἔξερε κανεὶς τους τάχα;

Ἔτσι λοιπὸν, παρ' ὀλίγο νὰ πάθουμε κ' ἐμεῖς τὰ ἴδια. Παρ' ὀ-
λίγον νὰ πεθάνουμε ἀπὸ ἔρωτα ὁ ἓνας γιὰ τὸν ἄλλο, χωρὶς νὰ τὸ
ποῦμε ὁ ἓνας στὸν ἄλλο...

Ἀλλὰ... Ἀς εἶνε καλὰ τὸ φειδίκα, τὸ καὶνένο τὸ φειδίκα.
Πόσες φορὲς δὲν μοῖροχονταν στὰ χεῖρῃ ἡ λέξις «σ' ἀγαπᾶ». Κ' ὅ-
μως δὲν τοιμοῦσα νὰ τὴν προσφέρω... Ἐπίσης κ' ἐκεῖνη δὲν τοι-
μοῦσε νὰ μὲ δώσῃ τὸ χεῖρ της στὴν σπινθηροῦσα σὲ διάφορες συ-
νανατροφεῖς. Καὶ νομίζαμε ὅτι ὁ ἓνας ἀποφεύγει τὸν ἄλλο ἀπὸ ἀδια-
φορία... ἀποτροφὴ.

Τὴ τρομερὴ!... Τὴ φοβερὴ!...
Μιὰ μέρα, τέλος, ἡ ὥραία μου κ' ἐγὼ — ἐντελὼς τυχαία — συ-
νανηθήκαμε σὲ μιὰ ἐκδρομῇ. Ἦμαστε ὅμως, ὅπως πάντα, τόσο δει-
λοὶ καὶ οἱ δύο μας, τόσο δειλοὶ!...

Δὲν ξέρω λοιπὸν κ' ἐγὼ πὺς, βρεθήκαμε ἔξωρα μακριὰ ἀπὸ τοὺς
ἄλλους, σ' ἓνα ἀποκερὸ μονοπάτι. Ἦταν τόσο ὥραία ἐκεῖ! Τὰ που-
λιά κελαιδοῦσαν, τὰ φυλλώματα τῶν δέντρων φιδούσαν, τ' ἔβρε
φυσσοῦσε γλῆνα.

Ἦταν ἓνα μέρος τόσο κατὰλληλο γιὰ ἐρωτικὲς ἐξομολογήσεις!...
Καὶ ὅμως... Ἐκεῖνη κ' ἐγὼ ἤμαστε διαρκῶς δειλοὶ, δειλοὶ... Πε-
πατούσαμε ὅσο μποροῦσαμε μακρότερα ὁ ἓνας ἀπὸ τὸν ἄλλο. Κ' ἔ-
ξαφνα... Ἐνα φειδί, ἓνα χαριτωμένο, μικρὸ, λυγρὸ φειδίκα, πρό-
βαλε μέσα ἀπὸ τὰ φυλλώματα.

Μόλις τὸ εἶδε ἡ ἀγαπημένη μου,
ἔβγαλε μιὰ κραυγὴ τρόμου κ' ἔπε-
σε στὴν ἀγκυλιά μου, τραυλιζόν-
τας:

— Ἀγάπη μου, ἀγάπη μου, σῶ-
σε με!... Σῶσε με. Λατρεία μου...
Ψυχὴ μου!...

Κατασπαραγμένη, ἔσφαξε τὴν
ἀγαπημένη μου στὴν ἀγκυλιά μου,
φιθυλοῦντας:

— Μὴ φοβάσαι, ἀγάπη μου, ὁ
καὶρὸς μου!

— Τὸ φειδί!... Θὰ μās θανα-
τώσῃ, ἀγαπημένη μου!...

— Καλότερα, ἀγάπη μου, καλὺ-
τερα νὰ πεθάνουμε μαζί, φῶς μου!

Λέγοντας τὰ λόγια αὐτὰ, τὴ φί-
λησα στὸ ὤμα της κόμμιον στὸ
μα. Καὶ με χεῖρῃ τρεμμένη μὲ
φίλησε κ' ἐκεῖνη.

— ὦ, Θεέ, τί μέση!... ὦ, τί εὐ-
τυχία!...

Αὐτὸ ἦταν τὸ πρῶτο μας φίλι, ἡ
πρῶτη μας ἐξομολόγησις, οἱ ἀρα-
παρὰ μόνον γιὰ νὰ μās οἶσῃ τὸν ἓνα στὴν ἀγκυλιά τοῦ ἄλλου. Καὶ τί
νὰ σὰς πὺν πῶ;... Μοῦ φαίνεται ὅτι τὸ φειδί αὐτὸ θὰ εινε ἀσφαλῶς
ἀπόγονος τοῦ φειδιοῦ ἐκεῖνου, πὺν ἔφερε τὴν Εὐὰ στὴν ἀγκυλιά τοῦ
Ἀδάμ. Μὲ τὴ διαφορά πὺς οἱ πρωτοπλαστοὶ ἔχασαν ἐκτοσε τὸν Πα-
ράδεισο, ἐνῶ ἡ ἀγαπημένη μου κ' ἐγὼ κερδίσαμε τὴν Ἐδέμ, τὴν εὐ-
τυχία, τοὺς οὐρανοὺς, μὲ ὅλα τὰ ἔρπα τους πατώματα!...

Πόστε μου λοιπὸν, δὲν ἔχω ὄνειρο νὰ λέω ὅτι χρωστῶ τὴν εὐ-
τυχία μου σ' ἓνα φειδί!

Καὶ ἔρετε; Ὡς γαμήλιο δῶρο γιὰ τὴν ἀρραβωνιαστικὴ μου, πα-
ράγγαλῃ σὲ κάποιον χανσοχό, ἓνα διαμαντοσπολισμένο βραχιόλι σὲ
σχῆμα φειδιοῦ. Ἐνα φειδίκα. Τὸ σύμβολο τοῦ ἔρωτος... τῆς εὐτυ-
χίας, κυρίες μου καὶ κύριοι μου...

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ἩΝΑ ΞΕΡΟ ΦΥΛΛΟ

Μιὰ μέρα, πὺν περπατοῦσα, εἶδα μπρὸς στὰ πόδια μου ἓνα ξερα-
μένο φύλλο λουλουδοῦ, πὺν εἶχε ὅμως εὐωδία μαγευτικὴ.

— Ἐσώμην, τὸ πῶρα καὶ τὸ μωροῦσκα παρὰφορα.

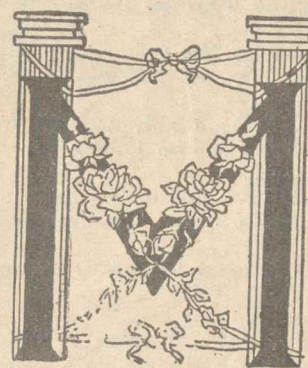
— Γιὰ πὺς μου, τοῦ εἶπα, ἐὰν πὺν μυρίζεις τόσο ὥραία, εἶσαι τρι-
αντάφυλλο;

— Ὁχι, μου ἀποκρίθηκε, δὲν εἶμαι τριαντάφυλλο. Ἐξῆρα ὅμως
λίγον καιρὸ κοντὰ σ' ἓνα τριαντάφυλλο καὶ σ' αὐτὸ χρωστῶ τὴν ὁ-
μορφὴ μυρωδιά πὺν ἔχω...

Σα α δ ῆ.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Η ΠΟΝΕΜΕΝΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΜΑΡΣΕΛ ΠΡΟΥΣΤ

III
Η ΚΟΣΜΙΚΗ ΖΩΗ

ΙΔΗΣΑΜΕ στο προηγούμενο φύλλο σχετικά με το πάθος του μεγάλου μυθιστοριογράφου Προυστ για την κοσμική ζωή.

Η εθιμοτυπία, οι καλοί τρόποι, τον ενδιέφεραν εξαιρετικά και μέχρι σχολαστικισμού. Ο τρόπος με τον οποίο θα έδινε το χέρι του στους προσκεκλημένους μέσα σ' ένα αριστοκρατικό σαλόνι, έπαιρνε γι' αυτόν τη σημασία μεγάλου προβλήματος. Από τη νεανική του ηλικία είχε τέτοιο πάθος με την κοσμική ζωή, ώστε συναισθητά και χωρίς εκείνη να το ξέρει, είχε ερωτευθεί μία από τις πιο χαριτωμένες και κομψές κυρίες της Παρισινής αριστοκρατίας.

Γι' αυτό τη βλέπει να περνάει όταν γύριζε από τον περίπατο στο μέγαρό της, κρυβόταν πίσω απ' την πόρτα του βιβλιοπωλείου Έμιλ-Πόλ, του οποίου ήταν ταχτικά πελάτης.

Τον ερωτά τον αυτό τον απαντάει αγόρευτα στο έργο του, στο οποίο ο ήρωας του ακολουθεί ερωτευμένο μ' ένα άστέρι, παρακολουθεί με πάθος και με λαχτάρα τη μεγαλοπρεπή δουκίσσα ντε Γκεριάντ.

Ο Μαρσέλ Προυστ ήταν την εποχή εκείνη είκοσι χρόνων. Το βλέμμα του είχε μία άπειρη γλυκύτητα και καρφώνονταν επί ώρα σ' αντικείμενα τα οποία αντίκριζε. Η φωνή του ήταν άκομα πιο γλυκιά, μολονότι είχε κάποιο λαχάνισμα και κάποιο σούρσιμο... Μακριά και πυκνά μαύρα μαλλιά πλαισίωσαν το μέτωπό του... Μά το πιο χαρακτηριστικό της φυσιογνωμίας του ήταν τα μάτια του, που τα τονίζαν η μύτη σκιές που τα έζωναν, τα νυσταγμένα, τ' αεικίνητα μάτια του, που φαινόταν σαν να παρακολουθούσαν τη σκέψη των άλλων... Ένα γλυκό, καλόκαρδο χαμόγελο διαγαρόταν σχεδόν διαρκώς επάνω στα χείλη του. Γενικά δε η έκφρασή του ήταν τέτοια, ώστε, παρ' όλο το μαύρο μουστάκι του, βλέποντάς τον κανείς τον έπαιρνε γι' ένα μεγάλο παιδί...

Πόση γοητεία είχε ο Προυστ στη νεότητά του!... Ντυνόταν με την εκζητήσι ενός δανδή και συγχρόνως με κάποια απημελίσια σοφού του μεσαίωνα. Η τουαλέττες του αντιπροσώπευαν πάντα την τελευταία λέξη της μόδας, μα πάντα ένα κομμάτι έλειπε από το επανωφόρι του. Ένα τριαντάφυλλο στόλιζε απαυτίτως τη μπουτονιέρα του. Φορούσε γάντια κατάλευκα με μαύρες σίγες, συχνά λερωμένα και τσαλακωμένα, τα οποία άφηνε στο Γ'ρουνά Καρτιέ, επειδή ο ποιητής Ροβέρτος ντε Μοντεσκιο, ο μέγας δανδής της εποχής, αγόραζε κ' αυτός από εκεί τα γάντια του. Στο κεφάλι του φορούσε ψηλό καπέλο πλατύφυρο, το οποίο, όταν έκανε επισκέψεις, το τοποθετούσε πλάι στην πολυθρόνα, στην οποία καθόταν... Ένα μπασιτόνι συμπλήρωνε την τουαλέττα του καθώς πρωτογύγνοντο αυτοί Μαρσέλ...

Ντυμένος έτσι, έκανε κάθε μεσημέρι την εμφάνισή του στη Λεωφόρο του Λόσσους, όπου ήταν το ραντεβού της αριστοκρατίας. Συχνά έβλεπε κανείς εκεί πρίγκιπες από βασιλικό αίμα, μεταξεί των οποίων και τον πρίγκιπα της Ουαλλίας. Κι' ενώ οι κίονοι περπατούσαν πεζοί, ή ωραίες Παρισινές αριστοκράτισσες από τ' άμαξια τους που προηγούνταν άρχα, τους ανταπεδίδαν μ' ένα χαμόγελο τον χαριτωμένο τους, ενώ ο περίφημος σκιτογράφος Καρλ ντ' Άς τους έπαιρνε βιαστικά οκτίσια απάνω στα μαρινέτια του...

Στον περίπατο αυτό του δόσους, ο Προυστ έβλεπε συχνά την περίφημη Παρισινή αριστοκράτιδα Λαούρα Ένιάν, της οποίας η όμορφη και η χάρις του χρησίμευαν αργότερα για να δημιουργήσει την ήρωίδα του 'Οδette ντε Κρεσύ. Η όμορφη αυτή γυναίκα δεχόταν στο μέγαρό της μονάχα ευγενείς, τον οποίον ο τίτλος δεν ήταν κατώτερος απ' του μαρκιζού. Έξαιρεσι μόνο αποτελούσαν οι μεγάλοι συγγραφείς της εποχής, άκτουδες απ' τους οποίους, όπως τον Πόλ Μπουσέ, είχε εμπνεύσει...

Ο Προυστ, ο οποίος τη θαύμαζε και τον οποίο εκείνη αγαπούσε ξεχωριστά, συνώδευε συχνά στους περιπάτους της την αριστοκράτιδα αυτή, της οποίας η μεγαλοπρεπή τουαλέττες αποτελούσαν θέμα συζητήσεως των κοσμικών κύκλων του Παρισιού.

Η κυρία αυτή ζει και σήμερα, αλλά πολύ αποτραβηγμένη από τον κόσμο, και καταγίνεται με τη γλυττική. Όταν εξεδόθησαν τα έργα του Προυστ, μερικοί φίλοι της της είπαν ότι ο συγγραφέας την είχε χρησιμοποιήσει ως μοντέλο της ήρωίδας του 'Οδette ντε Κρεσύ. Τότε, για να βεβαιωθεί, διάβασε κ' αυτή τα έρ-

γα του Προυστ και μαγισμένη, γιατί νόμιζε πως έβλεπε ζωντανό στην ήρωίδα του τον έαυτό της, του έστειλε ένα μικρότατο γράμμα. Ο Προυστ όμως, με τις εξηγήσεις που της έδωσε, κατάφερε να την καθησυχάσει...

Οι περίπατοι αυτοί στο δόσος μέσ' στον ήλιο και στον καθαρό αέρα έβλαπταν πολύ τον άσθματικό Προυστ... Γι' αυτό, πολύ γρήγορα, με μεγάλη του στενοχωρία, αναγκάστηκε να τους διακόψει. Από τότε σηκώνονταν πολύ αργά το απόγευμα, σχεδόν το βράδυ... Πάντα δε έβγαине έξω αργοπορημένος και καθυστερημένος, γιατί πάντα θα του συνέβαινε κάτι που θα τον χασομερούσε στο ντύσιμό του... Έτσι, δόσκις ήταν προσκαλεσμένος από τους φίλους του να φάει μαζί τους έξω, δεν πήγαινε ποτέ, έτρωγε σπίτι του και κατόπιν έπληρνε στο ραντεβού τους.

Όταν πάλι οι γονείς του είχαν προσκαλεσμένους για γεύμα, ο Προυστ έτρωγε προηγουμένως μόνος, για να μπορεί — όπως έλεγε — να μιλάει πιο ελεύθερα, ενώ αυτοί θα έτρωγαν...

Συχνά, όταν ντυνόταν, του τύχαινε, από απροσεξία του, να λερώσει λίγο το άρρογο και κατάλευκο πιασρόν του... Αυτό όμως τον άναγκασε ν' αλλάξει ποικίλματα. Άλλα για να τ' αλλάξει, έπρεπε να ξεντυνεί και ν' άρχισαν να ντύνεται πάλι εξ' άρχης... Τέτοια μικροπτηήματα που τον έκαναν ν' άργη, του συνέβαιναν καθημερινώς. Πότε έκανε τα γάντια του, πότε το καινούργιο του φράκο του φανόταν πολύ... καινούργιο και δεν του άρεσε, και πότε το δέσιμο της γραβάτας του τον άσασχολούσε μία ώρα ολόκληρη...

Τέλος, ο Προυστ ήταν έτοιμος να βγεί έξω. Φορούσε τότε, πάνω απ' την τουαλέττα του, άκόμα και τις πιο θερμές μέρες του καλοκαιριού, ένα παλτό με γούνα, που είχε γίνει θανάσιμο για τους πόν γυνώριαν, κ' έμπαινε στο άμαξι που προ δύο ή τριών ωρών τον περίμενε έξω απ' το σπίτι του.

Έτσι όμως έφτανε στις έσπεριδές και στις άλλες κοσμικές συγκεντρώσεις, όταν οι άλλοι προσκεκλημένοι είχαν άρχισει πια ν' άποχωρούν. Πόση εμφάνισή μέσ' στο σαλόνι, έστειλε έναν υπηρέτη και ρωτούσε την οικοδέσποινα μήπως θα την άνησχυόσε, ή αν το επέτρεπε να μη βγάλει το παλτό του, γιατί ήταν εξαιρετικά ερμηής.

Τέλος, έμπαινε στο σαλόνι. Ώστόσο όμως να πάει απ' την πόρτα ως την οικοδέσποινα, την οποία έπρεπε να χαιρετήσει, έκανε ένα σφοδρό σταθμό. Πότε ανακάλυπτε έναν καινούργιο πίνακα, τον οποίο δεν είχε δει ως τότε, και στεκόταν και τον κύτταζε, και τότε πρόσεχε ένα βάσι, που του είχαν αλλάξει θέσι.

Οι τελευταίοι προσκεκλημένοι, μόλις τον έβλεπαν, συγκεντρώνονταν γύρω του. Τότε ο Προυστ άρχιζε τη συζήτηση, γοητευόντας τους πάντας... Τis περισσότερες φορές, πίσω απ' την άπειρη ευγένειά του, έκρυβε μία βρόνια ειρωνία, μα πότε με τα λόγια του δεν έθιγε, δεν προσέβαλλε, ούτε καν δυσαρεστούσε κανένα.

Εντωμεταξύ, τα φώτα έσβηναν ένα-ένα... Οι υπηρέτες χαμολοιόντουσαν ή άποχωμόντουσαν σβησι στις θέσεις τους... Μα ο Μαρσέλ Προυστ μιλούσε κ' όλο κρημόντουσαν απ' τα χείλη του.

Όταν έφτανε ο Προυστ, έπαιρνε στο άμαξι του κάποιο φίλο του και τον συνώδευε ως την πόρτα του σπιτιού του. Μα, μόλις έφταναν εκεί, δεν ήθελε να τον άφήσει να πάει να κοιμηθεί. Κατέβαινε απ' τ' άμαξι κ' άρχιζε μαζί του να κόβει άπελειότες βόλτες στο δρόμο, οόότου, νοιώδοντας τον έαυτό του κουρασμένο, παρακαλούσε τον φίλο του να τον συνοδεύσει ως το σπίτι του...

Εντωμεταξύ, είχε πληρώσει προκαταβολικά στον άμαξι την κόρη του. Όταν έφταναν μπροστά στο σπίτι του, ο Προυστ κατέβαινε και πάλι απ' τ' άμαξι, κατέβαζε και τον φίλο του κ' άρχιζαν πάλι τις βόλτες. Κάθε τόσο, ο Προυστ σταματούσε και ζητούσε συγγνώμη από τον άμαξι, στον οποίο, για να τον ευχαριστήσει, πλήρωνε από τρεις και τέσσερες φορές την τιμή της κούρας.

Τέλος, παρακαλούσε τον φίλο του ν' άνεβεί στο σπίτι του και να του κρατήσει λίγο συντροφιά, γιατί ή μοναξιά του προκαλούσε ένα νοσηρό φόβο... Όταν έμπαινε πάλι και ο φίλος του έφτανε, ο Προυστ συνέχιζε με τον καμαριέρο του τη μυστελειωμένη κουβέντα του...

Έπειτα όμως, μία μεγάλη κατάβληξη τον έκανιζε και ή κούρας τον πλημύριζε... 'Ηθελε να κοιμηθεί κ' ήξερε ότι δεν θα μπορούσε να κοιμηθεί. Ώστόσο, πήγαινε να βρει τα ρούχα που φορούσε τη νύχτα, ένα πορτοκί δηλαδή κ' ένα μαζούτατο κομπονί... Τά εβούρσκε στην κουζίνα, όπου τα κρημόσαν σύμφωνα με τις οδηγίες του, πάνω απ' το τζάκι για να ζεσταθούν, γιατί ή έπαφή των κρύων έσορροιών του προκαλούσε φρίκη... Έπειδή όμως ξαναγίαινε πάντα πολύ άργά, τα ρούχα του έτοιμαζαν είχαν... ψηφεί κυριολοκώς... Τα μαρινέτια τους μάλιστα ήσαν, κατά κανόνα, καμμένα.

Την άλλη μέρα πάλι, ο Προυστ ξαναόριζε την ίδια ζωή. Άνεξάντητη περιέργειά του τον έκανε σίς

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΕΙ

ΤΟΥ Κ. ΚΛΕΡΝΟΣ (ΠΑΡΑΣΧΟΥ)

ΣΗΜΕΡΑ θα μπορούμε πια να πούμε ότι ο Κάλβος, ένας από τους μεγαλύτερους Έθνικούς μας ποιητές, εφάμιλλος, και για μερικούς άνωτερος από τον Σολωμό, άπε παραγνωρισμένος. Το έργο του μελετάται και θαυμάζεται. Η ζωή του όμως εξακολουθεί σέ πάλι της σημαίας να παραμένει σπασμένη και άνεξερενηνη.

Ο Άνδρέας Κάλβος γεννήθηκε τον Άπριλ του 1792 στη Ζάκυνθο. Ο πατέρας του ήταν Κερκυραίος, από το Μαντούκι, και ή μητέρα του Ζακυνθινή. Άφού τελείωσε το Γυμνάσιο στην πατρίδα του, πήγε στην Ιταλία για να συμπληρώσει τις σπουδές του. Έκεί γνώρισε τον μεγάλο συμπατριώτη του ποιητή Φώσκολο, Έλληνα από μητέρα και Ιταλό από πατέρα, ο οποίος έγραφε Ιταλικά. Ο Φώσκολος, που ήταν 14 χρόνια μεγαλύτερος από τον Κάλβο, έξετίμησε τα φιλόλογα χαρίσματα του νεαρού φίλου του και φρόντισε να του δώσει τον ά Ζακυνθινό μία άποτροφία 20 ταλλήρων τον μήνα για πέντε χρόνια, με δέν τα κτήπερα.

Τότε, επειδή ο Κάλβος ήταν φτωχός και άπροστάτετος, τον φιλόδοξε στο σπίτι του και άνέλαβε αυτός τα έξοδά του. Έτσι, ή ρία που είχε γεννηθεί από την άρχη μεταξύ των, μεγάλωσε άκόμα περισσότερο.

Όταν ο Φώσκολος, έξορισμένος απ' τους Αυστριακούς που κατείχαν τότε μεγάλο μέρος της Ιταλίας, άναγκάστηκε να ξενιτευθεί, ο Κάλβος τον άκολούθησε στην Έλβετία πρώτα και ύστερα στην Άγρια. Εκεί όμως, το 1828 (ο Κάλβος ήταν 26 χρόνων και ο Φώσκολος 30), ή σχέση τους ξαφνικά διακόπηκε. Η άσθενή και εγκάρδια φίλη τους, που τους έκανε ως τότε, ψυχράθηκε άπτομα. Γιατί; Έπειτα από τους βιογράφους και θαυμαστάς του Φωσκόλου, άποδίδει την άρρωδια αυτή διακοπή των σχέσεων των δυό φίλων, στον κακό χαρακτήρα του Κάλβου. «Ο Φώσκολος, γράφει, ήταν ο πιο μεγαλόμυθος άνθρωπος του κόσμου, ενώ ο Κάλβος ο πιο χαμηλός». Ο Κάλβος χαμερής. Μαρσέλι ήσαν δέσμιος, ένοιστής, ίσως και λίγο ζηλιάρης, και πότε χαμερής.

Την ίδια εκείνη χρονιά δημοσίωσε ο Κάλβος στο Λονδίνο τις «Λαοαίτες», τραγωδία γραμμένη Ιταλικά. Την τραγωδία αυτή, ή οποία ήταν το πρώτο του σοφό έργο, καθώς και μίαν άλλη που δεν τυπώθηκε, της φανέται, ύπ' όψη ο Φώσκολος, όταν έγραψε: «Ο Κάλβος συνέθεσε την εποχή που έμενε στο σπίτι μου δυό τραγωδίες, ή όποιες, άν και δεν μπόρεσε βέβαια να συγγραφούν με τα έργα των μεγάλων ποιητών, δίνουν για το μέλλον τον έξαιρετικό έλπις». Ο Κάλβος δεν έχει κλείσει άκόμα ούτε τα 24 χρόνια του. Ένώς δέ από το ποιητικό του τάλατο, είχε καλοναυτεμπορμένος, μετρούφρων και φιλόδοξος από χαρακτήρος κ' όχι απ' τις γνώμες και τις δοξασίες που βέβαιονται στα βιβλία».

Η ζωή που πέρος νέος ο Κάλβος στο Λονδίνο ήταν ζωντανή και γέρος, όποτε και πέθανε εκεί, κ' άπε γνωστή στις γενικές γραμμές της. Παρέδωσε πάλι σε πλούσιες οικογένειες και έπαμειλειτο την έκδοση διαφόρων δημοσκευτών συγγραμμάτων, γιατί δέ έπαύθηκε από τα μαθήματα, δεν του έφταναν για να συστηθεί, αυτός κ' ή οικογένειά του. Είχε παντρευτεί μίαν Άγγλιδα, από την όποιαν άπόκτησε μία κόρη. Μα τόσο ή σιζήνός του, όσο κ' ή κόρη του, πέθαναν πολύ γρήγορα.

Το 1821, μετά τον θάνατο της γυναίκας του, ο Κάλβος γύρισε στην Έπίταρσο. Είχε ξεπλάσει την ά Καταστάσι και ο νεαρός ποιητής, θεμιός και έντονα πατριώτης, ήθελε να υπηρετήσει την πατρίδα του. Ήθελε τότε στην έπαναστατημένη Έλλάδα. Μερικά όμως πός δεν τον χρησιμοποιούσαν όπως ήθελε και γ' αυτό δυσαρεστήθηκε κ' έφυγε για τη Ζάκυνθο.

Το 1826 τον ξαναβρίσκουμε στην Κέρκυρα. Είχε πια εκεί, με την έλπιδα να διορισθεί καθηγητής στην άκαδημία, την οποία είχε ιδρύσει ο Λόρδος Μαρλμπορν. Ώστόσο, στην έπιστολή προς τον στρατηγό Μαρλμπορν, που τη δημοσίευσε ως είδος προνομίου της άκαδ. 'Οδός του, τις τιτωμένες στο Παρίσι το

αποκαταστάσε που πήγαινε, να ζητήσει να κάνει διαφορά νέες γνώμες. Μόλις έβλεπε ένα καινούργιο πρόσωπο μέσα σ' ένα σαλόνι, ρωτούσε μ' ένδιαφέρον: «Ποιος είπ' αυτός;... Τον γνωρίζετε;...».

Η φίλς του για μερικούς ανθρώπους ήσαν παθητικότητες, με δέν βιστούσαν περισσότερο από τρεις ώρες... Όταν το μιλούσαν να κάνει καινούργιους φίλους, πάντα δέ έπέδινε να κάνει καινούργιους φίλους, πάντα δέν ήξερε, ήθελε να του το παρουσιάσουν άμέσως και έντονος χίλιος συνδυασμός για να διευκολύνει τη συνάντησή του μαζί του...

ΣΤΟ ΠΡΟΞΕΧΕΣ: Η συνέχεια.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΛΒΟΣ

1841, δηήθηκε το «Ιόνιον Λύκειον», αντικαθιστώντας τον Ιταλό καθηγητή Φραγκίσκο Όριόλι, στον οποίον παρεχώρησε ξανά τη θέση του αργότερα. Φαίνεται πως με τον Όριόλι αυτόν βρισκόταν σε μεγάλες προστριβές. Γιατί, όταν ο Κάλβος έγινε, τέλος, καθηγητής στην 'Ιόνιο 'Ακαδημία, τα χειροκροτήματα των φοιτητών στο μαθήμα του Όριόλι, που είχε γίνει επίσης καθηγητής, τον έξωργιζαν τόσο πολύ, ώστε έδωσε την παραιτήσή του και εγκατέλειψε την 'Ακαδημία, παρ' όλεις τις προσπάθειες που έκαναν οι συνάδελφοί του για να τον κρατήσουν.

Μετά την παραιτήσή του απ' την 'Ακαδημία, ο Κάλβος ξαναόρισε τα ιδιωτικά του μαθήματα. Έδιδε επί 17 χρόνια άκόμη, απ' το 1842 ως το 1859. Το 1859, φτωχός, άρρωστος, άπογοητευμένος — κανένας στα Έπτάνησα δεν είχε άναγνωρίσει την άξία του, κανένας σ' όλη την Έλλάδα — πήρε ξανά τον δρόμο της ξενιτειάς, πήγε και πάλιν στο Λονδίνο. Ήταν γέρος πια, 67 χρόνων. Ώστόσο, παρ' όλα τα γηρατειά του, παντρεύτηκε μίαν χήρα Άγγλιδα, διευθύντρια σχολείου, με την όποιαν έζησε ως το 1867, έτος του θανάτου του.

Δέν σώζεται καμιά εικόνα του Κάλβου, από διάφορες όμως πληροφορίες έμαίμεν ότι ήταν μετρίου άναστήματος, ότι είχε μαύρα μαλλιά, μαύρα μάτια και μύτη μεγάλη.

Για τον χαρακτήρα του, ή μόνη θετική μαρτυρία (και άμερόληπτη ίσως) είναι του Λασκαράτου, καθηγητής του όποιου στο μάθημα της «συνθέσεως» ήτοξε ο Κάλβος λίγον καιρό στην Κέρκυρα, το 1828. Μα και ο Λασκαράτος, μολονότι ποιητής και ο ίδιος, μιλώντας για τον Κάλβο στην αυτοβιογραφία του, δεν τον νομίζει παρά «παλαιό συνεργάτη» του Φωσκόλου και δέν άναφέρει τίποτε για τα ποιήματά του!

«Ο Κάλβος, γράφει ο Λασκαράτος, ήταν άσθενής, στοχαστικός, εύθικτος και ευερέθιστος. Τis άσκησεις της συνθέσεως που έκαναν μαζί του, τις διώθωνε, μου έδειχνε τα λάθη και μου έλεγε τους κανόνες που έπρεπε ν' άκολουθώ για να τ' άποφεύγω. Είχαμε άρχισει τρεις νέοι να κάνουμε μαζί του μαθήματα, οι δυό όμως τα διέκοψαν γρήγορα, γιατί δέν είχαν ούτε την ικανότητα, ούτε τη διαθήκη να έγραφοι». Το τελευταίο αυτό όμως δέν είχε άληθινό. Οι δυό συμμαθητά του Λασκαράτου δέν διέκοψαν μόνοι τους τα μαθήματα, μα τους άφηνε να έννοησουν πως έπρεπε να τα διακόψουν ο ίδιος ο Κάλβος, γιατί δέν κρατούσε παρά μόνον τους έξωττους και έπιμελής μαθητάς, έκείνους που ήταν σίγουρος πως θα προοδεύσουν.

Ό,τι κάνει έντύπως στον Κάλβο, είναι ή λήγη του, σχετικά με τους άλλους ποιητές προαγωγή. Έκτός από τις δυό τραγωδίες, για τις όποιες μιλήσαμε, και από μερικά άλλα ποιήματα, γυναικεία γυναικεία, όλα πρωτόλεια, και μερικές μελέτες και άρθρα χωρίς ιδιαίτερη σημασία, δέν έγραψε παρά μόνον τις περίφημες «Ώδες» του, 20, το έλιν. Νεώτατος, 54 χρόνων, στην καλύτερη δηλαδή ηλικία για κάθε δημιουργία, και ίδιος καλλιτεχνικός, ο Κάλβος έσώπασε και δέν δημοσίευσε πια ούτε ένα ποίημα σ' όλη την ζωή. Γιατί τάχα; Γιατί όσο βρισκόταν στην Εδωάκη, στην Άγρια, στην Έλβετία, στη Γαλλία (όπου έγραψε τις «Ώδες» του), μακριά από την πατρίδα του, αισθανόταν ίσως ένθουσιασμό, ενώ όταν είδε την Έλλάδα από κοντά, του κόπηκε ο ένθουσιασμός; Γιατί ή βιοπάλη, ή επαγγελματική αντίληψις και ή άδιαφορία που έδειξαν για το έργο του οι συμπατριώτες του ένέκρωσαν τη διαθήκη του για εργασία; Ή γιατί πολύ γρήγορα — κατά τα τριανταπέντε — τον κατέλαβε ένα είδος νευρασθενείας, από την όποιαν απέφευγε σ' όλη την ζωή; Λέγουν ότι από άρρωσμένη χρονιά και πέρα δέν φορούσε παρά μόνον μαύρα φορεματα και ότι όπου και άν κατοικούσε, σκέταζε τα έπιλά του με μαύρα ύφασματα και ότι ύστερα από τον θάνατο της πρώτης του γυναίκας άπεπειράδη ν' αυτοκτονήσει.

Είπε άλλοιθα όλ' αυτά, ή θρόλλοι, θρόλλοι που κάμουν άκόμη από μυθιστοριώδη τη μορφή του Άνδρέα Κάλβου;

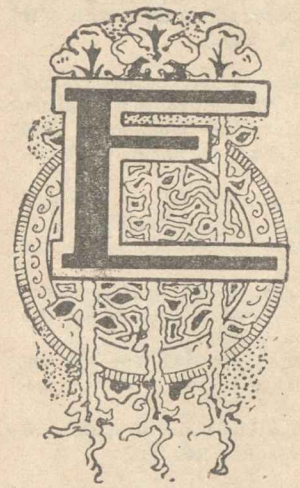
ΚΑ. ΠΑΡΑΣΧΟΣ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΠΡΟ ΕΚΑΤΟΝ ΠΕΝΗΝΤΑ ΕΤΩΝ

(Από το βιβλίο του Γάλλου περιηγητή Κ. Σεννίν)

ΠΙΚΡΙΝΟΥΜΕ τις σημερινές γυναίκες γιατί βάφουν τα χείλη τους και το πρόσωπό τους και εν γένει θέλουν να συμπληρώσουν ή να διορθώσουν τη φύση. 'Αλλά αυτό είνε ελάττωμα των σημερινών μόνον γυναικών; 'Η μήπως το «αίσιον θήλυ» ήταν σ' όλες τις εποχές το ίδιο;

«Ας μὴν πάμε σχετικῶς πολὺ μακριά. 'Ας σταθούμε στὰ τέλη τοῦ 18ου αἰῶνος, πρὸ ἑκατὸν πενήντα ἀκριβῶς ἐτῶν, κ' ἂς δοῦμε τί λέει ἓνας σπουδαῖος Γάλλος περιηγητής, ὁ Κ. Σεννίν, ὁ ὁποῖος περιηγήθηκε τὴν 'Ελλάδα κατὰ τὸ 1780, κατὰ διαταγὴν τοῦ ἀτυχοῦς Βασιλέως Λουδοβίκου 16ου. Στὸ θαυμάσιο λουὶν γὰρ τίς λεπτομέρειες τοῦ βίου τῶν 'Ελλήνων διτόμο βιβλίου του, ὁ Σεννίν γράφει ἐκείνη τὴν ἡμέραν, ὅπου ἔμεινε τὸ περισσότερο χρόνόν διὰ τὸ ἔλεγε, καὶ τίς ἐμελέτησε κατὰ βάθος.

«Καίτοι ἡ περισσότερὴ 'Ελληνίδες, ὡς φαίνεται, δὲν ἔχουν ἀνάγκη νὰ καταφύγουν στὴν τέχνη, γιὰ νὰ δώσουν στὴν ἐπιδερμίδα τους τὸν χρῶματισμὸν καὶ τὴν δροσερότητα, τὴν ὁποία ἔχουν ἀπὸ τὴν ἰδίαν τὴν φύσιν, ἐν τούτοις ἀναζητοῦν συχνὰ νὰ ἐπαυξήσουν τὴν ὁμορφιά τους με τεχνητὰ μέσα.

«Στὴν ἀρχαία ἐποχὴ, ἡ 'Ελληνίδες μεταχειρίζοντο ἀσπράδι καὶ κοκκινάδι. Τὸ ἴδιον κάνουν κ' ἡ σημερινὴ στὰ νησιά τοῦ Αἰγαίου. Γιὰ νὰ φτιάσουν ἀσπράδι, μαζεύουν στίς ἀκρογιαλίες μερικὰ κατὰλευκα κοχύλια κ' ἀφοῦ τὰ κοπανίσουν, εἰσχύνουν στὴ σκόνη τους ζωρὸ ἀπὸ λεμόνι. 'Εχουν ἐνταῖμα ἀλλάξαι λευκὴ σκόνη γιὰ τὸ πρόσωπον.

«Τὸ κοκκινάδι τὸ βράζουν ἡ νησιώτισσες ἀπὸ τοὺς βολεῖους ἐνὸς ὁραίου εἶδους ἱριδός, ποὺ στολίζει τὰ νησιά τους. Τὸ ἄνθος τῶν φυτῶν αὐτῶν, ποὺ λέγονται ἀγριοκρίνα, ἔχει ὁραῖο μενεξεδένιο χρῶμα ἀπ' ἑξῶς καὶ κίτρινο ἀπὸ μέσα.

«'Ιδὸν τώρα πῶς γίνεται ἡ κατεργασία του. 'Απὸ τὰ κρεμμύδια τῆς εἰσῆς τοῦ φυτοῦ βράζουν τὰ ἐξωτερικὰ περιβλήματα καὶ κρατοῦν τὸ ὑπόλοιπον ποὺ βρίσκεται ἀπὸ μέσα καὶ εἶνε κατὰλευκα σὰν τὸ χιόνι. Τὸ τρυφερό αὐτὸ κρεμμύδι, ἀφοῦ τὸ πλύνουν, τὸ ἀφίνουν μέσα σὲ καθαρὸ κρύον νερὸ νὰ μουσκέψῃ ἐπὶ δύο ἡμέρες. 'Επειτα τὸ ξηραίνουν καὶ τὸ μεταβάλλουν σὲ λεπτότατη σκόνη, τὴν ὁποία φυλάνε σὲ βάζα ἢ μπουκάλια καλὰ κλεισμένα, γιὰ νὰ τὴ μεταχειριστοῦν ὅταν ἔχουν ἀνάγκη.

«Ὅταν θέλουν νὰ τὴ μεταχειριστοῦν, παίρνουν μιά πρόζα καὶ τὴν τρίβουν ἀπλὰ μὲ τὴν παλάμη τους πάνω στὰ μάγουλά τους γιὰ μερικὰ λεπτά. 'Η πούδρα αὐτὴ κάνει κατακόκκινα τὰ μάγουλα, γιὰτὶ ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ προκαλῇ ἓνα δροσερότατον κοκκινισμὸν. Τὸ περίεργον μάλιστα εἶνε, ὅτι πὸ κοκκινάδι αὐτὸ διατηρεῖται ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας καὶ τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ τὸ ἐξάλειψῃ, οὔτε τὸ πῶς δυνατόν σπέννισμα.

«'Εἶχα κατ' ἀρχὰς πιστέψει, ὅτι ἡ ἄσκη αὐτὴ πούδρα, ἡ ὁποία ἔκανε τὰ πρόσωπα νὰ... κοκκινίσουν, μπαίνοντας στοὺς πόρους τοῦ προσώπου, θὰ ἐξέλαττε τὴν ἐπιδερμίδα καὶ θὰ τὴν ἔσπαζε. 'Αλλὰ βεβαιώθηκα, ὅχι χωρὶς ἐκπλήξι, ὅτι δὲν εἶχε κακὰ ἀποτελέσματα. 'Εξήτασα τὸ πρόσωπον γυναικῶν ἡλικιωμένων, ἡ ὁποία ἀπὸ τὰ νεῖατα τους εἶχαν μεταχειριστοῦν αὐτὸ φ τ ι ο ἰ δ ι, καὶ εἶδα ὅτι τὸ δέρμα τους δὲν εἶχε καθόλου βλαστῇ. 'Αντιθέτως, εἶχε διατηρήσει ἓνα λουστρόν, τὸ ὁποῖον δὲν μπορεῖ ν' ἀποδοθῇ παρὰ στὴ χρῆσιν τῆς πούδρας αὐτῆς.

«'Η σημερινὴ γυναίκα ἂν ἀναζητήσουν στὰ νησιά τοῦ Αἰγαίου τὸ θαυματουργὸν αὐτὸ ἀγριοκρίνον κ' ἂς ἀρχίσουν νὰ μεταχειρίζονται τὴν ἀθάνατον πούδραν, ἀποφεύγοντας

ἐπὶ τὰ ποικιλόχρῳμα καὶ ποικιλόχρῳμα εὐρωπαϊκὰ δηλητήρια, τὰ ὁποῖα ἀκριβοπληρώνουν γιὰ νὰ τοὺς καταστρέφουν τὰ πρόσωπα.

Κατὰ τὴν ὁ Σεννίν ἀναφέρει μιά ἄλλη συνήθεια τῶν γυναικῶν τοῦ Αἰγαίου. 'Απὸ τὴν πρώτην Μαρίαν δηλαδὴ ὡς τὸ Πάσχα, ἡ νησιώτισσα περνοῦσαν στὸ δάχτυλόν της μιά κλωστή μεταξωτὴ — τὴν «Μάρτην» — γιὰ νὰ μὴ μαυρίσουν ἀπὸ τὸν ἥλιο. Τὴ νύχτα δὲ τοῦ Πάσχα, ὅταν γυρίζουν ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν, μετὰ τὴν 'Ανάστασιν, ἀναβάν φανὸν ἐξῶ ἀπὸ τὴν πόρταν τους κ' ἔκαιγαν τοὺς «Μάρτηδες», προσφέροντας προσευχὰς γιὰ τὴν ὑγείαν τους.

Ἐπίσης στὰ νησιά τοῦ Αἰγαίου ἡ γυναίκα εἶχαν τὴν μανίαν νὰ μασσοῦν μαστίχα, γιὰ νὰ διατηροῦνται γερὰ καὶ λευκὰ τὰ δόντια τους. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ μαστίχα τῆς Χίου ἦταν ἀκριβὴ, ἡ φτωχότερη νησιώτισσα μεταχειρίζοντοσαν ἄλλο εἶδος μαστίχας, ποὺ βγαίνει ἀπὸ κάποιον ἀγριοκρίνον στὴν Μήλον καὶ στὴν Κίμωλον. Τὸ φυτό αὐτὸ ὀνομάζεται «ἀγκάθι τῆς μαστίχας» καὶ βγάζει ἓνα ὑγρὸν ποὺ μοιάζει μὲ τὴ μαστίχα τῆς Χίου, χωρὶς νῆχην τὴν ὥρα γὰρ γίνετο ἐκείνης. Μαζεύεται δὲ μὲ δυσκολία, γιὰτὶ τὰ ἀγκάθια κεντοῦν τὰ χέρια φοβερά. 'Αλλὰ μωροστὰ στὰ κάλλη τ' ἐν' ὁ πόνος;

«'Ας ἐξομῶμε τώρα καὶ στὸ κεφάλαιον τῆς ἠθικῆς. 'Ο Σεννίν μὲ ἐπιμονὴν ὑποστηρίζει ὅτι εἶνε ψεύτικες ἡ κατηγορίες, τίς ὁποίας ἐποικίους ἀπέδωσαν στίς γυναίκες μερικῶν νησιῶν τοῦ Αἰγαίου, καὶ βεβαιώνει ὅτι τὴν ἐποχὴν ποὺ ἐπισκέφθη τὰ νησιά, ἡ γυναίκα ἦσαν ἠθικὴς κ' ἔδειχναν μάλιστα μεγάλην ταπεινότητα καὶ νοικοκυρσύνην.

«'Η κυριώτερη ἀσχολία τῶν γυναικῶν τὴν ἐποχὴν αὐτὴν, ἦταν νὰ γνέθουν βυμάτια.

Κ' αὐτὲς ἡ Χιώτισσες, ἡ περισσότερὴ πολιτισμέναις γυναίκες τῶν νησιῶν τοῦ Αἰγαίου, ἦσαν ἠθικώτατες. 'Η ἐλευθερία τους πρὸς τοὺς ξένους προερχόταν ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴν εὐγένειάν τους, μετὰ τὴν ὁποία προσπαθοῦσαν νὰ περαιοποιήσουν κατὰ ξένον.

Μιά ἀπὸ τίς κυριώτερες ἀσχολίας τῶν γυναικῶν τῆς Χίου, ἦταν ἡ παραγωγή μεταξῆς. 'Εκεῖνον ποὺ ἀσχολοῦσε τίς Χιώτισσες, ἦταν ἡ ἐνδυμασία τους, ἡ ὁποία ἐστρεφεῖτο ἐντελῶς γούστου. Τὰ φορέματά τους ἦσαν πολὺ ἀκαταίσθητα κ' ὅσο περισσότερο προσπαθοῦσαν νὰ παρουσιάζονται λουστρότερες, τόσο κομικώτερον ἔσαν τὴν ἐμφάνισίν τους... 'Ετοί, ἐνὸς ἡ φάσις τους ἔχει δώσει ὁρατὰ σώματα, παρουσιάζοντο σὰν νὰ ἦσαν τυλιγμένες μέσα σὲ σκεῖα. Τὸ κεφάλι τους καταντοῦσε σωστὴ καρικατοῦρα, μὲ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον ἔδεναν τὰ μαλλιά τους, τὰ δὲ παπούτσι τους ἦσαν κομικὰ στὸ σχῆμα κ' ἐνοχλητικὰ στὸ περπάτημα.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΙΡΟΦΥΛΛΑΣ

ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΕΞΕΡΕΥΝΗΤΩΝ

Οἱ περισσότεροι καὶ διασημότεροι ἀπὸ τοὺς περιηγητὰς ποὺ ἐπεξεύρησαν ἐκ παλαιότερα χρόνιαν τὴν ἐξερεύνησιν τῆς 'Αφρικῆς, βόηκαν οὐκ ὀλίγον καὶ κατὰ κανόνα σχεδὸν ἐξοφλονίστηκαν.

Ὁ πρῶτος ποὺ ἀρροχονοῦνεν νὰ εἰσχωρήσῃ μετὰ τῶν ἀγρίων λαῶν τῆς 'Αφρικῆς, ἦταν ὁ Γάλλος Πέτρος Λυκά, ὁ ὁποῖος δὲν ἔβαναγύρισε ποτὲ πρὶν στὴν πατρίδα του, καταφαγαθὲς ἴσως ἀπὸ τοὺς ἀγρίους.

Ἐπίσης ὁ 'Αγγλὸς ταγματάρχης 'Αουλιν, ὁ ὁποῖος ἔφυγε ἀπὸ τὴν πατρίδα του σὲ τὸ 1791 γιὰ νὰ ἐξερευνησῇ τὰ ἐνδότερα τῆς Μαύρης 'Ηπείρου, χάθηκε μυστηριωδῶς.

Ὁ διάσημος γεωγράφος Μονγκὸ Πάσχ, ὁ ὁποῖος ἐπέστρεψε σὺν ἀπὸ τὸ πρῶτον ἐξερευνητικὸν ταξεῖδι στὴν 'Αφρική, ὅταν ἐκπύλησε ἀργότερα γιὰ τὸν ἴδιον σκοπὸν αὐτὴν δολοφονήθηκε ἀπὸ τοὺς ἰθαγενεῖς.

Ὁ Βοεντξέν, ὁ ὁποῖος θέλησε νὰ ἐξερευνησῇ τὴν 'Αφρική, γιὰ ἐπιστημονικοῦς σκοποὺς, ἐσφάγη ἀπὸ τοὺς ὀδοιπόρους του.

Ὁ ἐξερευνητὴς Βικάρ πέθανε στὸ Κάιρο ἀπὸ ἀτονία τῆς καρδιάς του.

Ὁ περιηγητὴς Δεῦγιαν πέθανε ἀπὸ αἰτῆρον πυρετοῦ στὴ Νιγηρία.

Ὁ ταγματάρχης Λάγκ θανατώθηκε ἀπὸ τοὺς ἰθαγενεῖς.

Ὁ ἐξερευνητὴς Οὐδνὲν πέθανε ἀπὸ τέτανον στὸ Σουδάν.

Ὁ Λάντερ δολοφονήθηκε στίς δὺχτες τοῦ ποταμοῦ Νίγηρος.

Νησιώτισσα.
(Απὸ τὸ «Tour de Monde»)

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΜΟΥΣΟΥΡΓΟΙ

Η ΖΩΗ ΚΑΙ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΟΠΕΝ

(Βιογραφικὴς πληροφορίες, ἀνέκδοτα, ἐπιστολές)

περίφημος Πολωνὸς πανίστας Σοπέν, ὁ ὁποῖος γνώρισε ὅσο λόγοι στὴν ἐποχὴν τοῦ τῆ δόξα, ἂν καὶ πέθανε ἀρκετὰ νέος ἀπὸ στητικὸ νόσημα, συγκαταλέγεται στοὺς πῶς ποιητικούς καὶ αἰθερίου μουσουργοὺς τῆς ἀνθρωπότητος, λόγῳ τῆς ἀφθόγῳ του καὶ βαθειᾶς ποιήσεως, ἡ ὁποία ἐπιδράει στὴ ζωὴν καὶ στὰ ἔργα του.

Ὅταν ὁ νεαρὸς καλλιτέχνης βρισκόταν στὸ Παρίσι, ἐξόριστος σχεδὸν ἀπὸ τὴν πατρίδα του, τὴν ὁποία εἶχαν καταλάβει οἱ Ρῶσοι, γνωρίζοντες ἐκεῖ μὴ μιά παλαιὰ φίλν τῶν παιδικῶν του χρόνων καὶ συμπατριώτισσά

του, τὴ χαριτωμένη Μαρία Βοτζίνοβα.

Ἡ Μαρία, ποὺ μικρὴ ἔπαιζε μαζί με τὸν φίλον τῆς παιῶν, ἦταν τότε διάσημη πιανίστρια. Ὁ Μότσαρτ, ὁ ὁποῖος τὴν ἐκτιμοῦσε ἐξαιρετικὰ, τὴν ἀγάπησε τρελλὰ κ' ὅταν ἡ σχέση τους προχώρησαν ἀρκετὰ, τὴν ἔζησε σὲ γάμον. Ἡ καλλιτέχνης ἔδωσε πρῶτον τὴν συγκατάθεσίν της.

Σχετικὰ μὲ τὴ γνωριμία τῶν νέων κατὰ τὴν περίοδον τῆς παιδείας τῶν ἡλικίας, ἔχουμε τὰ ἑξῆς διαφωτιστικὰ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸν 'Ημερολόγιον τῆς μεγαλείτερης ἀδελφῆς τῆς Μαρίας, τῆς μετὰ ταῦτα κυρίας Κοσμάκοβα:

«Ἐκείνον τὸν καιρὸν τ' ἀδέρφια μου ἦσαν οὐκ ὀλίγοι στὸ σπίτι τοῦ Νικολάου Σοπέν (πρόκειται γιὰ τὸν πατέρα τοῦ μουσουργοῦ), καθηγητοῦ τοῦ γυμνασίου τῆς Βαρσοβίας. Πολὺ συχνὰ ὅμως πηγαίναμε κ' ἐμεῖς ἐκεῖ καὶ τοὺς ἐλέγαμε. 'Η οἰκοδόμοισα ἦταν μιά πολὺν συμπαινετική κούρα, μιά γυναίκα γεμάτη χάρι, καλοσύνη καὶ γλυκύτητα, προσόντα ποὺ τὰ κληροδότησε καὶ στὸ μοναχογιό της, τὸν μικρὸν Φρειδερίκον Σοπέν. Ὁ Φρειδερίκος ἦταν ἓνα τρελλόπαιδον πολὺν ζωηρὸν καὶ ἡ ἀδελφὴ μου ἡ Μαρία ἔπαιζε πολλὰς φορὲς μαζί του. Κ' ἐνὸς ἡμέρας οἱ ἄλλοι πιανόμαστε καὶ χορεύαμε, αὐτὸς ἔπαιζε ἀπάνω στὸ πιάνον ἀτέλειαν τους χοροὺς σὲ σειρὰ καὶ ἐξομολογοῦσαν ἀποκαλύπτοντες τὸν ἐρωτὰ του σὲ τὴν μικρὴν του φίληνά, τὴν ἀδελφούλα μου...»

Ἡ Μαρία Βοτζίνοβα, ἡ μετέπειτα σύζυγος τοῦ Σοπέν, εἶχε ἀγαπήσει, πρὶν παντρευθῇ τὸν μεγάλον μουσουργόν, τὸν Πολωνὸν ποιητὴν 'Ιούλιο Σλοβακίαν, συμμαθητὴ καὶ ἐπιστήμιον φίλον τοῦ κατόπιν συζύγου της. Ὁ Σοπέν κ' ὁ Σλοβακίαν εἶχαν καταληκτικὰς, ὅχι μόνο πνευματικὰς καὶ ψυχικὰς, ἀλλὰ καὶ σωματικὰς διμοιότητες.

Ἐχον καὶ οἱ δύο τοὺς, ὁ μουσουργὸς κ' ὁ ποιητής, τὴν ἴδιαν εὐγενικὴν καρδίαν, τὸν ἴδιον δριμυτὸν χαρακτήρα καὶ τὴν ἴδιαν παθολογικὴν εὐαισθησίαν. Ἐχον σπουδάζει μαζὶ στὴ Βαρσοβία καὶ ἀποφοίτησαν ἓνα μῶλις χρόνον ὁ ἓνας ὅτερον ἀπ' τὸν ἄλλον.

Ἡ ἀναλογία ὅμως τῶν δύο περιφημῶν Πολωνῶν δὲν σταματοῦν ἐδῶ. Ὁ Σλοβακίαν γεννήθηκε στὰ 1800 κ' ὁ Σοπέν στὰ 1810, καὶ πέθαναν μαζί στὰ 1849, ὁ πρῶτος τὸν 'Απρίλιν, ὁ δεύτερος τὸν φθινόπωρον τοῦ ἔτους αὐτοῦ.

Ὅταν μάλιστα ἀργότερα ἦσαν σὲ διάστασιν λόγῳ ἐρωτικῆς ἀντιζηλίας καὶ πρὶν ἀκόμα ἡ Μαρία ἐκδηλώσει τὴν προτίμησιν τῆς πρὸς τὸν Σοπέν, ὁ μεγάλος μουσουργὸς στενοχωροῦνταν παραπολύ, ὅταν τοῦ θυμίζαν τὸν σῶμα του.

«Ἐχτὲς ποὺ πῆγαίνα στὸ δρόμον, ἔγραφε κάποτε στὴν μητέρα του ποὺ τὴν ὑπεραγαποῦσε, κάποιος μὲ σταμάτησε, γιὰτὶ μὲ πέρασε γιὰ τὸν Σλοβακίαν. Αὐτὸ μὲ ἐξόργισε ὑπερβολικὰ καὶ ὅμως εἶνε ἀλήθεια πῶς μοιάζουμε μαζί, σὰν νὰχομε γεννηθῇ ἀπὸ τὴν ἴδιαν μητέρα».

Τὸν καιρὸν ποὺ βρισκόταν στὸ Παρίσι, μακριὰ ἀπὸ τοὺς δικούς του, ὁ Σοπέν στενοχωροῦνταν πολὺ γιὰ τοὺς ἀγαπημένους του καὶ ἀνησυχοῦσε διαρκῶς γι' αὐτούς. Ἡ ἐπιστολὴ ποὺ τοὺς ἔγραψε αὐτὴ τὴν ἐποχὴν, ἀλλοτρίαν ἀπὸ μιά βαθειὰ συγκίνησιν καὶ ἀπὸ μιά νοσταλγία σχεδὸν παιδική:

«Ὁ ἀγαπητὴ μου μητέρα! Ὁ λατρευτὴ μου πατέρα! Ποῦ βρίσκεστε; Τί κάνετε; Πῶς ζεῖτε; Σὰς συλλογίζομαι νύχτα καὶ μέρα καὶ κλαίω ἀδιάκοπα. Ἐχτὲς ἔκλαψα πάλι καὶ τώρα αἰσθάνομαι τὸν ἑαυτὸ μου ἀνακουφισμένο καὶ πολὺ καλύτερα. Μέσα στὰ δάκρυά μου βρισκῶ μιά ἀλλόκοτη παρηγορίαν καὶ μιά γαλήνη πένθημην καὶ παραχαλκή. Ἐγὼ ἔκλαψα, μὴ φανώτα πῶς ἡ καρδίαν μου εἶχε πάψει νὰ χτυπᾷ καὶ πῶς ἐπλησίαζε ἡ τελευταία μου στιγμὴ. Ὁ, γιὰτὶ νὰ ζῶ καὶ νὰ μὴν ἔχω πεθάνει ἀκόμα; Βρίσκομαι μόνος μου κ' εἶμαι χειρότερος ἀπὸ ἓνα νεκρό...»

Σ' ἓνα ἄλλο του γράμμα, ἀπευθυνόμενον σὲ κάποιον φίλον του, ὁ Σοπέν γράφει:

«'Ανησυχῶ τρομερὰ γιὰ τοὺς οἰκείους μου. Ὁ πατέρας μου ἔσως ὑποφέρει ἀπὸ τὴν πείναν, ἡ μητέρα μου δὲν δάχη χρήματα οὔτε ν' ἀγοράσῃ λίγο ψωμί. Ἐσὺ ἔχεις κοντὰ σου τὴν μανοῦλα σου. Τὴ δικὴν μου μπορεῖ νὰ τὴν ἐκδύωσαν οἱ Ρῶσοι. Ὁ, γιὰτὶ νὰ μὴν μακριὰ ἀπὸ τοὺς ἀγαπημένους μου καὶ νὰ μὴν κάνω τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ ἀπελπίζομαι, νὰ κλαίω καὶ νὰ βογγῶ πάνω στὸ πιάνον μου; Τί εἶμαι ἐγὼ σήμερον; Τίποτε περισσότερο ἀπὸ ἓνα πτώμα. Κ' ἔνα νεκρὸς δὲν μπορεῖ νὰ ζήσει τίποτε γιὰ τοὺς γονεῖς του καὶ τίς ἀδελφές του. Ὁ, ὁ Θεὸς μου! Κἀμε νὰ ἀνοίξῃ ἡ γῆ καὶ νὰ καταπιῇ τοὺς ἀνθρώπους, εἴς τὴν ὁρμή σου ἀπάνω στὸ κεφάλι τῶν ἀπιστῶν Γάλλων, ποὺ δὲν θέλουν νὰ μᾶς βοηθήσουν στὸν ἀγῶνα μας μὲ τοὺς ἐχθρούς...»

Ἡ κατάσταση τοῦ λεπτοφυοῦς μουσουργοῦ ἐπεδεινώθη πῶς ποὺ ὅτερον ἀπὸ τὴν γνωριμίαν του μετὰ τὴν περιφημὴν πιανίστριαν Γεωργίαν Σάνδην, ἡ ὁποία στοίχισε καὶ σ' αὐτὸν τὴν ζωὴν, ὡς καὶ στὸν γλυκύτατον ποιητὴν 'Αλφρέν ντὲ Μυσσέ.

Ὅταν ὁ Σοπέν ἐπέσε ἀρρωστὸς βαρεῖα καὶ βρισκότανε στὰ τελευταία του, ἡ ἰδιότης αὐτὴ γυναικα δὲν πῆγε νὰ τὸν ἰδῇ, ἀλλὰ περιορίστηκε νὰ ζητήσῃ ἀπὸς εἰδήσεις γιὰ τὴν κατάστασιν του.

Ὁ Σοπέν διατήρησε μέχρι τέλους τὴν διαίτησιν τοῦ πνεύματος του καὶ ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ τὸν θάψουν μὲ τὸ φράσιον, τὸ ὁποῖον συνήθιζε νὰ φέρῃ στίς συναυλίας. Ἄλλη κατάσταση τοῦ Σοπέν.

μὰ ἀκόμα θερμὴ καὶ σὴν ἐπιθυμία του ἦταν νὰ μεταφερθῇ τὴν καρδίαν του μετὰ τὸν θάνατόν του στὴν ἀγαπημένην του πατρίδα.

Τὴν προσηνὴ τῆς ἡμέρας ποὺ πέθανε, στίς 15 Ὀκτωβρίου 1848, ὅταν πῆγε κατὰ τὰ μεσάνυχτα νὰ τὸν ἰδῇ ὁ θεοφάνης λαὸς του, ὁ ἑτοιμοθάνατος καλλιτέχνης ποὺ γνώριζε ὅτι τὸ τέλος τοῦ πλησίαζε, τοῦ εἶπε:

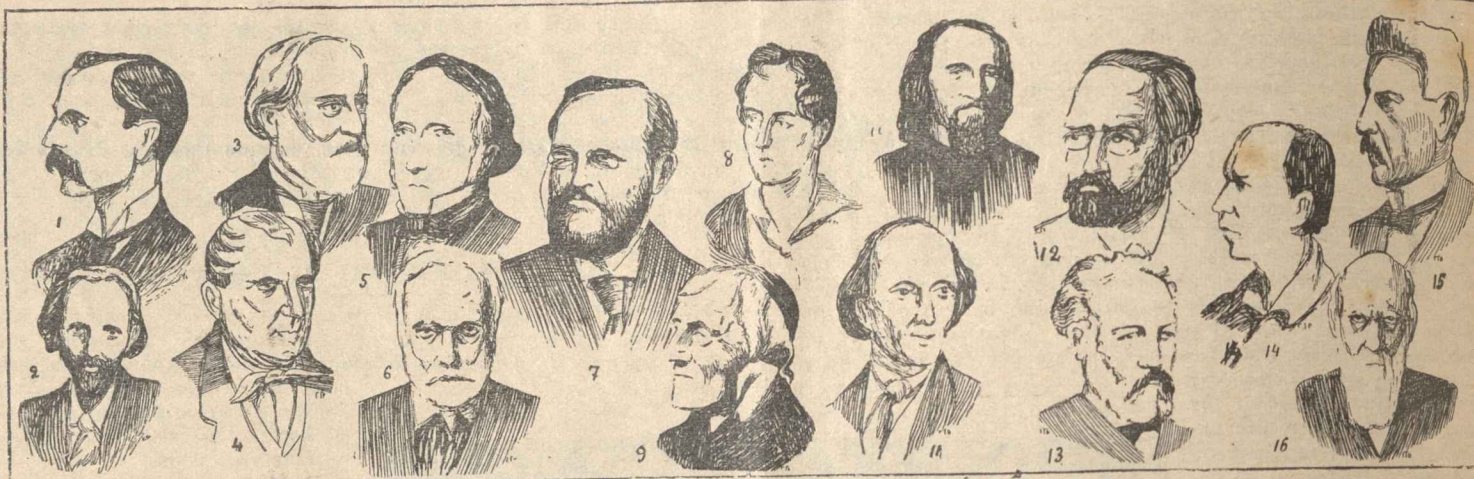
— Μὴ χάνετε τὴν ὥραν σας. Γρήγορα θὰ μὲ ἐξορρωτώθῃτε...

Καὶ τὴν ἄλλην μέραν ἄφησε πραγματικῶς τὸν κόσμον, κηθιζόμενος τ' ὄνομα τῆς λατρευτῆς του μητέρας, ποὺ δὲν τοῦ ἦταν γραστὸ νὰ τοῦ κλεῖσῃ μὲ τὰ ἅγια χέρια τῆς τὰ μάτια...

ΓΝΩΜΙΚΑ

Ἡ σπουδὴ εἶνε τὸ μόνον μέσον, μὲ τὸ ὁποῖον μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἀηδία τῆς ζωῆς.

Σενέκας.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ: 1) Μπάρι, 2) Χωλ Καϊν, 3) Ρήντ, 4) Φένιμορ Κούπερ, 5) Μακώλαι, 6) Βίκτωρ Ουγκώ, 7) Λεον Βάλ, 8) Λόρδος Βύρρον, 9) Καρδινάλιος Νιουδάρν, 10) Τέννισον, 11) Άντερσεν, 12) Αιμ. Ζολά, 13) Γούλντς Βέρν, 14) Γκόλσμυθ, 15) Μπρέτ Χάρτ, 16) Ντάρεν.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ κ. ΣΤΕΦ. ΔΑΦΝΗ

ΚΑΡΔΙΕΣ ΓΕΜΑΤΕΣ ΕΡΩΤΑ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Η γυναίκα του τόν είχε πατήσει δυνατά στον κάλο, επίτηδες. Μη κατορθώνοντας με τις άγιες ματιές που του ρίχνει να του σταματήσει τη γλώσσα, κατέφυγε και τώρα στο μέσο αυτό, το πρακτικό και δοκιμασμένο, που τώδεσε σε ενέργεια κάθε φορά που ο Λέπουρας έβλεπε μπροστά στα κορίτσια πράματα ακατάλληλα για παρθενικά αυτιά. Τό σκάνδαλο του φημισμένου μουσικού και της ξελογιασμένης ποιητικής ήταν τού είδους αυτό, και η κ. Άρσινώ τόν έπαιρσε στον κάλο φρενιασμένη.

Με λέβαντες, καυμένη γυναίκα! στέναζε ο Λέπουρας. Σου τόπα τόσες φορές, πάντσης αόστηρά ή μητέρα, ή κουδέντες του καφενείου δεν εινε για κορίτσια, τουλάχιστον για τὰ δικά μας...

Και γυρίζοντας στις τρεις κοπέλλες: Πηγαίνε να φέρετε τὰ δογανά σας.

Σε λίγο, ή παθητική ορεοράτα του Τούζελι γέμισε την τραπεζαρία με τη μελωδία της. Η χορδές του βιολιού, της κιθάρας και του μαντολίνου ύπακουαν πρόθυμα κάτω από τὰ επιδείξια δάχτυλα των τριών ωμορφων κοριτσιών. Στη γαλήνια κείνη εαρινή βραδεία, ή άρμονία έβρεχε ολοκάθαρη. Κι ή άπαιτο-φαμίλια, ξεπλωμένος σε μιά πολυθρόνα, φωνιάρζε το ποίον του, με τὰ μάτια ήδονικά μουσικισμένα, σαν βέρος Έπτανήσιος... Η κ. Άρσινώ έδίδωνε την πετοσία της με φαινομενική προσοχή, μα κι ή δική της ή ψυχή ήταν συνεπαρμένη από την άρμονία. Τὰ μάτια της, γεμάτα τρυφεράδα, αγκάλιαζαν με μητρική στοργή τὰ τρία κορίτσια που έοχηματιζαν ένα τόσο χαριτωμένο κι αληθινά αξιογάτητο γροούπο...

Έξαφνα, άκούστηκαν χτύποι στην πόρτα. Ο πατέρας άναση-κόθηκε στην πολυθρόνα του, ή μητέρα πετάχτηκε δοθια.

— Χτύπου! έλτε.

— Ποιός νάνει τέτοια ώρα; ρώτησε ο πατέρας. Περιμένουμε κανένα;

— Όχι!

Σε δυο στιγμές, ή Σταυρούλα, ή κοντόχοντρη χωριατοπούλα ή-πρετρία, μπηκε στην τραπεζαρία με φανερό άνησυχία στην όψη.

— Ποιός εινε, Σταυρούλα; Τί τρέχει;

— Ο ντελεγραφητής, κυρία... δηλαδή ο ντελεγράφος... κόμπιασε αστασιωμένη... πὰ νὰ πη έ-να ντελεγράφημα που τὸ φέρανε για τὸν κύριο... Ξέρω κι' εγὼ ή

κακομοίρα;...

— Τηλεγράφημα, για μὰς; — Έτσι λέει τὸ παιδί... πὰ νὰ πη ή ντελεγραφητής... και σέ-κει κάτου, στην πόρτα.

Φέρτον εδὼ! διέταξε ο Λέπουρας. Τὰ τρία κορίτσια, που είχαν σταματήσει τὸ πάζιμο, έσπεκαν πε-ρίεργες νὰ ιδούν τί συμβαίνει...

Ο διανομέας τὸ Τηλεγραφείου μπηκε με τὸ κασκέτο στὸ ένα χέρι και τὸ βιβλίο των υπογραφών στὸ άλλο. Ο συμβολαιογράφος υπέγρα-ψε βιαστικά, πήρε τὸν φάκελλο, έδωσε ένα φράγκο στὸ παιδί, κι έ-ταν έμειναν μόνοι άνοιξε με μιά νευρική χειρονομία τὸ τηλεγράφημα. Η γυναίκα του πλάγι, τὰ τρία κορίτσια άπέναντι, ή υπέρτερα στην πόρτα, έκιτταζαν άμήλητες, πέντε ζωντανά ερωτηματικά. Ο Λέπου-ρας έθριξε μιά γρήγορη ματιά κι' έδωσε φωνή:

— Μπα! Εινε από τὸ Λάμπη!

— Από τὸ Λάμπη! έπανέ-δαν τὰ πέντε στομάτια.

— Να, από τὸν άνησο μας τὸ Λάμπη... Μὰς τηλεγραφεύει από τὰς Αθήνας.

Και άρχά, τὸνίζοντας κάθε λέ-ξη, έδιάδασε:

«Νικόλαον Λέπουραν, συμβολαιογράφον, Νάπλιν.»

«Σήμερον διεκομίσθην ένταύ-θα τραυματίας. Κατάστας βελ-τιωμένη. Είδοποιήσατε κατα-λήτως μητέρα μου.»

Χαράλαμπος Κερασιώτης.

— Ο Λάμπης τραυματίας... Ο Ξαδερφούλης μας!... Πανα-γία μου!... Ξεφάνησαν τὰ κορί-τσια τρομαγμένα.

Η κυρία Λέπουρα είχε χλωμά-σει. Ο άντρος της διάβαζε και Ξαναδιάβαζε τὸ τηλεγράφημα, λο-γάριαζε την ώρα της άποστολής και της άφίξεως, καθάστρονε τὰ σχέδια του, πὼς νὰ πάρη στη Φρό-σω, πὼς νὰ τὴν άρχισή την κοι-σω, πὼς νὰ έκτελέσει με τὸςό-ν την παραγγελία τὸν Λάμπη, ενά-μην της έρθη κανένα κόμπο κακομοίρας. Κι' έπειδή ή συν-κακομοίρας, που τὸν έπαιρνε και νησι τούφαιγγε την καρδιά και τὸς σταματούσε τὴ σκέψη, θέλη-σε νὰ τὸ άναβάλῃ.

— Έ, άς τὴν άφήσουμε άπόψε, ελπε, νὰ κοιμηθῇ ήσυχα και τὸ μαθαίνει τὸ πρωί.

Μά ή γυναίκα του είχε διαφο-ρετική γνώμη.

— Όχι, έκαμε, πρέπει να τὴς τὸ πούμε μιά ώρα άρχητερα. Κα-λύτερα ή αλήθεια, παρὰ ή άμφι-βολία... Δεν την είδες, Νικόλα-

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΧΟΡΕΟΥΝ

(Γλυπτικό άριστούργημα τὸν Λουκά ντελλά Ρόμπια. Έθνικό Μουσείο Φλωρεντίας).

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ
Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΧΡΥΣΙΚΟΥ

(ΤΟΥ UHLAND)

Στ' άργαστηριού του άνάμεσα τ' άτίμητα Ξαφείρια
ό χρυσικός την κόρη του περφόρανα κυττάζει.

— Λενιώ, τὴς λέει, τὰ μάτια μου είδαν πετράδια μύρια,
μὰ ένα μ' έσε στην όμορφιά δεν είδα νὰ ταιριάζη.

Ίσπότης πλούσιος, Ξακουστός μπρός στ' άργαστήρι φτάνει.
— Καλή σου μέρα, όμορφονεά χρυσοτελεστή μου.

Σπάνιο, πολύτιμο, χρυσό θέλω από σε στεφάνι
για την καλήν αγάπη μου κι' άρραβωνιαστική μου...

Σάν τὸ στεφάνι τέλειωσε κι' έλαμψε στολισμένο
από χρυσάφι λαγαρό, πετράδια σαν άστέρια,

μ' ένα μικρό χαμόγελο και παραπονεμένο
είπε ή Λενιώ κρατώντας τὸ μέσο' στα λευκά της χέρια:

— Εύτυχισμένη ή κορασιά ή τόσο άγαπημένη
που τέτοιο άτίμητο, λαμπρό στεφάνι δὲ νὰ βάλλῃ.

Μὰ περισσότερο άπ' αὐτὴ θάμουν εύτυχισμένη,
τριανταφυλλένο αν μύθανε ο ίσπότης στὸ κεφάλι...

Δὲν πέρασε πολὺς καιρός, Ξανάρχεται ο ίσπότης
και τὸ στεφάνι δὼ κι' έκει προσεχτικά ξετάζει.

— Τώρα, καλέ μου χρυσικέ, για τὸ κρινόχερό της
θέλω άρραβώνα π' αὐτὴ μιά στὸν κόσμο νὰ μὴ μοιάζῃ...

Τὸ δαχτυλίδι τὸ χρυσό και
(διαμαντοδεμένο
σαν τέλειωσε, π' άπ' όμορ-
(πιά άλλο δεν είχε ταιρί,
μ' ένα μικρό χαμόγελο και
(παραπονεμένο
είπε ή Λενιώ και τώβαλε μέσο'
(στὸ λευκό της χέρι:

— Εύτυχισμένη ή κορασιά ή
(τόσο άγαπημένη
δπου τὸ δαχτυλίδι αὐτὸ στὸ
(χέρι της θὰ βάλλῃ.
Μὰ περισσότερο άπ' αὐτὸ
(θάμουν εύτυχισμένη
αν λίγα ο ίσπότης μύθινε
(μαλλιά του άπ' τὸ κεφάλι...

Δὲν πέρασε πολὺς καιρός κι' ο
(ίσπότης πάλι πίσω
πρὸς τ' άργαστήρι έρχεται
(νὰ ἰδῇ τὸ δαχτυλίδι.
Κι' αὐτὸ, καλέ μου χρυσικέ,
(δὰ σοὺ τὸ μολόγησῃ,
θάναν τὸ λαμπερότερο της
(γύφης μου στολίδι.

Μὰ τὰ στολίδια πώκαμε τὸ
(Ξακουστό σου χέρι

νὰ ἰδῷ αν ταιριάζουν ήθελε, σε πρόσωπο κανένα.
"Ελα, Λενιώ μου, βάλε-τα για τὸ γλυκό μου ταιρί
πούνει καλόκαρδη ψυχή κι' όμορφη σαν έσένα..."

Τὴ μέρα κείνη ήταν γιορτή και ή Λενιώ φορούσε
την πὸ λαμπρή της φορεσιά στὸ λαγαρό κορμί της,
γιατί συχνά στην έκκλησία νὰ πῇ έσνηθόσε
και στὰ εικονίσματα μπροστά νὰ λήψῃ την προσευχή της.

Πρὸς τὸν ίσπότη κόκκινη κι' άποψη πλησιάζει
κι' έκείνος με τὰ εφγενικά κινήματα που Ξέρει
τὸ δαχτυλίδι τὸ χρυσό στὸ δάχτυλο της βάσει
και τὸ στεφάνι της φορεῖ κρατώντας της τὸ χέρι.

— Άγαπημένη μου Λενιώ, τελείωσαν τὰ παιγνίδια.
Έσὺ 'σαι κείνη πώκαθα γι' άρραβωνιαστική μου,
δία για σένα γίνανε τ' άτίμητα στολίδια,
πάνε τὰ μάγια, τώρα πεία για πάντα είσαι δική μου.

Και στὰ διαμάντια άνάμεσα ή μάνα σου αν σ' έγένηνα
και στὰ χρυσάφια αν ψήλωσε τ' άγγελικό κορμί σου,
ήταν καλὸ προμήνυμα πὼς θὰ ένωθῃς με μένα
και δόξες μεγαλειότερες προσμέναν τὴ ζωή σου...

Μεταφρ. Δ. ΠΑΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΕ ΠΟΙΗΤΗ ΤΟΥ ΓΛΥΚΟΥ ΝΕΡΟΥ

(Έπίγραμμα τὸν Ποδκιν)

Άχ, δεν θὰ ἰδῇ παράδεισον αὐτὸς εδὼ ο νεκρός,
γιατ' έκαμε πάρα πολλὰ στὸν κόσμὸ άμαρτήματα.
Τὰ κρίματά του όμως μπορεί να τὰ ξεχάσῃ κι' ο
(Θεός,
δπως ο κόσμος ξεχάσε τὰ τόσα του ποιήματα!...

κη μου, που έμεινε πετὸ και κόκαλο;... Άμέσως νὰ πᾶμε νὰ τὴς
τὸ πᾶμε. Κι' έπειτα γιατὶ φοβάσαι μὴν πάθει; Τί λέει τὸ τηλεγρά-
φημα; Κατάστας βελτιωμένη». Αὐτὸ σημαίνει ότι...

... ότι ο γιός της θέλει νὰ τὴς κρύψῃ την αλήθεια, έμνο-
μήσε ο Λέπουρας κοινώντας θλιβερά τὸ κεφάλι. Ποιός Ξέρει αν
δὲν έχει κανένα χέρι ή κανένα πόδι ο καυμένος ο Λάμπης...

— Α, ποια! Έκαναν με μιά φωνή ή 'Αγλαία κι' ή Δήμητρα, ενὼ
ή Σταυρὸ έβαλε τὰ κλάματα.

— Πᾶνε τώρα τίς γρουσουζιές, ελπε ή κ. Άρσινώ στὸν άντρο
της. Αν ήταν σε κακή κατάσταση, δεν θὰ μπορούσε νὰ γράψῃ και
τὸ τηλεγράφημα. Αὐτὸ δὲν τὸ συλλογίστηκες! Επρόσθεσε με θριαμ-
φιστικό τόνο.

— Χι, και τί βγαίνει μ' αὐτό; Μπορεῖ νὰ παρακάλεσε τὸ γιατρό,
κατὰ νοσοκόμο, κανένα φίλο του, Ξέρω κι' εγὼ, και κείνος ανέλαβε
νὰ μὴς τηλεγραφήσῃ... Μά, ώστόσο, άς ελπίσουμε...

— Κείνο που βλέπω γὼ, Νικολάκη, εινε πὼς δεν έχεις τὸ κουρά-
γο νὰ πᾶς στὴ μάνα του και νὰ τὴς τὸ πῇς. Λοιπόν, πετάγομαι γὼ!
— Μαα, νερόθ και γὼ; παρακάλεσε ή Δήμητρα.

— Κι' εγὼ, μαμάκα! ελπε ή 'Αγλαία.

— Πᾶμε και μένα, μητεροδία! Έκλαψε ή παραπονώρα ή
Σταυρὸ.

Μά ή κ. Άρσινώ δεν ήθελε νὰ πάρῃ καμιά μαζί της, γιατὶ συλ-
λογίστηκε πὼς, αν ή Φρόσω τίς έβλεπε νὰ μπαίνουν δίλες τέτοια ώρα
παί της, φέρνοντας μιά τέτοια είδηση, θὰ τὴς κοβόταν ή καρδιά.
Λακόν, θὰ πῆγαινε μόνο με την υπηρέτρια. Τὸ σπτι τίς Φρόσως ή-
ταν μὴς διακόσια βήματα πὸ πέρα.

— Σταυρούλα, ελπε, φέρε μου τὸ σάλι μου κι' έτοιμάσου νὰ με
συνοπρέψης.

Όταν ή κ. Άρσινώ, με τὸ
κεφάλι σκεπασμένο με τὸ σάλι
και συνεπαισμένη από την ύ-
πνέτιά της, περνούσε κάτω
απὸ τὸ σπίτι τὸν κὸρ Γιάννη,
πὸ άπόστρου, είδε τὸ παρὰ-
θυρο της Φωτοῦλας φωτισμένο.

— Ανοίγει άκόμη τὸ προκο-
μένο τὸ κορίτσι, σκέφτηκε, και
κείνος ο χαλιάρης ο πατέρας της
πὼς Ξέρει σε ποιά ταβέρνα
αποκοιτάζει...

Μά την ἰδῃ στιγμή μιά γυ-
ναίκα πλουτὴτα πανερώθηκε
στὸ στενάχωρο Ξέλινο μπαλόνι,
κι' ή Σταυρούλα ελπε:

— Η Φωτοῦλα, κυρία, ποτί-
ζε τίς γλάστρες της.

Αλήθεια, νερό έταξε από τὸ
καλάσι. Τὸ φανάρι τὸν δρό-
μο έφωγε τὸ φῶς του στὸ
σπίτι κι' ή Φωτοῦλα ξεχώριζε
κατὰ μ' ένα κομμάτι στὸ χέρι.

— Καλησπέρα, Φωτοῦλα, φώ-
τιζε ή κυρία Λέπουρα, στὴ φώ-
νητάδα τὸν κοριτσιό της.

— Η κατέλα Ξαφιάτση.

— Μπα! έσες, κυρία Άρσινώ;!... Δεν σὰς γνώρισα... Μήπως
έφυγες;...

— Όχι, κόρη μου.

— Νὰ σὰς δῶ μιά στιγμή.

— Δεν μπορὼ ν' άνεθῶ... Είμαι βιαστική, πάω στὴ Φρόσω. Εινε
κατὰ άνάγκη.

— Α! Έκανε ή Φωτοῦλα, κι' ή καρδιά της χτύπησε δυνατά. "Η-
βλε κι' αὐτὴ νὰ πῇ, νὰ ρωτήσῃ, γιατὶ πολλὰ υποψιάστηκε, μὰ ή κυ-
ρία Λέπουρα δεν τίς έδωσε καιρό. Τὴν καληνύχτισε κι' άπομακρόν-
ησε γρήγορα, με την υπηρέτριά της, μέσα στὸ μισοσκότεινο καλ-
νισμα..."

Η Φωτοῦλα έμεινε στὸ μπαλκόνι, ασάλευτη σαν άγαλμα. Χίλιες
σκέψεις, χίλιες έγνοιες βούϊκαν, μελίσσι, στὸ κεφάλι της: "Η μάνα
μου Λάμπη είχε τόσον καιρὸ νὰ λάβῃ γράμμα από τὸ γιὸς της. Τὰ
γράμματα τίς έμειναν χωρίς άπάντησι, στὴ μητρική της άγωνία δεν
έφωκε καμιάν άνταπόκρισι... Στὸ μεταδύ, ή έφημερίδες μιλούσαν
να νεκρός και λαβωμένους... Και νὰ τώρα πὼς ή θεία τὸν Λάμπη,
ήτα-φα, σκεπασμένη με τὸ σάλι της, πῆγαινε βιαστικά στὴ μητέ-
ρα του και δεν εστάθηκε παρὰ δυο γιά νὰ την καλησπερίσῃ. Κι' είχε
μὴ τόσο θλιβερό νότα στὴ φωνή, μὴν άνησυχία στὸ φέρομὸ της!...

— Νὰ σὲ βάνει τάχα;... Πὼς νὰ μάθῃ, Θεέ μου, πὼς νὰ μάθῃ;...
Κι' ή Φωτοῦλα έσπεσε στὸ μπαλκόνι, κυττάζοντας τ' άστέρια που
έπαιρναν σὰ φωτερὰ, μυστηριώδη μάτια, γεμάτα άνησυχία...

Τέλος άποφάσισε νὰ κατεβῇ στὴν έξώπορτα και νὰ περιμένῃ. "Ο-
ταν θὰ Ξαναπροσέσε ή κ. Άρσινώ, θὰ την έπαινε από τὰ χέρια και
θὰ τὴν έμπαρκαλούσε με τὴς πῇ...

Όταν ή κ. Φρόσω είδε την Άρσινώ νὰ μπαί-
νῃ στὴν ώρα σπτι της, έμάντεψε πὼς κάποια κα-
κή είδηση τὴς Ξέρενε. Τὰ ήπατά της κόπηκαν πα-
ρὰ λίγο νὰ λιποθύμῃ. Η συγγένισά της τὴν έ-
παιρνε στην άγκαλιά της και φιλώντας τὴ στὰ
μαλλιαρμένα μάγουλα, τίς ελπε: (Ακολουθεῖ)

Η ΣΕΛΙΣ ΤΗΣ ΛΑΤΡΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΘΟΥΣ

(Από το «Régence

Galante» του

Jean Hervez)

Η ΩΡΑΙΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

(Η Δούκισσα Χ... στο Στρατάρχη Ντέ Ρισελί:).

Φίλτατέ μου αδιόρωτε,
 'Ο θυμός μου ξεχείλισε πια απ' αυτά που βλέπω... Και σαν να μη με φτάνανε αυτά, άρχισα τώρα ν' άκούω ένα σωρό σκάνδαλα εις βάρος σου.

Δεν πρόκειται βέβαια ούτε για τις νίκες του στρατού μας στη Φλάνδρα, ούτε για την κακοδιοίκηση του Κράτους. Όλα αυτά λίγο μ' ενδιαφέρουν, όταν δεν είσαι μπερδεμένος κι εσύ... Καθώς λοιπόν καταλαβαίνεις, πρόκειται για τα κατηρόματά σου!

Όχι! Σέ βαρέθηκα, μά την αλήθεια... Ούτε κόκκορας άνεδαμένος στη μάστιγα δεν φλαρεί με τόσο αδιαφορία για τις κατακτήσεις του, όπως εσύ...

Και το κακό είνε πως ο κόσμος σε πιστεύει. Ναι, σε πιστεύει γιατί είσαι ικανός να κάνεις τα πάντα. Γιατί μονάχα για σένα ή Φύσι σκατάλησε τις χαριτίες της τόσο άσυλλόγιστα και τόσο άφθονα.

Πόσο θάβλεπα, μοναδική μου φίλε, να σε σκλάβωνα για πάντα εγώ. Πόσο ευτυχισμένη θά ήμουν να σ' έβλεπα πάντα στα πόδια μου γονατισμένο, με τό άσυναγώνιστο στην όμορφη κεφαλάκι σου άκουμπισμένο απαλά στα γόνατά μου!...

Πόσο τρυφερά θάμπλεκα τα δακτύλα μου στις χαριτωμένες μπούκλες των μαλλιών σου! Χωρίς να θέλω, Θεέ μου, σε γράφω άγαπημένο μου και άνειρυνόμηναι ξύντια! Ναι, με τυραννεί τόσο η κακομαθημένη και άμυαλη λατρεία μου, που μονάχα στ' όνειρο μπορώ να χαρώ τις ευτυχισμένες αυτές στιγμές. Ίσως, θά σου δώσω πάλι μερικές συμβουλές, σχετικές με την κυρία Μισελέν:

Σού τονίζω, αγάπη μου, ότι πηγαίνεις να τη ρίξεις μέσα σε φορετή κόλαση! Τι σούκανε η καίμενη; Είνε τόσο καλή, τόσο τρυφερή και σε λατρεύει σε τέτοιο βαθμό, που χάσκει από το λογικό της... Θυσίασε για σένα το πόν, κυριολεκτικώς το πόν! Γιατί δεν την αφήνεις ήσυχη; Γιατί τη ρεζιλεύεις με τις ειρωνίες σου και με τη διήγηση, την αδιάκριτη και άναξία σου, των τρώπων της, των στεναγμών της και των τρυφερών επιθέτων που σου ψιθυρίζει την ώρα που σβύνει στην άγκαλιά σου;

Ό έγωισμός της βέβαια την παρηγορεί τότε-τότε για τις θυσίες που κάνει για σένα. Κολακεύεται γιατί κρατάει ένα δοκμα στην άγκαλιά της, και μάλιστα

τόν παύ γοητευτικό και χαριτωμένο δοκμα απ' όσους είδες ως τώρα ο κόσμος... Μά εγώ δεν άνησυχώ σχετικώς για το παρόν. Άνησυχώ για το μέλλον.

Όταν άργότερα καταλάβει ή γυναίκα αυτή πόσο άπατήθηκε στην έκλογή της και στις θυσίες της, όταν δει ότι ο άνδρας για τον όποιον έκανε τό πόν, ότι αυτός για τον όποιον μιλώσε μονάχα και σκεκλονίζεταν όλη ή ύπαρξή της, ότι μόνο δεν την αγαπά, μά και την ερωτεύεται και την εκβέτει, τότε...

σ' άφίνο να φανταστείς ότι τα παρακάτω... Θα σου τά πω όμως, γιατί τίποτα τό σοβαρό δεν περιμένω από σένα δυστυχώς, άγαπημένη μου...

Λοιπόν: Όταν συμβούν αυτά που γράφω παραπάνω, ή άγγελή αυτή γυναίκα θά τρομάξει βλεπώντας τό τρομακτικό βάρος, στο όποιο έπεσε. Ό φόβος της τιμωρίας του Θεού, ή θλίψη της γιατί προδόθηκε από σένα και ή περιφρόνηση του κόσμου για τό σφάλμα της, όλα αυτά μαζί θά δηλητηριάσουν τη ζωή της και θά τη συντομεύσουν...

Και αλτία όλων αυτών θάσαι! Δεν έχω τη δύναμη να σου γράψω άλλο, άγαπημένη μου, παρά ότι σ' αγαπώ περισσότερο κι απ' τη ζωή μου...

X.

(Η ίδια προς τον ίδιο).

Έλαβα την επιστολή σου, άγαπητή μου δούξ, με άληπτη ευφροσύνη και είδα να μου γράφεις ότι θά με συναντούσες χτές βράδυ στη Μάντη...

Μου φαίνεται λιγάκι περίττο να σε είδοποιήσω ότι δεν ήρδες, γιατί βέβαια τό ξέρεις άποσπαστικά καλύτερα από μένα!

Γι' αυτό σου γράφω απλώς, ότι σε περιμένα ματαιώς... Όπως πάντα, δυστυχώς, ματαιώς!

Ό Θεός και σύ μονάχα ξέρετε τι είδους μπερμπάντικες ευγενήσεις σε κράτησαν τό Παρίσι... Μά καίμενε κι εσύ, δεν τις πατοποιείς τουλάχιστον έτσι, ώστε να σου μένη και λίγος καιρός να βλέπώμαστε που και που;

Έχασες πια τόσο πολύ τον λογαριασμό, ώστε να σου ξεπερνούν πάτα καινούργιες υποθέσεις και καινούργια οαντεύματα Κράτα και σημειώσεις στο καρτέ σου, εύλογημένη, για να βοηθής

ή γυναίκες προτιμούν να κατηγορηθούν για άρετή τους, παρά τό πνεύμα και την άμορφιά τους. Φοντενέλ.

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΜΑΡΤΙΝΟΥ

ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ

Κι' έτρεμαν σαν τώρα τότε χωρίς φύλλα τα κλωνάρια, στο άγκάλισμα του νότου, στο βόρρα το κρύο φίλι, άσπρα γυάλιζαν τα χιόνια μέσ' στα κίτρινα θυμάρια κι' έκρυβότανε στο λόγο παγωμένο το πουλί.

Άχ! θυμάσαι; Όλο φλόγα δυό άδωδα περιστέρια τραγουδούσαμ! ένωμένα της άγάπης τη φωτιά, και ρωτούσαμε τους κάμπους και ρωτούσαμε τ' άστέρια πότε' εκείνης θ' άντικρύση ή ματιά μας τη ματιά;

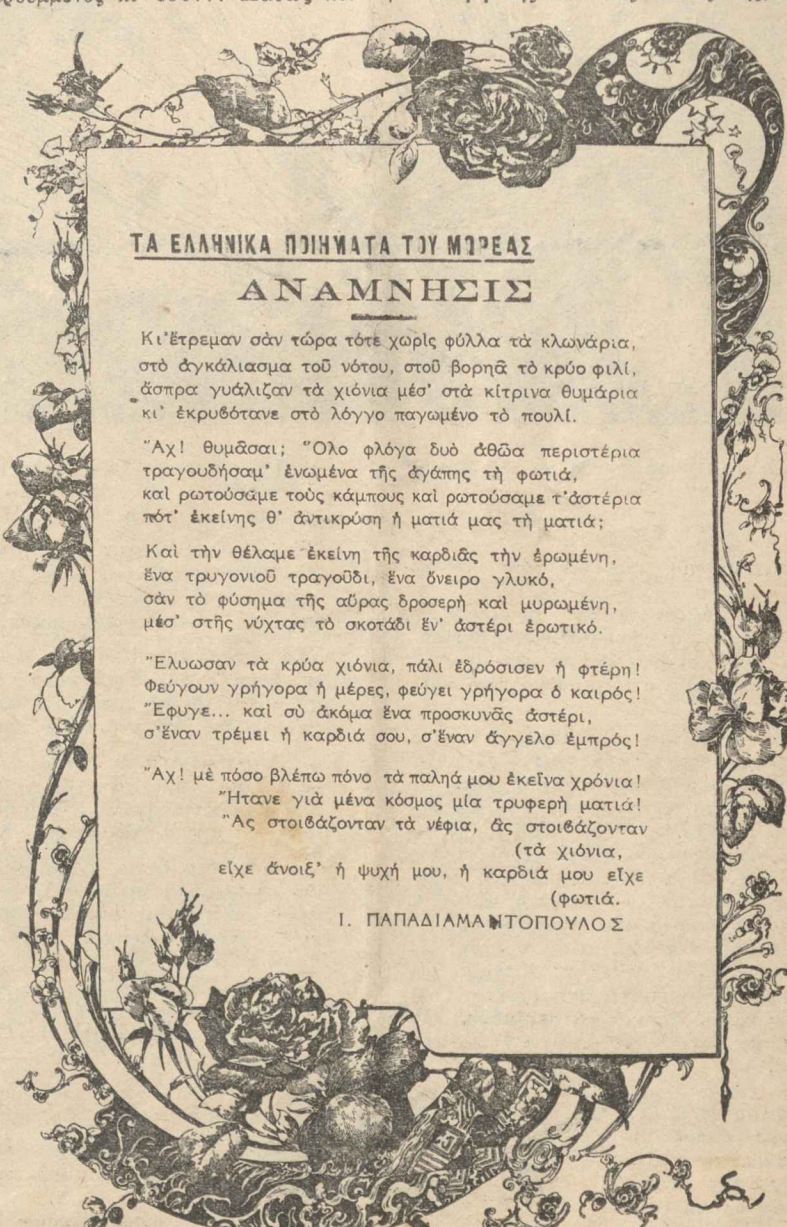
Και την θέλαμε' εκείνη της καρδιάς την έρωμένη, ένα τρυγονιού τραγουδί, ένα δεινρό γλυκό, σαν τό φύσημα της αύρας δροσερή και μυρωμένη, μέσ' στης νύχτας τό σκοτάδι εν' άστέρι έρωτικό.

Έλυσαν τα κρύα χιόνια, πάλι έδρόσανε ή φτέρη! Φεύγουν γρήγορα ή μέρες, φεύγει γρήγορα ο καιρός! Έφυγε... και σ' άκόμα ένα προσκυνάς άστέρι, σ' έναν τρέμει ή καρδιά σου, σ' έναν άγγελό έμπρός!

Άχ! με πόσο βλέπω πόνο τα παλιά μου έκείνα χρόνια! Ήτανε για μένα κόσμος μία τρυφερή ματιά! Άς στοιβάζονταν τα νέρια, άς στοιβάζονταν τα χιόνια,

είχε άνοιξ' ή ψυχή μου, ή καρδιά μου είχε (φωτιά).

I. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

πυλάισον τη μνήμη σου!

Σαί τό ξαναείπα, τέλος, κι' άλλοτε, στο έπαναλαμβάνω και τώρα: Προσώ να σε ξέρω άπαστο και άστατο, αλλά θέλω και να σε βλέπω τότε-τότε...

Φαίξου απ' τον καρδινάλιο Ντιμπού... Ξέρεις πόση δύναμη και έπαρση έχει στον Άντιβασιλέα. Τι σου μπήκε λοιπόν να τον προκαλίσ; και να τοι άρπάξης τις φιληνάδες; Δεν σε φτάνουν τόσες άλλες και άφορη ή ήτοι από σένα για να πέσουν στα πόδια σου;

Λοιπόν, άγαπημένη μου φίλε, αυτό είνε μά άκόμα άπόδειξη ότι τα παραπάνω μου για τη διαγωγή σου είνε σωστά: Ζητάς τον έρωτα περισσότερο για να ικανοποιήσης τη ματαιοδοξία σου και να κάνης έρωτο γύρω στ' όνομά σου, παρά για να βοηθής σ' αυτόν την ευτυχία...

Στείλε μου νέα σου γρήγορα, μά γρήγορα... Διού για κάθε τι που σπένεται με σένα... Μη ξεχνάς λοιπόν να μου γράφεις τακτικά για την υγεία σου, για τις υποθέσεις σου, για κάθε τι που σου συμβαίνει.

Έμωθα πως έγινες Άκαδημαϊκός! Φαντάζομαι λοιπόν ότι από δω και πέρα θά γράφης ενόναγγοστα τα γράμματά σου! Θα σε υποπτεύω ο φίλος σου ο καινούργιος σ' αυτό, κι' έτσι δεν θά είμαι ύποπτος να μαντέψω τι μου γράφεις κάθε φορά...

Έπίσης μαθαίνω ότι ή δεξιώσεις που δίνει ή Αυτού Ύψηλότης ή Άντιβασιλέα, έχουν καταντήσει περιβόητες για τον έκτραχηλισμό και την έλλειψη κάθε σεμνότητος που επικρατεί σ' αυτές... Θάβλεπα να ήσ' έβλεπα να φρουράρης εκεί

Μά μου πής ότι ή κατακτητική σου έπιθυμία σε υποχρεώνουν να πηγαίνης άποσπαστικά τό καλεί ή άνάγκη... Από όμωσ είνε σοφιστικές, φίλε μου. Ό κόσμος τόσο πολύ έχει χαλάσει σήμερα, που έπιθυμια του είδους σου βοήθουν πάντα έπιπερδείς τοποθετήσεις των έλγών τους και στις πιο φαινομενικά σεμνείς συγκυριότητες... Έκεί τουλάχιστον κρατούν και τα προσήματα λιγνά και ό,τι γίνεται, γίνεται με διάκριση!

Μά με τίς γκρίνιες μου αυτές σου δίνω πάλι τό δικαίωμα να φανταστής ότι είπες!

Η άλήθεια είνε, φίς μου άγαπημένο, ότι πονάει ή ψυχή μου για όλα όσα άκούω για σένα... Γιατί όλα όσα άκούω για λογαριασμό σου, μιλάν για τις άγάπες σου, για τις έπιθυμίες σου, για τις έρωτικές μηχανορραφίες σου. Σκίβω επάνω σ' αυτά με άγνωση, με λαχτάρα, με μία όλη τυραννική, μίση άνακαλύψω και τον έαυτό μου μέσα σ' αυτά που σ' άπαυολούν...

Μάταια ψαζίματα όμως. Μάταιες λαχτάρες... Κανένα, άπολύτως κανένα ηρωαϊκό όνειρο, μπερδεμένο στα κοινοτομικά που σε τριγυρίζουν, δεν μοιάζει με τό δικό μου... Τίποτα, απ' όσα ανείς, δεν έχει ός άπώτερο σκοπό τό έρωτά μου, έμένα, την καρδιά μου, την καρδιά μου αυτή που σου έδωσα για πάντα και σου την ξαναδίνω και τώρα, άλλη μία φορά, ματωμένη απ' τό μαρτύριο και πλημυρωμένη από σένα...

X.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

ΜΕΓΑΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Ότε τη θάλασσα μπορεί ο άνδρας να έμποδίσω να ξαναγυρίση στο γαλά, ούτε τό νού να έπιστρέψη σ' έναν παλιό του στοχασμό. Το φαινόμενο αυτό για τον ναύτη λέγεται παλιόροια και για τον έρωτο την.

Τό παλιόροια και τό παρόν μοιάζουν σαν δυό μισοτελειωμένα άγαλματα, από τα όποια τό ένα έμεινε άκροτηρησιμό από τον χρόνο και τό άλλο πρόκειται να τελειοποιηθή από τό μέλλον.

Σατωμπριάν.
 Πότε ή ευαίσθητες καρδιές δεν άγαπών τις δυσκολίες διασκέδασεις, ή άπαιτήσεις της ευτυχίας των άνθρώπων που δεν έχουν βαθείες συγκινήσεις.
 Ρουσσώ.

Όταν φρονάζεις τον γιατρό, φώναζε και τον Ελληνόδικη για να κάνει τη διατήρη σου.
 Αγγλική.

Όταν φρονάζεις τον γιατρό, φώναζε και τον Ελληνόδικη για να κάνει τη διατήρη σου.
 Αγγλική.

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΑ

Ό άλχησμένος ήθεποιός Μαρίκος στην Αίγυπτο. Πατάται και... ά-πατάται!... Ό Ιάσων και ή άχιβάδες. Η ιστορία μιας λαϊκής παροιμίας. Τι είχε ξεχάσει ο άμαρτωλός Κεφαλλονίτης. Ό στρατός και ο στέλες μας πρό τριάντα έτών. Δυό επιγράμματα του Μαρτινέγκου.

Όταν ο μακαρίτης ήθεποιός Μαρίκος ήταν στην Αίγυπτο, πήγε ένα βράδυ με άλλους φίλους του στην Άκαδημία των Μαλλιαρδών της Άλεξανδρείας. Έκει είδε σ' ένα δίσκο των μεζεδων φιλοκαμμένες και οροδοκίμες ηγανισμένες πατάτες. Ό Μαρίκος δεν κατάλαβε στην άρχή τί ήταν κι' άφου τις άνακάτωσε με τό ηρωϊσμό του, έκάλεσε τον διευθυντή της υπηρεσίας και τον ρώτησε:

— Δεν μου λές, κύρ Γιώργη, τί μεζές είνε αυτός;

— Πατάτες, κύριε Μαρικό.

— Ά, πατάται! άνεφώνησε έκπληκτος ο άλχησμένος ήθεποιός.

Πραγματικώς... άπατάται κανείς!...

Άλλη μία φορά πάλι, στην Άλεξανδρεία, όπον τόσο άγαπητός ήταν ο Μαρίκος — οι Άλεξανδρινοί τον έλεγαν «ό ήθεποιός με τη λατινική μάσκα» — είχε προσκληθεί από τον διευθυνόντα τό εκεί ξενοδοχείο «Μάξεστικ» κ. Ιάσωνα Χατζηϊωάννου, με μερικούς άλλους ήθεποιούς, για να πάρουν τό δροκετικό τους.

Ός μεζές για την άπαραίτητη μαστίχα, σερβιρίστηκαν «άχιβάδες». Ό Μαρίκος, άφου τις είδε, γύρισε και έλεγε στον κ. Χατζηϊωάννου:

— Βρε άδελφέ, άφου σε λένε Τάσωνα, έρωρετε να φέρης... Μ ή δ ε ι α κι' όχι άχιβάδες!...

Μία φορά ένας Κεφαλλονίτης πήγε στον παπά για να εξομολογηθή. Κι' όταν ο παπάς τον ρώτησε τις άμαρτίες του, ο Κεφαλλονίτης τού έλεγε πως είχε φάει μία Παρασκευή γάλα. Ό παπάς τούδωσε συχώρεση για τό κρίμα του αυτό και τον έσυμβούλεψε να μην τό ξανακάνη.

Σέ λίγο όμως ο Κεφαλλονίτης γύρισε πίσω κι' έλεγε τού πνευματικού:

— Παπά μου, ξέχασα να σου πω πως έσκότωσα και τον πατέρα μου!...

Τότε ο εξομολογητής φώναξε:

— Έτσι μάλα μου, εύλογημένη... Άλ-λα εν' ή' άλλα κι' άλλο της Παρασκευής τό γάλα!...

Κι' έτοτε ή φράσι αυτή έμεινε στο λαό ως παροιμία.

Κατά τό έτος 1901, ο Έλληνας σόλος άπετέλειτο από τρία θωρηκτά, «Υδρα», «Σπέρμα» και «Ψαρά», 1 θωρηκτοβάριδα, 1 καταδρομικό, 1 θωρακοδρομικό, 1 τορπιλλόδο, 4 άτμομυρδοβόλους, 6 άτμομυρμιλίες, 4 κανονιοφόρους, 30 τορπιλλοδόνα και 12 άλλα μικρότερα σκάφη, ήτοι εν όλω 63 πλοία.

Τό σύνολο των στρατιωτικών μας δυνάμεων εν καιρώ ειρήνης στά 1901 άνήρχετο σε 27.500 άνδρες. Άπό αυτούς, 16.000 άντρες στά πεζικά και εύζωνικά σώματα, 3.500 στο πυροβολικό, 1.500 στο μηχανικό, 1.600 στο έπικό, 3.400 στη χωροφυλακή και οι υπόλοιποι 1.500 σε διάφορα άλλα σώματα.

Νά τώρα και δυό ξύντια επιγράμματα του λησιμονιμένου Έπιτηρείου ποιητού Έλισσαβέτιου Μαρτινέγκου. Άπορούν και τα δυό τους πατάδες... της εποχής του ποιητού:

Παπά, μην πιάς για ξαγορά

σε άρρωστού το κλινάρι,

γιατί αν σε δει ξάφνου μπροστά

για διάλογο θά σε πάρη.

Μέσ' στον καιρό της λειτουργίας

ρωτόμηνος ένας παπάς

αν είνε σ' τάδε θρησκός!

— Σού λέω σαν έβγαι ο διάκος!

ΓΝΩΜΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΙΑΤΡΟΥΣ

Ό γιατρός διατάζει φάρμακα για τον άρρωστο, αλλά δεν μπορεί να τά πη κι' ο ίδιος. Ό λ λ α ν δ ι κ ή.

Όταν ο γιατρός καταλάβει ποιά είνε ή καλύτερη θεραπεία για τον άρρωστό του, είνε άργά πια, γιατί ο άρρωστος έχει πεθάνει.

Γερμανική.

Όταν φρονάζεις τον γιατρό, φώναζε και τον Ελληνόδικη για να κάνει τη διατήρη σου.

Αγγλική.

Η λύσις του παιχνιδιού της Κοκκινισκουφίτσας.

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΠΕΙΤΑ ΑΠΟ ΧΡΟΝΙΑ...

ΤΟΥ Α. DAVID

ΠΡΟΣΩΠΑ : ΜΑΡΙΑ, 30 ετών. ΖΑΝ, παιδί της, 10 ετών. ΙΑΚΩΒΟΣ, 38 ετών.

(Σ' ένα φτωχικό δωμάτιο. Ο μικρός Ζάν κάθεται στο κρεβάτι του. Η Μαρία ράβει σε μία γωνία).

ΜΑΡΙΑ.—Μαμά... Πεινώ...

ΖΑΝ.—Θέλω κι' άλλο, μαμά...

ΜΑΡΙΑ.—'Αν σου δώσω τώρα κι' άλλο γάλα, το βράδυ δεν έχω να πω καλό.

ΖΑΝ.—Δεν δα μου πάρη άλλο το βράδυ, μαμά.

ΜΑΡΙΑ.—'Ω, Θεέ μου!...

ΖΑΝ.—Γιατί αναστενάζεις; Δεν θέλεις να μου πάρη άλλο γάλα, μαμά;

ΜΑΡΙΑ.—Θέλω, παιδί μου, αλλά... Δεν έχω χρήματα για να σου το αγοράσω...

ΖΑΝ.—Μα εσύ μου είπες πως ο καλός Θεός θα μ' στείλη πολλά-πολλά χρήματα...

ΜΑΡΙΑ.—Ναι, παιδί μου... Θα μ' στείλη... 'Αλλά δεν πιστεύω να τα στείλη απόψε...

ΖΑΝ.—Δουπόν, μαμά, τώρα που έγινα πεινά, δὲν δα μου πάρη όλα εκείνα τα φρούτα πράγματα που μου είχες υποσχεθεί όταν ήμουν άρρωστος;

ΜΑΡΙΑ.—Ναι, παιδί μου...

ΖΑΝ.—Τι καλά!... Τώρα λοιπόν θα κοιμηθώ για να μην πεινώ. Κι' όταν θα ξυπνήσω, θέλω να βρω κοντά μου πολλά-πολλά πράγματα. Γλυκά, σοκολάτες, παιχνίδια.... Δεν είν' έτσι, μαμά;

ΜΑΡΙΑ.—'Αν θέλει ο Θεός...

ΖΑΝ.—Γιατί να μὴ θέλῃ ὁ Θεός, αφού εἶνε τόσο καλός; (Κλείνει τὰ μάτια του καὶ σὲ λίγο ἀποκοιμίζεται).

ΜΑΡΙΑ, (σιγανὰ).—Φτωχὸ μου μικρό!...

Πῶς σῶθηκε ἀπ' τὰ νύχια τοῦ Χάρου!... Εἶνε θαῦμα!... Μὰ τώρα πρέπει νὰ δυναμώσῃ, πρέπει νὰ τραφε καλά... Για νὰ βροσκομαὶ κοντά του, ὅσο ἦταν ἄρρωστος, δὲν πήγαινα τόσον καιρὸ στὴ δουλειά μου...

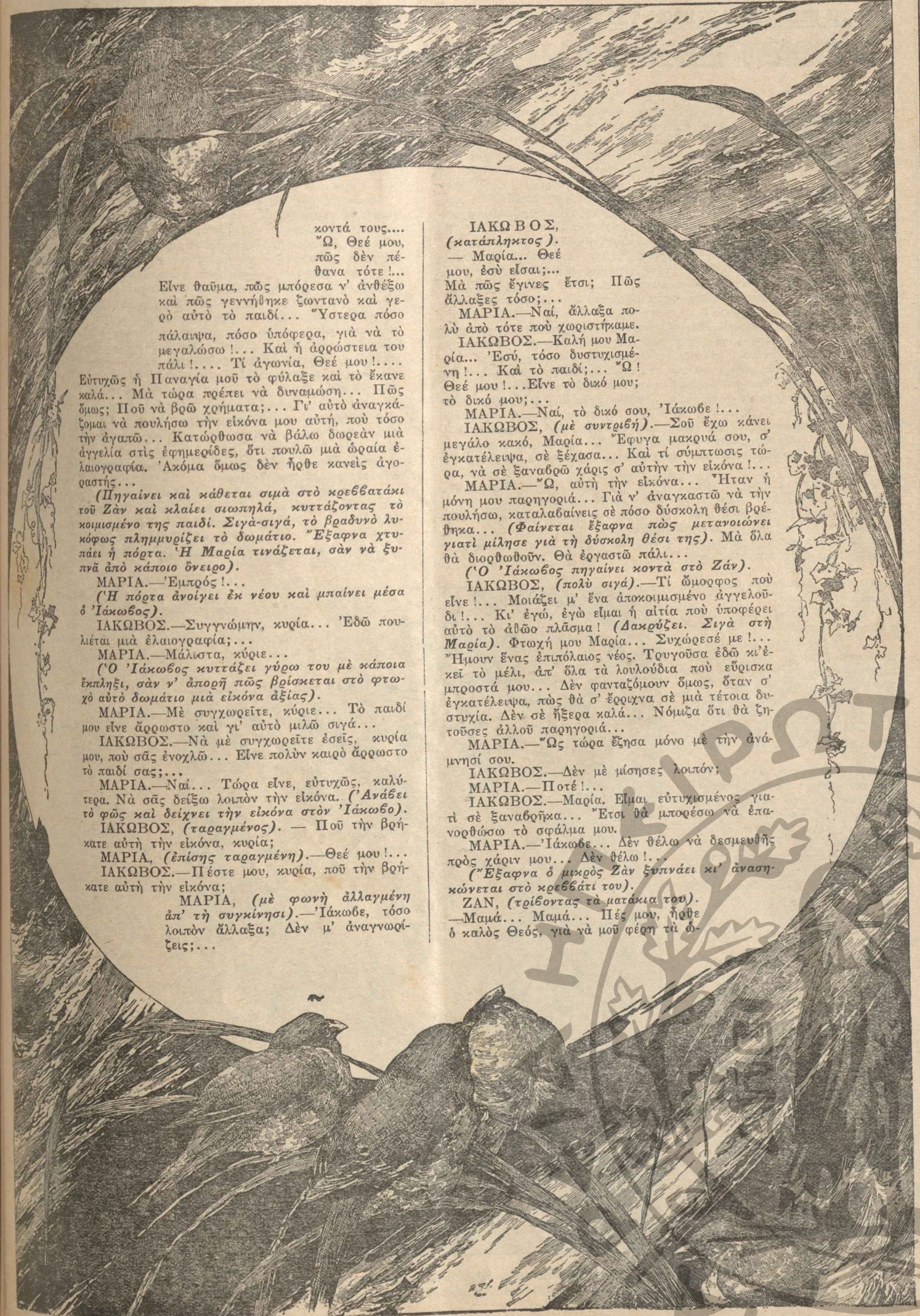
Ἔτσι ὅμως ἀναγκάστηκα νὰ πουλήσω ὅ,τι εἶχα καὶ δὲν εἶχα... Πούλησα ἀκόμα κι' αὐτὸ τὸν χρυσὸ σταυρὸ ποὺ φοροῦσα ἀπὸ μικρὴ στὸ λαιμό μου, γιὰ νὰ πληρώσω τὰ γιαντικὰ καὶ τὸν γιαντικὸ... Καὶ τώρα;...

Τώρα εἰμαι ἀναγκασμένη νὰ πουλήσω τὸν πῦ ἀκριβὸ μου θησαυρὸ, τὴν εἰκόνα αὐτὴ ποὺ με παριστάνει τὴν ἐποχὴ ποὺ ἤμουν ἀκόμα πολὺ νέα καὶ ποὺ τὴν ἔχει ζωγραφίσῃ ἓνα τόσο ἀγαπημένο χερί. Ναι, ἓνα χερί πάντα ἀγαπημένο, πάντα λατρευτό... Θεέ μου, πόσο ἀκριβὰ πλήρωσα τὴν πρόσκαιρὴ εὐτυχία μου!...

Τὸν ἀγάπησα τόσο τὸν Ἰάκωβο, τὸν νέο ζωγράφο ποὺ εἶχε ἀναλάβει νὰ κἀνὴ τὴν εἰκόνα μου... Μὰ πῶς μποροῦσα νὰ μὴν τὸν ἀγάψω; Ἦταν τόσο νέος, τόσο ὁραῖος, καὶ φαινόταν νὰ μ' ἀγαπᾷ κι' αὐτὸς τόσο!...

Πῶς μποροῦσε νὰ τοῦ ἀντισταθῇ ἡ φτωχὴ μου νεανική καρδιά; Τοῦ ἔδωσα ὅλο μου τὸν ἑαυτό, μ' ἐμπιστοσύνη, μὲ πίστι, μεθυσμένη ἀπὸ ἓναν ἄδολο ἔρωτα... Ἀὐτὸς ὅμως, τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ ἔπρεπε νὰ μὲ πονέσῃ καὶ νὰ μ' ἀγατῇ περισσότερο, μ' ἄφησε κι' ἔφυγε γιὰ τὴν Ἀμερική...

Κι' οἱ γονεῖς μου, τοὺς ὁποῖους εἶχα ἐγκαταλείψει πρὸς χάριν του, δὲν μὲ δέχτηκαν πειὰ

κοντὰ τους...
'Ω, Θεέ μου,
πῶς δὲν πέ-
θανα τότε!...

Εἶνε θαῦμα, πῶς μπόρεσα ν' ἀνθέξω καὶ πῶς γεννήθηκε ζωντανὸ καὶ γερό αὐτὸ τὸ παιδί... Ὑστερὰ πόσο πάλαιψη, πόσο ὑπόφερα, γιὰ νὰ τὸ μεγαλώσω!... Καὶ ἡ ἀρρώστεια του πάλι!... Τὴν ἀγωνία, Θεέ μου!...

Εὐτυχῶς ἡ Παναγία μοῦ τὸ φύλαξε καὶ τὸ ἔκανε καλὰ... Μὰ τώρα πρέπει νὰ δυναμώσῃ... Πῶς ὅμως; Ποῦ νὰ βρῶ χρήματα;... Γι' αὐτὸ ἀναγκά-
στηκα νὰ πουλήσω τὴν εἰκόνα μου αὐτὴ, ποὺ τόσο τὴν ἀγαπᾷ... Κατάρθισμα νὰ βάλω δωρεάν μιὰ ἀγγελία στὴς ἐφημερίδες, ὅτι πουλῶ μιὰ ὁραία ἐ-
λαιογραφία. Ἀκόμα ὅμως δὲν ἤρθε κανεὶς ἀγο-
ραστής...

(Πηγαίνει καὶ κάθεται σὲ τὸ κρεβάτι τοῦ Ζάν καὶ κλαίει σιωπηλὰ, κοιτάζοντας τὸ κοιμημένο τῆς παιδί. Σιγὰ-σιγὰ, τὸ βραδυὸν λυ-
κόφως πλημμυρίζει τὸ δωμάτιο. Ἐξαφνὰ χτυ-
πάει ἡ πόρτα. Ἡ Μαρία τινάζεται, σὰν νὰ ξυ-
πᾷ ἀπὸ κάποιο ὄνειρο).

ΜΑΡΙΑ.—Εἰπρός!...

(Ἡ πόρτα ἀνοίγει ἐκ νέου καὶ μπαίνει μέσα ὁ Ἰάκωβος).

ΙΑΚΩΒΟΣ.—Συγγνώμη, κυρία... Ἐδῶ που-
λιέται μιὰ ἐλαιογραφία;...

ΜΑΡΙΑ.—Μάλιστα, κύριε...
(Ὁ Ἰάκωβος κοιτάζει γύρω του μὲ κάποια ἐκπληξι, σὰν ν' ἀπορῇ πῶς βρίσκεται σὲ φτω-
χὸ αὐτὸ δωμάτιο μιὰ εἰκόνα ἀξίας).

ΜΑΡΙΑ.—Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε... Τὸ παιδί
μου εἶνε ἄρρωστος καὶ γι' αὐτὸ μιλῶ σιγὰ...

ΙΑΚΩΒΟΣ.—Νὰ μὲ συγχωρεῖτε ἔσπευ, κυρία
μου, ποὺ σὰς ἐνοχλῶ... Εἶνε πολὺν καιρὸ ἄρρωστος
τὸ παιδί σας;...

ΜΑΡΙΑ.—Ναι... Τώρα εἶνε, εὐτυχῶς, καλύ-
τερα. Νὰ σὰς δεῖξω λοιπὸν τὴν εἰκόνα. (Ἀνάβει
τὸ φῶς καὶ δείχνει τὴν εἰκόνα στὸν Ἰάκωβο).

ΙΑΚΩΒΟΣ, (ταραγμένος).—Ποῦ τὴν βρή-
κατε αὐτὴ τὴν εἰκόνα, κυρία;

ΜΑΡΙΑ, (ἐπίσης ταραγμένη).—Θεέ μου!...

ΙΑΚΩΒΟΣ.—Πῶς μου, κυρία, ποὺ τὴν βρή-
κατε αὐτὴ τὴν εἰκόνα;

ΜΑΡΙΑ, (μὲ φωνὴ ἀλλαγμένη
ἀπ' τὴ συγκίνησι).—Ἰάκωβε, τόσο
λοιπὸν ἀλλάξα; Δὲν μ' ἀναγνωρί-
ζεις;...

ΙΑΚΩΒΟΣ,
(κατάπληκτος).

—Μαρία... Θεέ
μου, ἐσύ εἶσαι;...

Μὰ πῶς ἔγινες ἔτσι; Πῶς
ἀλλάξες τόσο;...

ΜΑΡΙΑ.—Ναι, ἀλλάξα πο-
λὺ ἀπὸ τότε ποὺ χωριστήκαμε.

ΙΑΚΩΒΟΣ.—Καλὴ μου Μα-
ρία... Ἐσύ, τόσο δυστυχισμέ-
νη!... Καὶ τὸ παιδί;... 'Ω!
Θεέ μου!... Εἶνε τὸ δικό μου;

τὸ δικό μου;...

ΜΑΡΙΑ.—Ναι, τὸ δικό σου, Ἰάκωβε!...

ΙΑΚΩΒΟΣ, (μὲ συντριβή).—Σοῦ ἔχω κάνει
μεγάλο κακό, Μαρία... Ἐφύγα μακριὰ σου, σ'
ἐγκατέλειψα, σὲ ἔχασα... Καὶ τί συμπτώσις τώ-
ρα, νὰ σὲ ξαναβρῶ χάρις σ' αὐτὴν τὴν εἰκόνα!...

ΜΑΡΙΑ.—'Ω, αὐτὴ τὴν εἰκόνα... Ἦταν ἡ
μόνη μου παρηγοριά... Γιὰ ν' ἀναγκαστῶ νὰ τὴν
πουλήσω, καταλαβαίνεις σὲ πόσο δύσκολη θέσι βρέ-
θηκα... (Φαίνεται ἔξαφνὰ πῶς μετανοοῦναι
γιὰ τὴν μίλησιν γιὰ τὴ δύσκολη θέσι τῆς). Μὰ δια-
θὰ διορθωθῶν. Θὰ ἐργασθῶ πάλι...

(Ὁ Ἰάκωβος πηγαίνει κοντὰ στὸ Ζάν).

ΙΑΚΩΒΟΣ, (πολὺ σιγὰ).—Τί ὄμορφος ποὺ
εἶνε!... Μοιάζει μ' ἓνα ἀποκοιμισμένο ἀγγελοῦ-
δι!... Κι' ἐγώ, ἐγώ εἰμαι ἡ αἰτία ποὺ ὑποφέρει
αὐτὸ τὸ ἄθλιο πλάσμα! (Δακρύζει. Σιγὰ στὴ
Μαρία). Φτωχὴ μου Μαρία... Συγχώρεσέ με!...

Ἦμουν ἓνας ἐπιτόλιος νέος. Τονγοῦσα ἐδῶ κι' ἔ-
κει τὸ μέλι, ἀπ' ὅλα τὰ λουλούδια ποὺ εὕρισκα
μπροστὰ μου... Δὲν φανταζόμουν ὅμως, ὅταν σ'
ἐγκατέλειψα, πῶς θὰ σ' ἐξοικίνα σὲ μιὰ τέτοια δυ-
στυχία. Δὲν σὲ ἤξερα καλά... Νόμιζα ὅτι θὰ ἔπ-
τοῦσε ἄλλοι παρηγοριά...

ΜΑΡΙΑ.—'Ως τώρα ἔζησα μόνο μὲ τὴν ἀνά-
μνησίν σου.

ΙΑΚΩΒΟΣ.—Δὲν μὲ μίσησες λοιπόν;

ΜΑΡΙΑ.—Ποτέ!...

ΙΑΚΩΒΟΣ.—Μαρία, εἰμαι εὐτυχισμένος γιὰ
τὴ σὲ ξαναβρῆκα... Ἔτσι θὰ μπορέσω νὰ ἐπα-
νορθώσω τὸ σφάλμα μου.

ΜΑΡΙΑ.—Ἰάκωβε... Δὲν θέλω νὰ δεσμευθῇς
πρὸς χάριν μου... Δὲν θέλω!...

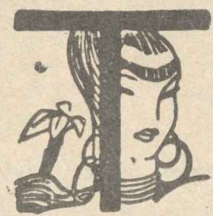
(Ἐξαφνὰ ὁ μικρὸς Ζάν ξυπνᾷ κι' ἀναση-
κώνεται στὸ κρεβάτι του).

ΖΑΝ, (τεριζοντας τὰ ματάκια του).
—Μαμά... Μαμά... Πές μου, ἦρθε
ὁ καλὸς Θεός, γιὰ νὰ μου φέρῃ τὰ φ-

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ ΤΗΣ ΘΕΟΝΗΣ

ΠΩΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΖΕΤΑΙ Η ΕΥΤΥΧΙΑ ΣΤΟ ΓΑΜΟ

(Τί λέει η Μπεμπέ Ντάνιελς)

Μια μεγάλη αμερικανική έφημερίς εξήγησε σχετικά τη γνώμη της ξακουστής πρωταγωνίστριας του Κινηματογράφου Μπεμπέ Ντάνιελς, η οποία, ως γνωστόν, πριν παντρευτεί με τον επίσης περίφημο ηθοποιό Μπέν Λάιον, του έθεσε ως απαραίτητο όρο να μείνουν άρραβωνιασμένοι επί ένα χρόνο.

Είς απάντησιν, η όμοια Μπεμπέ έστειλε το παρακάτω χαριτωμένο άρθρο, στο όποιο περιγράφει πως γνωρίστηκε με τον Μπέν Λάιον και πως στάθηκε ευτυχισμένος ο γάμος τους:

«Πώς να διαλέξη μια γυναίκα τον άρραβωνιαστικό της; Να ένα ζήτημα που ποτέ δεν μ' άπασχόλησε στα σοβαρά, γιατί ποτέ μια γυναίκα δεν διαλέγει τον άρραβωνιαστικό της. Τη φροντίδα αυτή την αναλαμβάνει η Μοίρα ή η Τύχη, η οποία σε μια ώριμη στιγμή σ' απροσδόκητα, έντελως απροσδοκίτα, τον άνθρωπο, ο οποίος είναι πλασμένος για να σ' άρειση. Μερικές φορές μάλιστα η Μοίρα κάνει δλόκληρο τον γύρο του κόσμου για να σ' βρή τον άνθρωπο αυτό.

«Έγω, λόγου χάριν, την έπαθα, όταν πρό καιρού έκανα ένα ταξίδι στο Μεξικό. Έκει έγνωρίσα τον Μπέν Λάιον.

«Δεν θα ξεχάσω ποτέ τον τρόπο της γνωριμίας μου μαζί του, γιατί ήταν άλλωστε κι' απροσδόκητος.

«Βρισκόμουν σ' ένα χορό. Σε κάποια στιγμή με πλησίασε ένας παλιός γνώριμός μου και μου είπε:

«Μπεμπέ, ο φίλος μου Μπέν Λάιον από δω επιθυμεί πολύ να σε γνωρίση.

«Και μου έδειξε έναν κύριο, ο οποίος στεκόταν από πίσω του.

«Ο Μπέν Λάιον με κύταξε τότε στα μάτια. Έγω τού άναπαύοντο το κντταμά του. Ο παλιός γνώριμός μου μ' άκούταξε και τούς δυο κι' έπειτα μ' άφρησε μόνους, λέγοντας:

«Ήθελε να κουβεντιάση με κάποιον στην άλλη γωνία της αίθουσας.

«Την έπαθριο, ένα πολυτελές αυτοκίνητο κούρσας έτρεχε δλοταχώς σ' ένα μεγάλο έξοχικό δρόμο του Μεξικού, κάτω απ' τις καυτερές άχτίνες του ήλιου. Μέσα στο αυτοκίνητο αυ-

ραία πράγματα που μου έταξε:

ΓΑΚΩΒΟΣ, (σκούδοντας σιμά στο Ζάν). — Ο καλός Θεός σου έστειλε τον πατέρα σου, μικρό μου. Κι' αυτός θα σου φέρη πολλά όφραια πράγματα.

ZAN. — Τον πατέρα μου!...

Αλήθεια, μαμά!... "Όποτε δεν θα έχω πειρά μονάχα μαμά! Θα έχω και πατέρα!... Τι χαρά!... Έσεις είστε ο πατέρας μου; "Ω! τι ευτυχισμένος που είμαι!... Έσεις, ένας τόσο όφραιος κύριος, πατέρας μου!... Αγκάλιασε με λοιπόν, μαμά!...

(Ο 'Ιάκωβος άγκαλιάζει τον Ζάν και τον φιλεί. Η Μαρία κλαίει σε μια γωνία).

ZAN. — Έλα λοιπόν κι' εσύ, μαμά, έδω κοντά μας.

(Η Μαρία πηγαινει κοντά τους).

ZAN. — Αγκάλιασε με κι' εσύ, μαμά.

(Η Μαρία τον άγκαλιάζει).

ZAN, (άγκαλιάζοντας κι' αυτός τούς γονείς του). — Τι όφραια!... Τι όφραια που είνε να έχη κανείς και μαμά και μπαμπά!

το βρισκόμαστε ο Μπέν Λάιον, στο βολάν, κι' εγώ δίπλα του.

«Πρόσεξε, φίλε μου, τού είπα σε μια στιγμή, ενώ έκανε κάποια στραβοτιμονιά πολύ πιο άποτομη απ' τις προηγούμενες. Πρόσεξε μήπως τσακιστούμε!...

«Μπεμπέ, θα κάνω κι' αυτό και πολύ χειρότερα, αν δεν μου πείτε ότι μ' άγαπάτε, μου άπάντησε άπότομα αυτός.

«Δεν έξρω αν είχε ύπολογίσει το άποτέλεσμα που θα φέρνε το άπότομο σταμάτημα του αυτοκινήτου. Ξέρω μόνον ότι, καθώς σταμάτησε το αυτοκίνητο, βρέθηκα στην άγκαλιά του.

«Και τώρα, ξεκολούθησε ο Μπέν, έπειτ' από μια λιγυρή σιγή, μπορούμε να δούμε ποτέ θα γίνει ο γάμος μας;

«Η έρώτησιν αυτή μου ήταν ένοχλητική. Πέρασαν δέκα μέρες χωρίς να δώσω καμιά άπάντησι. Σ' έλο ύμως το διάστημα αυτό, βρισκόμαστε τον περισσότερο καιρό μαζί με τον Μπέν.

«Έπί τέλους, ένα βράδυ, την ώρα που δεινούσαμε, ο Μπέν με βομβάρδισε πάλι, και με μεγαλειότερη μάλιστα έπιμονή, με την ίδια έρώτησι. Μα και πάλι δεν τού άποκριθήκα. Χίλις παράξενες σκέψεις στεριούριζαν μέσα στο μυαλό μου. Έμενα άμυλητη και σκεπτική, όσπου ο Μπέν με ρώτησε:

«Μα γιατί δεν άπαντάς; Τί έχεις;

«Έχω ένα έκατομύριο δολάρια! Η τελευταία ταινία μου άπέφεραν πολύ περισσότερα κέρδη απ' ό,τι φαντάζεται ο κόσμος. Φοβάμαι συνεπώς τις προτάσεις γάμου, γιατί δεν ξέρω πού λόγιο τις ύπαγορεύουν!...

«Ο Μπέν έκανε μια άποτομη χειρονομία, ενώ το πρόσωπό του έπαυσε μια έκφρασι θυμού:

«"Ω, Μπεμπέ, δεν με ξέρεις καλά! Είπε με τόνο διαμαρτυρίας. Έμένα δεν μ' ενδιαφέρουν τα δολάρια. Δεν θέλω τα δολάρια σου!... Θέλω μονάχα εμένα και τίποτε άλλο.

«Αυτό είνε εύκολο να το λή κανείς, τού άπάντησα.

«Έγώ θέλω να παντρευτούμε αύριο κούλας.

«Βλέπω ότι βιάζεσαι να γίνει μια όμ' άρχιτερο ο γάμος μας. Και ύμως δεν ξέρω τίποτε για σένα, για το παρελθόν σου, για τον χαρακτήρα σου. Είνε δέκα μέρες μόλις που γνωρίζουμε, έχουμε κάνει μια έκδρομή κι' τ' αυτοκίνητο μαζί, γευματίσαμε πέντ' έξι φορές και μ' άνάγκασες σχεδόν διά της βίας να σου πω πως σ' άγαπώ. Αυτός είν' δλόκληρος ο δεσμός μας. Έν τούτοις, έσύ επιμένεις να παντρευτούμε αύριο.

«Αν το κάνουμε ύμως αυτό, έπειτ' από ένα μήνα θα μου πρότεινες να χωρίσουμε.

«"Όχι, όχι!... Αλλά είν' άνοησίες!...

«Ποιός μ' εξασφαλίζει ότι δεν θα συμβούν έτσι όπως τα λέω;

«Σ' εξασφαλίζει η άγάπη μου.

«Δεν πιστεύω στη δύαμεια της άγάπης.

«Τότε τί πρέπει να κάνουμε; με ρώτησε ο Μπέν.

«Ν' άραβωνιαστούμε.

«Πώς! Ν' άραβωνιαστούμε;

«Γιατί όχι;

«Και πόσο θα κρατήση ο άραβωνίας μας;

«Ένα χρόνο.

«Ο Μπέν Λάιον είνε έξυπνος άνθρωπος και δέχτηκε την πρότασί μου!...

«Ο χρόνος πέρασε κι' έπειδή, στο διάστημα αυτό, η άμοιβαία άγάπη μας δεν έλαττώθηκε καθόλου, παντρευτήκαμε.

«Πολλοί είπαν ότι καθήκον σου τον άραβώνια διαρκείας έπ' έτους μόνο και μόνο για να γίνει θάρρος γύρω απ' τ' όνομά σου και για να εξασφαλίση άδόξαση ρεκλάμα. Αυτό δεν είν' αλήθεια.

«Το έκανα για να ζήσω μια ευτυχισμένη συνζυγική ζωή, η οποία αξίζει περισσότερο από κάθε ρεκλάμα. Αποδείξεις ότι πέρασαν τρία χρόνια που είμαι παντρεμένη κι' εγώ ξεκολούθη να ζώ άρμονικά με τον άντρα μου.

ΜΠΕΜΠΕ ΝΤΑΝΙΕΛΣ.

Η Μπεμπέ Ντάνιελς κι' ο σύζυγός της Μπέν Λάιον στο σπίτι τους, στην άκρογιαλιά, στο στούντιο, νεόπαντροι κι' ευτυχισμένοι.

ΜΠΕΜΠΕ ΝΤΑΝΙΕΛΣ.

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΑΙ ΗΜΕΡΑΙ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ-ΤΟ ΑΙΜΑΤΗΡΟ ΘΕΟΣ ΤΟΥ 1887-Η ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ ΤΗΣ ΛΑΙΜΗΤΟΜΟΥ

Ο καρατομηθείς στο 'Αργίνιον κακούργος 'Αθ. Στριανιώτης. (Σκίτσος της έποχής)

ήμερη «Καθημερινή» την έξης έπιστολή, την όποιαν δημοσιεύουμε με τα συντακτικά και δομογραφικά της λάθη:

«Κύριε συντάκτη της «Καθημερινής»,

Όταν την παρυσαν μου θα άναγνώσετε, ίσως ή κεφαλή μου θα εύρισκεται κεχωρισμένη τού σώματός μου και ή ψυχή μου θα είναι εις τον άλλον κόσμο, διότι είμαι καταδικασμένος εις την έσχατην ποινή, και ως είδα εις την «Καθημερινή» πρόκειται κατ' αὐτάς να εκτελεσθώσιν 17 θανατικά ποινά. Πάντες λοιπόν οι φέροντες την ποινή αυτήν, μετ' άγωνίας άναμένοντες όπως γνωρίζω εις τίνα θα τύχη ή μοίρη αυτή μοίρα. Διότι δεν γνωρίζω προς τίνα σκοπόν οι άρχόδοι τόσο μυστικώς φυλάττον τον τούτο, ενώ κατά την γνώμη μου έπρεπε να κοινοποιούν αυτό εις τούς άνθρώπους και να προετοιμάζουν αυτούς διά της θρησκείας. Αλλά δεν βούλεται! εις την 'Ελλάδα θρησκεία, ψεύδος! εις την 'Ελλάδα τιμωρία προς παραινέσην! ψεύδος! τα πάντα μηχανικά και προς το θεάσθαι. Είς τα πολιτικά μέρι όταν πρόκειται θανατική τις ποινή να εκτελεσθή, τα πάντα εις τον άτυχη αυτόν χωρηγόν, τα μέσα τα θρησκευτικά, υπό όλας τις έπόμενες, τα μέσα να είδη, να συννοηθή με τούς συγγενείς του άποτόνος και κατόντας, και πάν ότι ο πολιτικός και ή θρησκεία και ή φιλανθρωπία ύπαγορεύει.

Αλλά έδώ δθεν μυστικά και γνωρίζουν αυτό πάντες. Την τελευταία όραν έρχονται οι χωροφύλακες, έπιτίπτουν ως γύπες, σε άρπάζουν, σε δένουν και σου άρνούται και αυτήν την συχώρησιν να λάβης, και μόλα ταύτα κορυμμένα θι είμεθα πρότυπον Βασιλείου της 'Ανατολής...

Συγγνώμη έφυγα τού σκοπού μου και επανέρχομαι σ' αυτόν. Κατεδικάσθη εις θάνατον, διότι την 12ην 86ριον 1884 συνέβη φόνος εν 'Αργίνιο μετά ληστείας. Η Νομαρχία Μεσολογγίου Τηλεγραφεύ εις την Τοπικήν άρχήν καθαρά. "Αν οι Ένοχοι δεν άνακαλυφθούν, θα θεωρήσω εσάς ενόχους...

Τι συμβαίνει; Πώς ο Κ. Νομάρχης έπαράγει τοιαύτην μομφήν κατά της τοπικής άρχης; Έχει δόδεκα; Έχει πληροφορίας ότι εκεί κατεκτείνε και τι κακόν; και τι άποκρίσινον παρά της έπιτοπίου άρχης; Λέγω Ναι! διότι άλλως άδύνατον τοιαύτη άπειλή και μάλιστα προς άρχοντα ύποδουσία και αν ύποτεθή αυτήν...

Η δέ τοπική άρχή μετά την άπειλήν τί κάνει; Τρέμει, φοβείται! Άνάγκη να εδωθή ένοχος, σέρνεται δεξιά, άριστερά, σκέπτεται, και ιδού το θύμα, ο αντίπαλός των, ο έχθρός ο άπονόμος τού Δημάρχου (Μ. Μελιανού)... Ο δυνάστης Δ. Αμπεύσης εκλαμβάνεται, ρίπτομαι εις τας φυλάκας.

Ο καρατομηθείς στο 'Αργίνιον κακούργος Δ. Αμπεύσης. (Σκίτσος της έποχής)

(Συνέχεια εκ τού προηγούμενου και τέλος).

Το κόλλο της άστυνομίας έπέτυχεν έτσι άπολύτως. Οι κακούργοι άλληλομαρτυρήθηκαν, τα όμολόγησαν όλα κι' έπειτα από λίγον καιρό έγινε στην Πάτρα ή δίκη τους.

Το δικαστήριο καταδίκασε τούς Δ. Αμπεύση, Ν. Ντούκαν και Α. Στριανιώτην σε θάνατον και τον Ι. Κασσάρην ή "Ορν, σε ισόβια δεσμά.

Η εκτέλεσις των τριών κακούργων έπρόκειτο να γίνει στην πλατεία της 'Αγίας Τριάδος στο 'Αργίνιο.

Η λαϊμητόμος είχε μεταφραστεί ήδη εκεί και είχε στήσει, και οι δυο γνωστοί μας δήμοι, ο 'Αμμοραδώνης κι' ο Τελώνης ήσαν έτοιμοι να προσφέρουν τις ύπηρεσίες τους.

Τις παραμονές της εκτέλεσεως του, ο θανατοπονήτης κατάδικος Αμπεύσης έστειλε στην εν 'Αθήναις εκδομένην έφημερίδα «Καθημερινή» την έξης έπιστολή, την όποιαν δημοσιεύουμε με τα συντακτικά και δομογραφικά της λάθη:

«Κύριε συντάκτη της «Καθημερινής»,

Όταν την παρυσαν μου θα άναγνώσετε, ίσως ή κεφαλή μου θα εύρισκεται κεχωρισμένη τού σώματός μου και ή ψυχή μου θα είναι εις τον άλλον κόσμο, διότι είμαι καταδικασμένος εις την έσχατην ποινή, και ως είδα εις την «Καθημερινή» πρόκειται κατ' αὐτάς να εκτελεσθώσιν 17 θανατικά ποινά. Πάντες λοιπόν οι φέροντες την ποινή αυτήν, μετ' άγωνίας άναμένοντες όπως γνωρίζω εις τίνα θα τύχη ή μοίρη αυτή μοίρα. Διότι δεν γνωρίζω προς τίνα σκοπόν οι άρχόδοι τόσο μυστικώς φυλάττον τον τούτο, ενώ κατά την γνώμη μου έπρεπε να κοινοποιούν αυτό εις τούς άνθρώπους και να προετοιμάζουν αυτούς διά της θρησκείας. Αλλά δεν βούλεται! εις την 'Ελλάδα θρησκεία, ψεύδος! εις την 'Ελλάδα τιμωρία προς παραινέσην! ψεύδος! τα πάντα μηχανικά και προς το θεάσθαι. Είς τα πολιτικά μέρι όταν πρόκειται θανατική τις ποινή να εκτελεσθή, τα πάντα εις τον άτυχη αυτόν χωρηγόν, τα μέσα τα θρησκευτικά, υπό όλας τις έπόμενες, τα μέσα να είδη, να συννοηθή με τούς συγγενείς του άποτόνος και κατόντας, και πάν ότι ο πολιτικός και ή θρησκεία και ή φιλανθρωπία ύπαγορεύει.

Αλλά έδώ δθεν μυστικά και γνωρίζουν αυτό πάντες. Την τελευταία όραν έρχονται οι χωροφύλακες, έπιτίπτουν ως γύπες, σε άρπάζουν, σε δένουν και σου άρνούται και αυτήν την συχώρησιν να λάβης, και μόλα ταύτα κορυμμένα θι είμεθα πρότυπον Βασιλείου της 'Ανατολής...

Συγγνώμη έφυγα τού σκοπού μου και επανέρχομαι σ' αυτόν. Κατεδικάσθη εις θάνατον, διότι την 12ην 86ριον 1884 συνέβη φόνος εν 'Αργίνιο μετά ληστείας. Η Νομαρχία Μεσολογγίου Τηλεγραφεύ εις την Τοπικήν άρχήν καθαρά. "Αν οι Ένοχοι δεν άνακαλυφθούν, θα θεωρήσω εσάς ενόχους...

Τι συμβαίνει; Πώς ο Κ. Νομάρχης έπαράγει τοιαύτην μομφήν κατά της τοπικής άρχης; Έχει δόδεκα; Έχει πληροφορίας ότι εκεί κατεκτείνε και τι κακόν; και τι άποκρίσινον παρά της έπιτοπίου άρχης; Λέγω Ναι! διότι άλλως άδύνατον τοιαύτη άπειλή και μάλιστα προς άρχοντα ύποδουσία και αν ύποτεθή αυτήν...

Η δέ τοπική άρχή μετά την άπειλήν τί κάνει; Τρέμει, φοβείται! Άνάγκη να εδωθή ένοχος, σέρνεται δεξιά, άριστερά, σκέπτεται, και ιδού το θύμα, ο αντίπαλός των, ο έχθρός ο άπονόμος τού Δημάρχου (Μ. Μελιανού)... Ο δυνάστης Δ. Αμπεύσης εκλαμβάνεται, ρίπτομαι εις τας φυλάκας.

Έπιστορεύουν έναντίον μου όσας δύνανται περισσότερας κατιγορίας, άναφοράς επί άναφορών, διατριβάς, ψευδομαρτυρίας έννοείται ανθρώπων τού κόμματος... Και όταν ή μοχθηρία φθάνει εις τó σημείον αυτό, δεν άργή να εδρεθή και το αίσχρότερον όργανον διά πολλών και μεγάλων ύποσχέσεων κατορθώνουν και καταμαρτυρούν έναντίον μου, τις δ συγκατηγορούμενός μου Ν. Ντούκας, Χειμαργιώτης, κρονόγερος...

Αλλά ο ένοχος ποιεί ένοχον; Και μόλα ταύτα τούτο γίνεται εις έμέ, διά της μαρτυρίας τόν ένοχον ίσως Ν. Ντούκα και διά της καταδραμής των Συμπολιτών μου όστινας συγχωρώ, διότι έγινοντο όργανα της Δημοτικής 'Αρχής. Έγώ σήμερα εν τη ένθερμότερη ηλικία στέλομαι εις την λαϊμητόμον, άφίονον, όπισσω άτυχή και άδύνατον άναξιοπαθούσαν οικογένειαν.

Αλλά, Κύριε Συντάκτη, τα πάθη εις τούς ανθρώπους είναι εφικτά; Αλλά είναι δίκαιον εις ταύτα να γείνεται όργανον και ή Δικαιοσύνη και μάλιστα εν τοιαύτη σπουδαία περιστάσει όταν πρόκειται να άποκεφαλήση άνθρωπον και μόλα ταύτα και τούτο γίνεται εν τώ προτύπω τούτφ Βασιλεία.

Δικαιοσύνη! Ψεύδος και Είρωνεία! Ισότης άπέναντι τού νόμου ψεύδος, και Είρωνεία! Λαϊμητόμος, Κάτεργα, Είρκη διά τόν μικρόν, διά τόν άποστάτευτον, τόν άδύνατον. Ύπερβάλλουσα φιλοπατρία διά τόν Βελέντζαν τόν Μεγάλον, τόν συστηματικόν Κακούργον.

Τρώγλει διά τούς μικρούς. Άνάκτορα ιδιαίτερα διά τόν Βούρον κλπ. και μόλα ταύτα δεν έντρεπόμεθα να γράφωμεν ότι 'Ελληνες έαμεν είνι, ψευδέστερον τούτου ούδέν...

Φυλαχθείτω Συμπολίται, μικρά λαέ. Μην πιστεύεις εις τούς άρχοντας. Είνα ψεύσται, Κακούργοι, όσον άναβαίνεις ύψηλότερα τόσον μεγαλότεραν δυσόδιαν θα εύρης!

Δικαιοσύνη!... όχι, ή τοιαύτη δεν ύπάρχει, οι πλείστοι των δικαστών είνε όργανα αίσχρά των της ημερας ισχυρών, θέλουν ν' άνέλθουν και άδιαφορούν αν θα πατήσουν εις πτώματα. Σήμερα ενόχομαι έγώ εν τώ άλλω κόσμω... και τούτο χάριν των ισχυρών της πατρίδος μου...

Είνα ή τελευταία πνοή μου, και Μαγνύρομαι. Πίπτω θύμα τού μίσους αυτών, λαέ εν τη άγανάκησιν σου, σε κατέστησαν όργανόν των. Σε συγχωρώ... διότι δεν ένγνώριζες τί θα έγίνετο. Είμαι πεπεισμένος θα κλάσης πικρώς... διότι εν τη άπογνώσει σου μου άφήρεσες την ζωήν, την τιμήν και πάν ότι είχαν προσφυλές.

Αλλά εκείνους όστινες σε κατέστησαν όργανόν των και τούς όποιους γνωρίζεις και γνωρίζω... τόν όποιον διά να καλύψουν την ένοχήν των άφήρεσαν απ' έμέ την ζωήν... Αναμένο Έκει, όπου ούτε Δικαστήρια ούτε Δικασταί ύπάρχουν διευθαμένοι... εκεί όπου ή Δικαιοσύνη δι' όλους είναι 'Ισία.

Συγχωράτε με και ο Θεός Συγχωρήση Σας...

Ο άτυχής Δ. Αμπεύσης.

Η εκτέλεσις των τριών κακούργων έγινε περί την χαραγνήν. Απειρό πλήθος κόσμου είχε συγκεντρωθεί γύρω από την λαϊμητόμον.

Οι μελλοθάνατοι άκουσαν ήρεμα την καταδικαστήν άπόφασιν και παροδόθησαν κατόπιν στους δημίους. Πόλν τους δέσαν στην ειδική σανίδα ζήτησαν από το πλήθος συγχώρησιν.

Συγχωρεμένοι γάσαστε!... άπάντησε μ' ένα στόμα ο εύκολόσυνκίνητος λαός.

Την ίδια στιγμή ο Αμπεύσης προχώρησε στην άκρη τού βραχίοντος και φώναξε:

«Αδόςτα, είμαι άδός!...

«Αδός!... Αδός!... φώναξε και το πλήθος.

Με πήραν στο λαιμό τους οι πολιτικοί... Με κόβουν άδικα... Απ' το Θεό να τ' άρθουν.

«Αμην!... μοιρομύρισε το πλήθος τόν περιέργων.

Σχωράτε με για στενήν φορά, βρά παιδιά. Συγχωρεμένοι γάσαι!...

Επακολούθησε κατόπιν ή καρατομήσις και των τριών καταδικών, χωρίς να συμβή κανένα έπαισόνιο. Τα πτώματα αυτών παρελήφθησαν και έτάφησαν υπό των συγγενών των.

Έτσι συμπληρώθηκαν 17 εν όλω καρατομήσεις.

Η λαϊμητόμος μεταφέρθη κατόπιν διά της «Σαλαμινίας» στο Ναύπλιο, όπου έκδοτεται και οι δήμοι, αίμοσταί και άπαρηγόνητοι ύστερα από τόσην έγγοσίαν, και τί έγγοσίαν; Θεέ και Κύριε!...

ΤΕΛΟΣ

ΟΙ ΔΥΟ ΑΘΑΝΑΤΟΙ

ΕΡΑΣΤΑΙ ΤΗΣ ΒΕΡΩΝΑΣ

ΜΙΑ ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΟΥ
ΕΝΕΠΝΕΥΣΕ ΤΟ ΣΑΙΞΠΗΡΡΩΜΑΙΟΣ
ΚΑΙ
ΙΟΥΛΙΕΤΤΑ

Β'.
Είδαμε στο προηγούμενο φύλλο,
πώς ο νεαρός Ρωμαίος Μοντέγκα,
γόνος μιάς από τις αρχαιότερες
και ευγενέστερες οικογένειες της

Βερόνας, γνωρί-
στηκε τυχαία σ'
ένα χορό με την
'Ιουλιέττα Καπου-
λέττα, μια ωραιό-
τατη νέα, της ο-
ποίας όμως την
οικογένεια χωρίς
θανάσιμο μίσος από
τη δική του. Αυτό
δύο νέους να συνδεθούν
έρωτικά και να συναν-
τώνται ταχυικά στο δω-
μάτιο της 'Ιουλιέττας,
χωρίς δέβαμα από τους
δικούς της. 'Η κατάσταση
δύο νέους να παραταθή πε-
ρισσότερο και οι δύο νέοι
απεφάσισαν να στεφανω-
θούν.

Ο Ρωμαίος κατέφυγε
τότε στον ήγούμενο ενός
μοναστηριού, τον πάτερ
Λαυρέντιο, ο οποίος ήταν
επί πλέον εξομολογητής
της αγαπημένης του και
είχε μεγάλη υπόληψη σ'
όλη την περιφέρεια.

Ο ήγούμενος υποχώ-
ρησε στις βεσίες του
Ρωμαίου και αποφάσισε
να πραγματοποιήσει την
επιθυμία του, ευλογών-
τας το γάμο του με
την 'Ιουλιέττα. Έλαβε
μάλιστα πως έτσι θα ε-
υχαριστήσει και τον διω-
κητή της Βερόνας Βαρ-
θολομαίο Σάλλα, ο οποίος
δεν άνησχυσε πάντα για

την έχθρα των δυο με-
γάλων οικογενειών του
τόπου του και επιθυμούσε
πολύ να τις ιδί συμ-
λωμένες.

Μιά μέρα λοιπόν η 'Ι-
ουλιέττα, αφού συνεννοή-
θηκε προηγουμένως με
τον αγαπημένο της, πή-
γε τη μητέρα της και
πήγε μαζί της στον πά-
τερ Λαυρέντιο, για να ε-
ξομολογηθεί διήθεν.

Όταν λοιπόν η νέα
μητέρα μονάχι της, χω-
ρίς τη μητέρα της, στο
εξομολογητήριο, παρου-
σιάστηκε ξαφνικά ο Ρω-
μαίος, ο οποίος στάθηκε
στο πλευρό της λατρε-
τής του κι' αντίλαξε
μαζί της το γαμήλιο δα-
χτυλίδι υπό τις ευλογίες
του καλόδοξου ιερομέ-
νου.

Μετά την τέλεση του
μυστηρίου, η 'Ιουλιέττα
βγήκε από το εξομολογη-
τήριο και γύρισε στο μέ-
γαρό της μαζί με τη
μητέρα της, η οποία δεν
είχε υποψιαστεί αλλιώς
τίποτε.

Από τότε κάθε βράδυ
ο Ρωμαίος, συνοδευόμενος
από ένα πιστό του υπη-
ρέτη, ονομαζόμενο Πέ-
τρο, έβαινε στον κήπο
του σπιτιού της συζύγου
του και εκεί συναντούσε
σ' ένα όρισμένο μέρος
την 'Ιουλιέττα, την ο-

ποία συνόδευε επίσης η υπηρέτριά της.
Σύμφωνα με τον νόμο εξομολογούμενος να επιτύχει τη συμ-
ποίησή των δυο οικογενειών και ενόμιζε μάλιστα ότι δεν θ' άργουσε
να επιτύχει το σκοπό του.

Ξαφνικά όμως κάποια μέρα, μερικοί παπαδοί των Καπουλέττα,
με επικεφαλής τον πρώτο εξάδελφο της 'Ιουλιέττας, Θεοδόδο, συ-
νέστησαν με μερικούς παπαδούς των Μοντέγκα, με τους οποίους και
έχουν στα χέρια. Οι δεύτεροι πρόβαλαν μεγάλη αντίσταση κι' έτσι
η συμμαχία πήρε σοβαρό χαρακτήρα. Γάλακτα τύχη έπαιξε να περνά
επειδή τη στιγμή από εκεί ο Ρωμαίος, ο οποίος βλέποντας κανένα, ρί-
χνει στη μέση και άρχισε να παραινέει τους συγγενείς του να
έχουν τόσο της όργης των και ν' αποσυρθούν.

Ενώ όμως αυτός προσπαθούσε να καθησυχάσει τους φίλους του
και να προλάβει την αιματοχυσία, ο Θεοδόδος πήγε από πίσω του
και τον έπιάσε χωριά με το ξίφος του. Δεν μπόρεσε όμως να
τον πληγώσει, γιατί ο Ρωμαίος ήταν καλά θωρακισμένος.

Παράγοντας ο τελευταίος δεν έδειξε καμιά δισταγμό για την άνοδον
αυτή του αντιπάλου του. Μονάχα γύρισε και του είπε με κάμποσο
αυτισμό:

— Θεοδόδε! Γιατί να διστάζωμες ολόγυρα στα χέρια και να μην
καταλάσκεις τον...

Ο Θεοδόδος όμως, αντί να συζη-
τήσει από την εποική στάση και να ζη-
τήσει συγχώρηση, του έπεσε πάνω και πάλι.
Τότε ο Ρωμαίος, τυφλωμένος κι' αυτός
από το θυμό του, έβγαλε το ξίφος του,
έκτοτε εναντίον του Θεοδόδου και
τον έτραβήξε θανάσιμα.

Έκείνη τη στιγμή έπαιξε να περάσει
από και μια περίοδος, η οποία, αφού
σάωσε το πλήθος των περιέργων, συ-
νέλασε το Ρωμαίο και τον ώδηγησε στο
δικαστήριο, ενώπιον του άρχοντος Βαρ-
θολομαίου Σάλλα.

Ο Σάλλας, συνετός και δίκαιος όπως
ήταν, έστρεψε με ψηφισμα να μάθει
την αλήθεια, και βλέποντας ότι ο Ρω-
μαίος είχε με το μέρος του το δικό του,
παραιτήθηκε μόνο να τον τιμωρήσει με
έξοδα από τη Βερόνα.

Ύστερα από το παραπάνω τραγικό
παραπάτο, ολόκληρη η οικογένεια των
Καπουλέττα, διηύρισε σε μεγάλο πέν-
θος. Παράπονο όμως απ' όλους πεν-
θούσε η 'Ιουλιέττα, όχι βέβαια για το
παραπάτο του πατέρα της, αλλά για το
ότι γιατί έβλεπε πως ήταν αδύνατη πια
η συνάντησή της με τον δικό της οί-
κογενεϊκό.

Έπειτα τότε ένα γράμμα στον Ρω-
μαίο, μέσα στο οποίο τον παρακαλούσε
να πάει να την πάρει και να φύγουν
από τη Σιωνόπολη καταφύγιο μακριά
από την πατρίδα τους.

Ο Ρωμαίος, αφού διάβασε το γράμ-
μα της, εναγύρισε χωριά στη Βερόνα,
και την συνάντησε στον κήπο της, στο
όποιο όπως πάντα μέρες. Πριν την απο-
χαιρετήσει, της είπε ότι δεν έπρεπε ν' α-
ποχαιρετούσε, γιατί θα
τον ανακαλούσαν
ο σύντομα από την ε-
ξορία του και θα
λάβαινε τότε κάθε
μέτρο για την εξα-
σφάλισή της ήσυχας
και της ετυχίας της.

Την άλλη μέρα ο Ρωμαίος, μετριοφρεσμένος σε ξε-
νοπολίτη έμπορο, άφησε την πατρίδα του κι' ε-
βόνα και διευθύνθηκε στη Μάντονα.

Η αναχώρησή του σκόνη της ήταν πολύ άδυσχη-
στη για την 'Ιουλιέττα. Από το πρωί ως το βράδυ δεν
έκανε τίποτε άλλο παρά να αναστενάζει και να κινεί
φλογερά δάκρυα.

Το κάκον ο Ρωμαίος έγραφε κάθε μέρα σχεδόν
στην 'Ιουλιέττα και της έδινε κουράγιο. Αυτή έβλαψε
διαρκώς. Έλπιανε σάν το κερι και μαρμαίνονταν σάν
το φυτό που έχει στη ρίζα του σκουλήρα και το τρώει.

Οι γονείς της έβλεπαν την κατάσταση της κόρης
των, παρακολουθούσαν τη χειροτέρευση της υγείας
της, επιθυμούσαν τη γιατροειά της, αλλά δεν ήξεραν
την αιτία της αρρώστιας της και το φάρμακο που
της χρειαζόταν.

Και επειδή εκείνη δεν ήθελε να τους ανακοινώσει
τίποτε σχετικά, ο πατέρας της υπέθεσε πως έπρεπε

να παντρευτεί και της βρήκε μάλιστα και κατάλληλο γαμπρό, τον
κόμη Λοντρόνο.

Η 'Ιουλιέττα όμως, μόλις το έμαθε αυτό, έπεσε σε μεγαλειότητα
ταραχή κι' αρνήθηκε να δεχθεί καν το μνηστήρα της.

Ο πατέρας της όμως φάνηκε πεισματάρης και στο τέλος την ά-
πειλησε μάλιστα ότι θα την άναγκαζε με το στανιό να παντρευτεί.
Φαντάζεστε πόσο τραγική ήταν τώρα η δυστυχισμένη σύζυγος
του Ρωμαίου. Ο άτυχος της της έγραφε κάθε τόσο πως θάρρη, αλλά
δεν εφαινόταν πούθενά. Ο πατέρας της εξ' άλλου είχε πάρει την
απόφασή του να την παντρεύει.

Μιά μέρα ο πατέρας της μπήκε στο δωμάτιό της και της είπε να
έτοιμαστέ γιατι ο γάμος της με τον κόμη Λοντρόνο θα γινόταν
την επομένη Κυριακή.

Η 'Ιουλιέττα, μιν έχοντας καιρό ούτε να ειδοποιηθεί για τελευ-
ταία φορά τον Ρωμαίο, αποφάσισε να δραστηριοποιηθεί από το πατρικό
της σπίτι και να πρέξει κοντά στον αγαπημένο της.

Γι' αυτό λοιπόν πήρε τη μητέρα της και πήγε στον πάτερ Λαυ-
ρέντιο με την πρόφαση να εξομολογηθεί, αλλά στην πραγματικότητα
για να του γνωστοποιήσει το σκοπό της.

Ο εξομολογητής, αφού άκουσε τα απειλησμένα λόγια της απαρηγό-
ρητης νέας, της χάριξε τα μαλλιά
και της είπε με καλωσύνη πατρική:

— Παδί μου, αν αποφασίσεις να
δραστηριοποιηθείς από το πατρικό σου σπίτι,
θα εκθέσεις τον εαυτό σου σε τρομερό
κίνδυνο. Μόλις βρεθείς έξω από την
πόλη, οι γονείς σου θα σου άνησχυσει
στο μεταξύ τη φυγή σου και θα πρέ-
ξουν να σε πιάσουν. Και τότε πια δεν
υπάρχει κανένας τρόπος σωτηρίας,
καμιά διέξοδος, καμιά δικαιολογία...
— Τι να γίνω λοιπόν, πάτερ;

— Ν' ακολουθήσεις τη συμβουλή που
θ' άκούσεις και δεν θα μετανοήσεις.
Θα σου δώσω ένα ναρκωτικό που άμα
το πεις, θα βυθιστείς άμέσως σε λή-
θαργο. Όλοι όσοι σε δούν, ακόμα κι'
οι πιο πολύπειροι γιατροί, θα άπατη-
θούν και θα σε θεωρήσουν νεκρή. Κα-
τόπιν, αφού σε κλείσουν μέσα στο ε-
κκογενεϊκό κενότατο, εγώ θα έχω ει-
δοποιήσει το Ρωμαίο και θάρρη εκεί
μαζί του εγκαίρως. Έτσι θα ξυτη-
σης σόα και άδελφής από τον λήθα-
ργό σου και θα φύγεις μαζί με τον ά-
γαπημένο σου για καμιά άλλη πόλη
της 'Ιταλίας, μέχως ότου επιτρέψει η
κατάσταση να γυρίσετε χωρίς κανένα
φρόδο στην άριόξση τώρα πατρίδα
σας...

Η 'Ιουλιέττα βρήκε πολύ λογική τη
συμβουλή του εξομολογητή της και ύ-
ποσχέθηκε ότι θα την ακολουθούσε.
Κατόπιν έπρεπε το ναρκωτικό με το
ναρκωτικό που της έπαρηγόρευσε ο ά-
γιος πατήρ και άναχώρησε με την
καρδιά της κάπως ανακουφισμένη...

Την Κυριακή λοιπόν, που είχε όρι-
στεί για την τε-
λετή του γάμου
της 'Ιουλιέττας
με τον κόμη
Λοντρόνο, στο
σπίτι των Κα-
πουλέττα όλοι έ-
παρσαν εύθυμα
και χαρούμενοι γιατί δίδαν την κόρη τους σε καλή
χώρα όπως πίστευαν.

Η μητέρα της 'Ιουλιέττας πρόβλεψε άμέσως για το
δωμάτιο της θνητάρας της, αλλά υπακούοντας μέσα
θεόθηκε με φρίκη μπρος σ' ένα πορτρέτο άγνω-
στης 'Ιουλιέττα θρασυόταν πάνω στο πορτρέτο της αναί-
σθητης, χλωμής, νεκρής, όπως φαινότανε... Τό ή έπα-
κολούθησε δεν περιγράφεται. Η δυστυχισμένη μη-
τέρα της νέας άρχισε να κλαίει και να στηθοδέρνε-
ται: 'Επίσης και οι άλλοι οικείοι της 'Ιουλιέττας, κα-
τελήφθησαν από απόγνωση, μόλις έμαθαν τι συνέβη
κι' άρχισαν να αισθάνονται τύψεις συνεδήσεως για
την έπιμονή και τη στενωφεραιά τους. Καταλάβαιναν
πως αυτοί έφταιγαν πρό πάντων για το θάνατο της
νέας κι' ήσαν άπαρηγόρητοι γι' αυτό.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: 'Η συνέχεια.

Ο ΣΙΑΗΡΟΥΣ ΑΙΩΝ

(Έργον του 'Αλφ. Λανσόν)

και χαρούμενοι γιατί δίδαν την κόρη τους σε καλή
χώρα όπως πίστευαν.

Η μητέρα της 'Ιουλιέττας πρόβλεψε άμέσως για το
δωμάτιο της θνητάρας της, αλλά υπακούοντας μέσα
θεόθηκε με φρίκη μπρος σ' ένα πορτρέτο άγνω-
στης 'Ιουλιέττα θρασυόταν πάνω στο πορτρέτο της αναί-
σθητης, χλωμής, νεκρής, όπως φαινότανε... Τό ή έπα-
κολούθησε δεν περιγράφεται. Η δυστυχισμένη μη-
τέρα της νέας άρχισε να κλαίει και να στηθοδέρνε-
ται: 'Επίσης και οι άλλοι οικείοι της 'Ιουλιέττας, κα-
τελήφθησαν από απόγνωση, μόλις έμαθαν τι συνέβη
κι' άρχισαν να αισθάνονται τύψεις συνεδήσεως για
την έπιμονή και τη στενωφεραιά τους. Καταλάβαιναν
πως αυτοί έφταιγαν πρό πάντων για το θάνατο της
νέας κι' ήσαν άπαρηγόρητοι γι' αυτό.

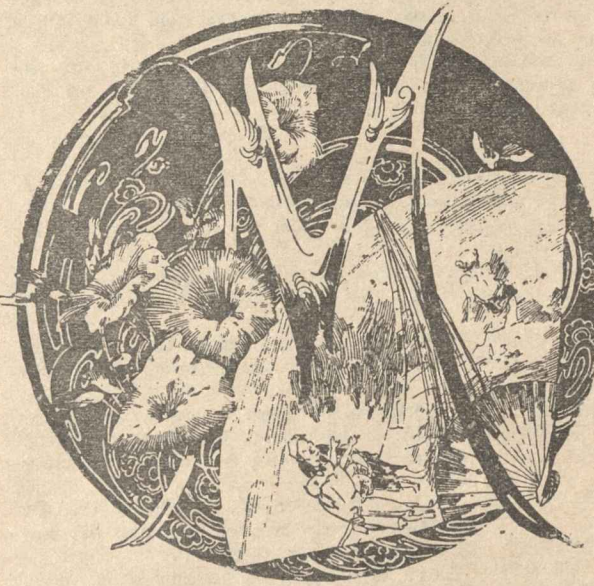
ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: 'Η συνέχεια.

ΣΚΟΡΠΙΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

ΑΝΕΜΟΜΑΖΩΜΑΤΑ

ΚΓ'

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΗΣ ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ ΤΩΝ ΤΟΡΤΙΛΛΙΣΜΩΝ

γλέζικο φορητό, ναυλωμένο από την Έταιρεία Στάγπα. "Ου, γεμάτο πετρέλαιο. Ο καπετάνιος, επειδή είχε μέσα εύφλεκτους ύλας, σήκωσε στο κατάστρωτο του ένα κόκκινο σήμα, όπως το απαιτούν οι ναυτικοί κανονισμοί. Το ίδιο όμως σήμα το σηκώνουν και όλα πλοία

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΣΣΑ

("Έργον του Φ. Αμερλίγκ)

Εκεί μοι δόθηκε ευκαιρία να εκτιμήσω, πώς οι Χιώτες δένει και τόσο δειλοί, όσο θέλει να μιά τους παραστήση ή παράδοσας. Θυμώλεια πώς στη μεγάλη σφαγή της Χίου, έλεγαν στους Τούρκους: «Σφάζε με, Άγά μου, ν' αγιάσω». Και αυτό το αναφέρονταν συχνά για ν' αποδείξουν τη δειλία τους.

Έμένα όμως άκριτως μοι φαίνεται πώς είναι ένα δείγμα μιας εξαιρετικής πειθαρχίας.

ΟΛΙΣ ύστερα από το κίνημα της Θεσσαλονίκης ήθελε η Προσωρινή Κυβέρνησις στην Αθήνα, ενώ έμεινε κάμποσο ακόμα στη Χίο. Έκει ήμουν και όταν το λιμάνι της μεταρρίστηκε από την απέναντι Μικρασιατική άκτμη με μεγάλης γεφυρικής πυροβολία. Μια μέρα έμπαντε στο λιμάνι μιας Έγ-

Τι να κάνουν σ' αυτή την περίστασι; Άσπλοι αυτοί να τα βάλουν με όπλισμένους και εξαγριωμένους Τούρκους; Τό είχαν πάρει απόφασι πώς θα πεθάνουν για την Πατρίδα και την Πίστη! Και μπροστά στο αναλόγιστο και το μοιραίο έσκυβαν το κεφάλι και έλεγαν το περίφημο έκεινο: «Σφάζε με, Άγά μου, ν' αγιάσω».

Ίσως να τους πούμε πολύ άπρόσους, μα δειλούς ποτέ! Γιατί τους είδα, μπροστά στο έμπορικό τους συμφέρον, να μη λογαριάζουν τις γεφυρικές δίδες. Όταν έδωσα διαταγή ν' αδειάσει όλο το δυνατόν γεφυρώματα το λιμάνι, για να σωθή ή πόλις, αυτοί μέσα σ' έκεινο το κακό, μέσα σ' εκείνη τη φωτιά, πολέμουσαν να φορτώσουν τα μηχανήματα τους, που βρισκότουσαν στη παραλία, με κίνηση της ζωής τους!

Έπειτα έμαθα πώς και το Χιώτικο τάγμα που διοικούσε ο Πατήρας, το έδειξε στο Μακεδονικό μέτωπο. Όποτε ή φήμη για τη Χιώτικη δειλία πέφτει έντελως και οι Χιώτες μένον ναυτικοί και έμποροι.

Πρην τελειώσω για τη Χίο, άξίζει να διηγηθώ έδω ένα περιστατικό που μοι έτυχε εκείνη την έποχή στη λιμενακή μου ύπαιθρο. Γιατί έχει όλη τη γραφικότητα μιας άρχαίας τραγωδίας, και χωρίς να είναι κατά χαρακόμενες μαυροφρέστες, μάνες, αδελφές και γυναικες μερικαν που βόησαν το θάνατο στον τορπιλλισμό ενός Χιώτικου βασιρικού του έφορτιστού Χ.....

Μια μέρα ήθελε από το Βροντάδο, ένα πρόστειο της Χίου που βγάξει ναυτικούς μαζί με τα Καρδάμυλα και το ηρώα τις Οηόσες, όλος αυτός ο χορός της τραγωδίας αυτής με θρήνησι και θύμους. Τα είχαν με τον έφορτιστή Χ.... γιατί χροστούσε με θυμους στους άδικαστοιμένους και δεν τους έδινε, όπως έφαιε, τώρα στους κληρονόμους. Μαύρισε όλη ή μπροστά στο λιμεναρχείο παράλια από το πλήθος των γυναικών που φορούσαν τα ρούχα της λήπης και οι θρήνοι τους αντάλλοιζαν στην άσπρη άμμοσφαιρα που λουλούδοσσαν τον χαρούμενο ηρώα. Πολλές από αυτές είχαν και

τά μοιά στην άγκαλιά τους, έκεινα που δεν γνώριζαν ποτέ το θύμα της βάρβαρης του πολέμου συνήθειας. Λιπήθηκαν όλοι στην πόρτα και πήγα άμέσως και βόηκα τον έφορτιστή στο γραφείο του. Είχα την ιδέα πώς θα τελείωνε άμέσως ή δουλειά και πώς όλα αυτά δεν ήταν παρά μια παρεξήγησις, γιατί δε συταζόμουν ποτέ, πώς ένας παρασημοφορημένος με το Σπάρτο της, που είχε δώσει χρήματα για το Στόλο και για τον σμερηνό άγωνα, θα στερούσε μερικές ψυροδοχαμίες στις χήρες και στα όρφανά. Μόλις τον άντικεικα του είπα το σκοπό της εκκένεώς μου, αυτός μοι έβγαλε μέσα από ένα συρτάρι που γαφείον του μερικά χαρτά, που είχε βάλει τις δυνάμεις αυτές γυναικες να υπογράφουν και έση ήταν γραμμένο πώς αυτές είχαν καμιά από αυτόν άπαιτησι, γιατί οι τορπιλλισμένοι είχαν πάρει όλους τους μισθούς τους εν τάξει και πώς εγγυώμουν για τους έδωσαν μόνο από φιλανθρωπία σε καθεμιά ένα μισθό παραπάνω. Άλλα όμως μοι είχαν πει ή γυναίκες: πώς όλη τη νύχτα που τορπιλλιστήσαν το πλοίο, οι μακαρίτες είχαν να πάρουν έξη μισθούς και παραπάνω.

Ευτυχώς από τον τορπιλλισμό αυτόν είχαν σωθεί δυο-τρεις. Από αυτούς θα μπορούσα να μάθω την αλήθεια. Πηγαίνα λοιπόν άμέσως στο λιμεναρχείο, πόν καλό και άρχίζω να τους κάνω ένορκη άνάκρισι. Τι με θάινω λοιπόν; Πώς πραγματικά ή έφορτιστής είχε στείλει

Η ΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

— Της γυναίκας τη δουλειά την έφαγε ποντικός και δεν έχορτασε.
— Του άναμμένη τη γυναίκα ο γοηγός της ήθελε παίρνει.
— Προσκαμμένη μου Ζαφείρα, που σε βόηκα και σε πήρα;
— Όμορφέ μου, δες να φάω, άσχημή μου, που να τάβρω;
— Χήρας παιδιά, γαϊδούρας πουλάει.
— Φάνου μια φορά χλωμή, νάσαι πάντα ροδινη.
— Η γυναίκες των ναυτών, το μαγιόκιλο χορεύουν.
— Τόχα και γυναίκα μην τά βλέπης τη νύχτα.
— Τόν Τούρκο φίλεσε και τη γυναίκα σου φύλαγε.
— Στράβωσε τον άντρα σου και μάγια μην του κάνης.
— Τόν άντρα μου θάρουνε κι έμεινανε τιμούνε.
— Η άδερφή τον άδερφό χροσά σπαφά τον έχει.
— Η άκαμάτρες κι ή τρελλές έχουν τις τύχες τις καλές.
— Η γκαστρωμένη χόρευε κι ή γρηά έσφιγγονταν.
— Η γρηά δεν είχε διάβολο κι άγόρασε γουρουνί.
— Η γρηά σφεντόνα έφτιασε, όταν πά σκα τέλειωναν.
— Η γυναίκα με το κλάμα και ο κλέφτης με τους δροκους.
— Η καλή νοικοκυρά κάνει καλή γειτόνισσα.
— Νάσαι ή κόρη χτενισμένη κι ή αλλη καθαρισμένη.
— Η κυρά μας ή καλή απ' τον ύπνο στο φαί.
— Η μαμοδρα νίβεται κι ή ποδιά της χαίρεται.

— Η μά νύφη ένας δαίμονας κι ή δυο νύφες δέκα.
— Όταν ή νύφη δεν μιλά, λάντεχε πώς θα πενάει.
— Η νύφη στα πεθερικά χωρίς χαμπάρι τί θέλει;
— Η νύφη μας την άμορρά στην κεφαλή την έχει.

— Η πολλές μαμίες πνίγουν το παιδί.
— Η σε πήρα ή με πήρες, έπαρθήκαμε, Φορούνε.
— Χήρα γυναίκα κι άδριο βαγένη μια τιμή έχουν.
— Θεέ, μη δώσης το παιδιού τι βάξει ο νους της μάνας.

— Λούζεις με, χτενίζεις με, ξέρω πώς με γέννησε.

— Με τη μά μου θυγάτηρα δεκοχτώ γαμπρούς θα κάμω.

— Να χορέψη θέλ' ή κόρη και παπουτσία δεν έφορει.

— Νύφη μου καμιατερή, κάθε Σάββατο βραδί.
— Όπωχει γυναίκα άμορφη κι άμτέλι στη δημοσιά, δεν βροικει ησυχία.

— Ο έρωτας είναι τυφλός και παίρνει άνοητούμιας.
— Όποιος θέλει ν' αγαπήση πρέπει να χροσμερήση.

— Όπου κυρά παντρεύεται, φανερά παντρεύεται.

— Ο π. δεν μπορεί να κάνει ο διάβολος, το κάνει ή γυναίκα.

— Ότε το σπίτι χωρίς άντρα, ούτε ο άντρας μες στο σπίτι.

— Παντρεύτη με σπά μακρινά, να ξέρω να πακνοίμαι.

— Κάλλιο χήρα χορδωμένη, παρά κακοπαντρεμένη.

— Κόρη πολυγυρεμένη, κακά-ψηλά παντρεύεται.

— Μάγουλο παρακαλέτο, φίλημα έινδ.

— Πού Σάββατο χωρίς ήλιο, πού γυναίκα χωρίς φίλο;

— Έμμορφη χωρίς φίλο, ποδάτο χωρίς μαλλί.

— Σε πήρα για βασιλικό και βγήκες τοτσιμίδα.

— Σκλάβο με θοφείς και παρθενά γυρεύεις;

— Φάσκελά της τ' άγαπά, παντρεμένη ή πατά.

— Στου καλόμορφου την πόρτα, θηλικό γυναικά προδά.

— Όσα σέρνει ποίχα γυναικός, δεν τά σέρνει ούτ' άμάξι.

— Τα πολλά τιμούν τον άντρα, και το λίγα τη γυναίκα.

— Το πείσμα της κακής γυναίκας μοιάζει την όρη του σκύλου.

— Το κρασί και ή γυναίκες ξελογιάζουν τους φρονίμους.

— Όμορφη γυναίκα, διάβολος του χωριού.

— Ως και τ' άηδόν που καλεί, να παντρευτή γυρεύει.

— Όποιος δένει τη γυναίκα του, δένει το κεφάλι του.

— Νύφη, όνί όπως ήξερες, αλλά όπως εγώ.

— Άν μαλώσεις με βρομώσα, θα σου πη τις βρομιές της.

ΜΟΙΡΟΛΟΓΙΑ

Να σης είπω, θλιμμένες μου, ένα καλό χαμπέρι, ή Χίο τον έπάσανε και πάλι ν' άν τον κρεμάσουν. Πόν καλό και άρχίζω να τους κάνω ένορκη άνάκρισι. Τι με θάινω λοιπόν; Πώς πραγματικά ή έφορτιστής είχε στείλει

— Η άνακρίσεις βέβαια γίνοντουσαν. Μα τί μπορούσε κανείς να βγά-

— Ο καπετάνιος και οι ναύτες, συννενοημένοι, δεν έπεφταν σε άν-

— Το έλεγαν το μήτημά τους νεράκι. Ίσως έπεφταν σε άντι-

— Εκείνοι που είχαν τορπιλλιστεί στ' αλήθεια, γιατί μέσα στην

— Κι από τότε που είχαν τορπιλλιστεί, πόν ήταν μέσα στο πλοίο, θα

— Η άνακρίσεις ήξεραν βέβαια όλες αυτές τις κάτεργαριές. Μα πλή-

— Έπαφταν τόσο μεγάλα άσφάλιστρα, ώστε και

— ΠΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Τό ΚΑ' μέρος.

ΜΟΙΡΟΛΟΓΙΑ

Να σης είπω, θλιμμένες μου, ένα καλό χαμπέρι, ή Χίο τον έπάσανε και πάλι ν' άν τον κρεμάσουν. Πόν καλό και άρχίζω να τους κάνω ένορκη άνάκρισι. Τι με θάινω λοιπόν; Πώς πραγματικά ή έφορτιστής είχε στείλει

— Η άνακρίσεις βέβαια γίνοντουσαν. Μα τί μπορούσε κανείς να βγά-

— Ο καπετάνιος και οι ναύτες, συννενοημένοι, δεν έπεφταν σε άν-

— Το έλεγαν το μήτημά τους νεράκι. Ίσως έπεφταν σε άντι-

— Εκείνοι που είχαν τορπιλλιστεί στ' αλήθεια, γιατί μέσα στην

— Κι από τότε που είχαν τορπιλλιστεί, πόν ήταν μέσα στο πλοίο, θα

— Η άνακρίσεις ήξεραν βέβαια όλες αυτές τις κάτεργαριές. Μα πλή-

— Έπαφταν τόσο μεγάλα άσφάλιστρα, ώστε και

— ΠΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Τό ΚΑ' μέρος.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΕΣ

ΜΙΑ ΩΡΑ ΜΕ ΤΟΝ κ. ΚΩΣΤΑ ΒΑΡΝΑΛΗ

ΕΤΑ τὸν κ. Κωστή Παλαμά, τὸ γενάρχη καὶ τὸ σχολάρχῃ, ὅπως τὸν δνόμασαν, τῶν ποιητῶν μας, ἐρχεται σήμερον ἡ σειρά τοῦ κ. Κώστα Βάρναλη, ποιητῆ ὃχι τῆς τελευταίας ὥρας (αὐτοὶ συνηθίζουν νὰ σβύνονται μὲ τὴν ἰδια εὐκολία πὺν ἐπιβάλλονται), ἀλλὰ τῆς πρωτοπορίας. Ὁ παραπάνω τίτλος, τόσο ζηλευτὸς καὶ τιμητικὸς γιὰ τὴν ἀνήσυχη καὶ ἀεικίνητη ἐποχὴ μας, ἀξίζει ὁλοσδιόλου δίκαια νὰ τοῦ δοθεῖ, γιατί ὁ Βάρναλης δὲν ἀντιπροσωπεύει καὶ δὲν πραγματοποιεῖ μονάχα μὴ ἀπλή ποιητικὴ ἀναζητήρα, ἀπὸ τις πολὺ φυσικὲς καὶ συνηθισμένες στὴν ἱστορία τῆς τέχνης, ἀλλὰ θρίσκειται ἐπιμελῶς—στὸν τομέα βέβαια τῆς ἰδικῆς του ἀσχολίας—ἐνὸς κινήματος μὲ γενικώτερη σημασία καὶ μὲ ἀπροσδιόριστα ἀκόμη ἀποτελέσματα. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ σημερινοὶ νέοι, οἱ φυσικοὶ σηματοφόροι καὶ πρόμαχοι κάθε καινούργιας ιδέας, καλλιτεχνικῆς ἢ κοινωνικῆς, πὺν δὲν ἔπασσε ἀκόμη οἷζες μὲς στὸ χῶμα, ἀναγνωρίζουν στὸν ποιητῆ τοῦ «Καλοῦ πολίτη» τὸν ἀποκλειστικὸ ποιητῆ τους, μ' ἓνα φανατισμὸ ὁλοτετα νεανικό, φράσσοντας κάποτε ὡς τὴν ἀδικία μὲ τὸ νὰ μὴν παραδέχονται κανέναν ἄλλον ἐπὶ γῆς. Οἱ «Μοῦσικοί» μὲν, πὺν μὲς στοὺς κανόνες καὶ τὶς θροισὲς τῆς ὑπόγειας ταβέρνας κλαίει τὴν τύχη τους καὶ ἀνιστοῦνται τὶς κακομοιρίες τῶν, ἔχουν γίνεῖ ἓνα ἀπὸ τὰ δημοτικώτερα ποιήματα τῆς νέας γενεᾶς καὶ ἔχουν ἀνθρωθεῖ σὲ ἀληθινὸ σύμβολο, μολοντί, ἐδῶ πὺν τῷ φερεῖ ὁ λόγος, δὲν πρόκειται παρὰ γιὰ ἓνα ποίημα μὲ μέτρια τεχνικὴ ἀξία, ἀπὸ τὰ παλιότερα ἄλλωστε τοῦ ποιητῆ.

Γιὰ τὸ Βάρναλη κυκλοφορεῖ ἡ φήμη πὺς περνάει τὸν καιρὸ τοῦ σὺ καροσοποικίᾳ, ἅμα δὲ χαταπεύει στὸν καφενὲ τῆς Δεξιομένης παίζοντας τάβλι, καὶ πὺς σπάνια μπορεῖ νὰ τὸν πετύχεις ἀλλοῦ ποινθενά. Ὅμως ἡ διάδοσις αὐτῆ, ὅπως καὶ ὅλες τὸς, εἶνε ὑπερβολικὴ καὶ ἀπορροή, νομίζω, νὰ τὴν διαφενέσω. Ἐγὼ τοὺλάχιστον ὁμιλοῦμαι πὺς δὲν ἐδυσκολύνεται καθόλου νὰ τὸν ἀνταμώσω καὶ πὺς κατάρθωσα νὰ τοῦ πάρω τὴ συνέντευξιν ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή πὺν τὸν εἶδα καὶ τὸν ἐγνώρισα. Τὸν ἐβόηρα σὺ στίτι του, ἓνα καθόλου πολυτελὲς ἀνέγειο τῆς ὁδοῦ Ζαλοκώστα, τὸ μεσημέρι τὴν ὥρα πὺν εἶχε στρωμένο τὸ τραπέζι καὶ ἔτρωγε... ντολιάδες. Ὁμοτράπεζός του ἦταν ἡ κυρία του, μὲ τὸ πατρικὸ ὄνομα Μοάτσου, πὺν ὑπηρετεῖ στὴν Ἀθήνα ὡς καθηγήτρια τῆς γαλλικῆς καὶ γράφει καὶ ἡ ἰδια στίχους—ἔχει ἐκδώσει κίβλας μὴ συλλογῇ—ὁλοτετα βέβαια διαφοροτικὸς ἀπὸ τοὺς ἐπαναστατικὸς καὶ ὑπερόχους τοῦ ἀντρός τῆς. Ἡ ὥρα ἦταν ἀκατάλληλη φυσικὰ γιὰ τὴ δουλειὰ πὺν πῆγα ἐγὼ—ὁ ἀνθρωπος πεινῶς καὶ ἤθελε νὰ φάῃ—, ἀλλὰ ὁ ποιητῆς πρόθυμος καὶ εὐγενικός, μὴ δώσει τὴν ἀδεια ν' ἀρχίσω. Κι' ἔτσι μὴ μὴ μὲ τις μπουκαὲς του... κατάνει καὶ τις ἐρωτήσεις μου.

— Θὰ σὰς ρωτήσω ὅτι θυμῶ καὶ δὴ μὴ ἀπενήστετε ὅπως σὰς ἀρέσει. Θὰ τὰς ἀκούω καὶ δὲ θὰ κρατῶ σημειώσεις...

— Σύμφωνοι. Λέγετε!

Ἡ τελευταία λέξι μὴδῆχεται σὺν ἀπῆχηρ παλιά τῶν γυμνασιακῶν χρόνων καὶ θυμάμαι τὸ... δεύτερο ἐπάγγελμα τοῦ ποιητῆ.

— Ἐκάνετε καθηγητῆς σὺν γυμνάσιον, τοῦ λέω, διναμίζοντας ὁ μὸς τὴ φωνὴ μου, γιατί, καθὼς εἶχα μάθει καὶ καθὼς ἔξοιουν πολὺ, ὁ ποιητῆς πᾶσχει ἀπὸ βαρυνότα.

— Ναι, κάθισα κάμποσα χρόνια. Ὅταν ὁ μὸς ἔβγαλα τὸ «Φῶς πὺν καί», μ' ἔδωξαν γιὰ τὰ φρονήματά μου. Εἰμωνα τότε δταν συστήθηκε ἡ Παιδαγωγικὴ Ἀκαδημία μὲ διευθυντὴ τὸ Γληνὸ, καθηγητῆς τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας. Ἀλλὰ ὕστερ' ἀπὸ ἓνα χρόνον καταργήθηκε καὶ αὐτὴ ἡ σχολή.

— Τὶ ἐντυπώσεις σὰς ἔχουν μείνει ἀπὸ τὸ σχολεῖο; Εὐχάριστες, δυσάρεστες; Πῶς τὰ πηγαίνατε μὲ τὰ παιδιά;

— Ἀ, τὰ παιδιά μ' ἀγαποῦσαν πάντα. Μ' ἀγαποῦσαν, ἀλλὰ μὴ καὶ μὲ ὑπέβλεπαν, ὅπως συμβαίνει μ' ὅλους τοὺς δασκάλους. Ἐτσι γίνεται μὲ τὰ παιδιά. Μπορεῖ νὰ σ' ἔχουν στὴν καρδιά τους, ἀλλὰ τὴν ἰδια στιγμή θέλουν νὰ σοῦ βγάλουν τὸ μάτι. Προσπαθοῦν νὰ βοῦν τὸ πάπρμά σου καὶ μὴ μὴς κἀνεις νὰ γυρίσης λιγάκι, ἀρχίζουν

τὴν κοροσίδα. Καλὰ εἶνε τὰ παιδιά, ἀλλὰ ἐγὼ δὲν θὰ μποροῦσα νὰ ξαναγυρίσω κοντὰ τους, μὲ τὸ κοῦσούρι πὺν ἔχω. Ἀν ἦσαν λίγα, καμμιὰ δεκαριά, ἡ μεγάλη καὶ δὲν ἐχρειαζόνταν ἐξετάσεις, καὶ γινόνταν. Ἐτσι ὁ μὸς... Ἀ, καὶ ἓνα ἄλλο. Τὰ παιδιά ὡς ἓνα διάστημα εἶνε καλὰ. Πέρα ὁ μὸς ἀπ' τὰ δώδεκα, τὰ δεκατρία χρόνια ἀρχίζουν νὰ γίνονται Ἑλλήνες, φρεῖτες, πατριώτες, καὶ ὅσα...

Πρῶτ' γιὰ τὴν καταγωγή καὶ τὰ πρῶτα τοῦ χρόνου καὶ μαθαίνω πὺς γεννήθηκε στὸν Πύργο τῆς Βουλγαρίας, ἀπὸ Ἑλλήνες ἐγκατεστημένους ἐκεῖ. Προέρχεται ἀπὸ τὴ μεσαία κοινωνικὴ τάξι καὶ ἀπὸ ἀπὸ ἀλλους μέγας, ἀπὸ ἀλλους ἐλάχιστους, καλύτερος ἀπὸ τὸν ἕνα, χειρότερος ἀπὸ τὸν ἄλλον;...

— Ὁ πὺς τῆς φωνῆς τοῦ παίρνει σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο μὴν εἰλικρίνεια συγκατακτῇ, σχεδὸν πραγματικῇ. Κι' ἀληθινὰ, δὲν εἶνε δύσκολο νὰ καταλάβῃ, ἅμα τὸν ἔργου τὸ ἄχτι του. Κι' ἔπειτα ἐρχεται ἡ δόξα, ἓνα ἓνα νῆφθ. Ἀλλὰ καὶ πάλι, ἀν ὑποθεθεῖ πὺς διακρίνεισας, ἔπειτα ἄλλος καὶ σὲ σκεπάζει. Καὶ σὺ τέλος ὁ θάνατος...

— Κάποτε εἶχατε κάμει σὺν «Παρνασσῶ» μὴ ὁμιλία γιὰ τὸ Βιζυῖο; Πι ἀπὸν;

— Τὴν ἔκανα καμμάτια. Ἦσαν ὅλο ἐνθουσιασμοὶ καὶ ρομαντισμοί. Τὸ ἴδιο κάνω γιὰ τὰ μὴ τὰ παλιά. Τρέμω μὴπως βρεθεῖ σὺν γὰρ μὴν κανένα ἀπ' τὰ ὑπολειπόμενα πὺν νὰ μὲ ἐπὶλεῖ...

— Ὅστε λογαράζεστε, βλέπω, τὴν ὑστερογῆρα...

— Ὅχι, σὺν μέλλον, σὺν τιμῆμα τοῦ πα...

— Ἐτσι. Γράφατε πολὺ νέος στίχους;

— Ἀπὸ μαθητῆ. Καὶ τοὺς δημοσιεύει σ' ἓνα...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

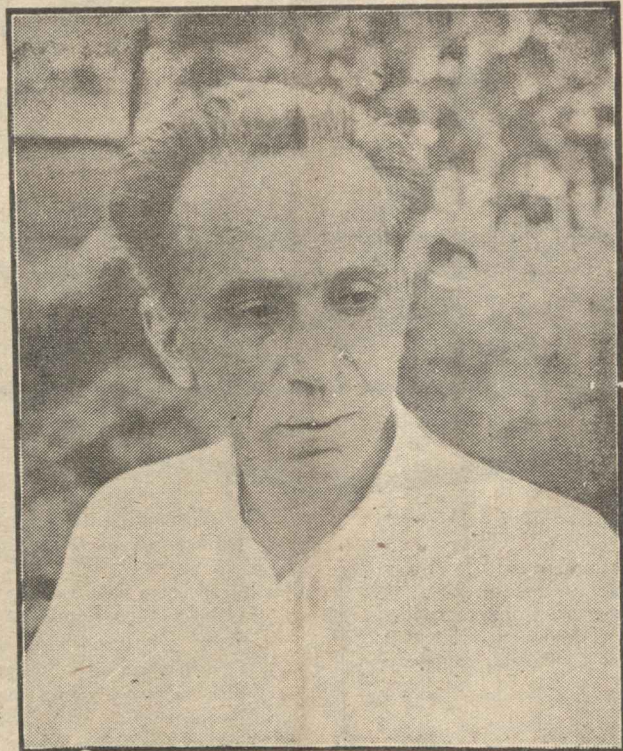
— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

— Ἦθελαν νὰ τοῦ προσθέσω πὺς πᾶν ὅχι μὴ...

Ὁ ποιητῆς κ. Κώστας Βάρναλης.

— Πρὸ πάντων μὲ... Γαλλίδες!

— Ἐδῶ πέρα;

— Ἐδῶ εἶνε ἀπελπισία. (Καὶ παίρνει τὸν κατήφορο). Ἐδῶ δὲν μπορεῖ κανεὶς οὔτε νὰ ζήσει. Οἱ καλλιτέχνες εἶνε σκλάβοι, ἡ θέα τους φοβερὴ... Γιὰ νὰ δημιουργήσης, χρειαζέσαι νῆχης ἄνετα καὶ κέφι, νὰ περνᾷς μὴ ζωὴ ἐδῶς, τριμύλη, ὅπως λέν καὶ οἱ Λατίνοι. Καὶ πότε σὺν διάβολο νὰ γράφῃς καὶ νὰ διαδῶς, δταν δουλεύεις ὀχτὸ-ἐννιά ὥρες τὴν ἡμέρα, σὺν συντάξει τῶν λεζάνων, δουλεύει πληρωμένη; Τὸ λογοτεχνικὸ βιβλίον δὲν πωλεῖται, θὰ τοῦ δῶν δέκα ἄνθρωποι. Μὴν κυττάτε μένα πὺν ἔχω κάποιον φίλον καὶ μ' ἀγοράζουν. Ἐδῶ οἱ λογοτέχνες, γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ πωροῦν, ἡ διακρίνεται σὲ δημοσίους θέσεις καλὲς ἢ γίνονται συγγραφείς... διδακτικῶν βιβλίων. Ναι, ναι, αὐτὰ ἔχουν πέρασι σήμερα καὶ αὐτὴ εἶνε ἡ ἀλήθεια...

— Καὶ οἷς πὺς ζῆρε;

— Δὲν σὰς εἶπα; σὺν λεξικά! Πότε σὺν ἓνα, πότε σὺν ἄλλο, πότε μόνιμος, πότε ἀναπληρωματικός...

— Καὶ δὲν ἀπελπίεστε;

— Βέβαια. Ἐλπίζω ὁ μὸς κάποτε. Λέω πὺς κάτα μπορεῖ νὰ

ΑΠ' ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ"

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Ὁ Γάλλος καρδινάλιος καὶ συγγραφεὺς Ντουσέν, ὁ ὁποῖος ἤμνηζον γιὰ τὴν ὑπερόχη μὴφορῶς του καὶ γιὰ τὸ δηρικὸ πνεῦμα, εἶχε ὑποβάλει κάποτε ὑποψηφιότητα γιὰ τὴ Γαλλικὴ Ἀκαδημία, στὴν ὁποία εἶχε κενωθεί μὴ θέσις, λόγω τοῦ θανάτου τοῦ καρδινάλιου Ματιέ. Συγχρόνως ὁ μὸς ἔγινε γνωστὸν ὅτι τὴν ἔδρα τοῦ μακαρίτη κληρικῶ τὴν ἐφιλοδοχοῦσε καὶ ἄλλος συνάδελφός του, ὁ ἐπίσκοπος τοῦ Μομπελιέ, Καμπριέ.

Τότε ὁ καρδινάλιος Ντουσέν γιὰ νὰ τιμωρήσῃ καὶ νὰ ἐκτοπίσῃ τὸν ἀνταγῶν του, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε γράφει ποτὲ οὔτε ἓνα ἄρθρον, ἀποφάσισε νὰ τοῦ σκαρώσῃ τὸ ἐξῆς νόστιμο παγνίδι. Ἀρχίσε δηλαδὴ νὰ ἐπισκέπτεται ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα τοῦ Παρισιῦ, μικρὰ καὶ μεγάλὰ, κεντρικὰ καὶ ἀπὸκεντρικὰ, ἀπευθύνοντας παντοῦ τὴν ἰδια παρόκληση:

— Μπορεῖτε νὰ μοῦ δώσετε τὰ «Ἀπαντα» τοῦ ἐπισκόπου Καμπριέ;

Ἀλλὰ παντοῦ, ὅπως ἄλλωστε ἦσαν φυσικὸ, τὸν ὑποδέχονταν μὲ τὴν ἰδια ἀπάντησι:

— Δὲν γνωρίζουμε κανένα συγγραφέα μ' αὐτὸ τ' ὄνομα!...

Καὶ ὁ παμπόνηρος Ντουσέν ἐρευνε ἀπὸ κάθε βιβλιοπωλεῖο μουνομήνοντας στερεοτύπους:

— Ἀκούς ἐκεῖ νὰ μὴν ἔχετε τὰ βιβλία τοῦ ἐνδόξου αὐτοῦ συγγραφέως; Καὶ οἱ ἄλλοι συνάδελφοί σας τὰ ἴδια μοῦ εἶπαν. Διάβολε, διάβολε! Κάποιον λάκκο κρύβει ἡ γὰρα!...

Τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Ντουσέν ἐκίνησαν τὴν περιέργεια τῶν βιβλιοπωλῶν, οἱ ὁποῖοι κατέφυγαν στὴν Ἀκαδημία γιὰ νὰ μάθουν τί ἔργα εἶχε γράφῃ ὁ Καμπριέ. Καὶ ἐξακριβώσαν βέβαια ὅτι ὁ κληρικὸς αὐτὸς δὲν εἶχε γράφει οὔτε ἓνα φυλλάδιο, συγχρόνως ὁ μὸς τὸν ἐγελοποιήσαν μὲ τις ἔρεινες πὺν ἔκαναν.

Ἐτσι ὁ ἔξυπνος καρδινάλιος ρεζέλεψε τὸν ἐπίσκοπο καὶ πέτυχε τὸ σκοπὸ του.

Τὸν ἴδιο καιρὸ ρώτησαν τὸν Ντουσέν τί δὲλεγε στὴν Ἀκαδημία σὺν ἐπίσημο λόγῳ τοῦ γιὰ τὸν καρδινάλιο Ματιέ.

— Θὰ πῶ, ἀπάντησε ὁ Ντουσέν, ὅτι τρεῖς λαοὶ σὺν μὲ τὸ... μπερτίξ. Πιστεύω πραγματικὰ ὅτι τὸ παγνίδι αὐτὸ ὑπῆρξε ἡ μεγαλειότερη ἀσχορία καὶ εὐχαρίστησις τῆς ζωῆς του.

Φαντάζομαι μάλιστα τὴ σκηρὴ πὺν θὰ συνέθεσιν σὺν Παράδεισο ἀμέσως μετὰ τὴν εἰσοδὸν του.

Ὁ Ματιέ, μὴ μὴ εἶδε τὴν Ἀγία Τριάδα, θὰ φώναζε: «Τὶ καλὰ, τί καλὰ! Τρεῖς αἱτοὶ μ' ἓνας φῶνα!»

Ἐγὼ τέσσερες! Ἀκριβῶς δηλαδὴ ὅσοι χρειαζόνταν γιὰ μὴ παρὶδα μπερτίξ.

Ὁ Γάλλος ποιητῆς Μερὰ εἶχε βγάλει κάποτε σὺν λαμὸ τοῦ ἓνα ἐξόγκωμα, ἀποκρουστικώτατο σὺν θέα. Γιὰ νὰ μπορῇ λοιπὸν νὰ τὸ κρύβῃ ἀπὸ τοὺς γνωρίμους του, ἀναγκάσταν νὰ φορῇ πλατὺ κολάρο καὶ νὰ ρίχνῃ ἀποπάνω ἓνα φοιλάρι.

Ἐπειδὴ ὁ μὸς ἐνόμισε ὅτι δὲν ἀποκοῦσαν αὐτὸ γιὰ νὰ λησμονηθεῖ ἡ ἀτυχία του, προσπαθοῦσε πᾶντοτε νὰ φαίνεται εὐθηνὸς καὶ γελαστός. Τὸ κατ'ὄρθρον δὲ ἴσως καλὰ αὐτὸ, ὅστε οἱ φίλοι του ὁμολογοῦσαν ὅτι ἡ συντροφία του ἦταν ἀληθινὰ ἀπολαυστικὴ.

Ἀργότερα ὁ Μερὰ ὑπεβλήθη σὲ ἐγχείρησι, ἡ ὁποία ἐπέτυχε, καὶ ἔτσι ἀπαλλάχθηκε ἀπὸ τὸν σάρανο ὄγκον πὺν τὸν ἐδασκάνε, ἀλλὰ καὶ πὺν τοῦ εἶχε σταθὴ πηγὴ εὐθυμίας καὶ χαρᾶς κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀσθενείας του. Μετὰ τὴν ἐγχείρησι ὁ μὸς αὐτῇ, ὁ Μερὰ ἔχασε μὲ μὴς ὅλο τὸ κέφι του, ἔγινε ἀμύλητος καὶ μελαγχολικός καὶ σὲ λίγον καιρὸ πέθανε ἀπὸ μαρasmus.

Ὁ περιφρῶς Γάλλος ποιητῆς Φοντενὲλ μειδιῶσε κάποιον—κάποιον, ἀλλὰ κανεὶς δὲν τὸν εἶδε ποτὲ νὰ γελάσῃ. Μὴ μὴ κάποτε φίλος του τὸν ρώτησε γιατί δὲν γελοῦσε ὅπως οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι.

— Δὲν γελοῦ, ἀποκρίθηκε ὁ Φοντενὲ

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΣ

Λουίζα ήταν μία ώρασιμότη νέα, με χρυσά μαλλιά και ξαυροκίτρινα μάτια, ψηλή και λιγερή. Όσοι την περιτοίχων ήταν ερωτευμένοι μαζί της. Εκείνη όμως δεν γύριζε να ιδεί κανένα, και φρονόταν να κρατήσει ένα μελαγχρόνιο μέσοστο κύριο, ούτε πολύ πλούσιο, ούτε και φτωχό.

Όλοι απορούσαν για την παράδοξη αυτή προτίμηση της Λουίζας, κι οι νεαροί θαυμαστικά της — ένας από τους οποίους ήμουν κι' εγώ, — μιλούσαμε θανάσιμα τον αντίσηλό μας.

Η Λουίζα φρενόταν πρελιά ερωτευμένη μαζί του. Στους περιπάτους, στους χορούς, στα θέατρα, παντού, την βλέπαμε μαζί με τον άνθρωπο αυτόν που δεν της παύαζε καθόλου.

Η Λουίζα ήταν βέβαια ανεξάρτητη και πλούσια, κι' επειδή δεν είχε να δώσει λόγο σε κανένα, μπορούσε να κάνει ό,τι ήθελε. Άλλα, η πραίτητάς της σ' έναν άνθρωπο σχεδόν γέρο, ήταν κάτι ανάμεικτο και σκανδαλώδες.

Ένα βράδυ, βραδυάουν μαζί με τον φίλο μου Έρζικο Λεμονιέ, ο οποίος ήταν κι' αυτός ερωτευμένος με την Λουίζα. Είχαμε βέβαια άπειρη, αλλά εφόσον δεν είχε κανείς μας την είνια της γυναίκας που αγαπούσαμε, μάς ένοιε ο ίδιος πόνος.

Εκείνο το βράδυ λοιπόν ο Έρζικος κι' εγώ, μιλούσαμε πάλι για τη Λουίζα.

Μα είχε φανερό, μου είπε σε μία στιγμή, ο φίλος μου, να προτιμά η Λουίζα από όλους νέους κι' ώριμους άνδρες, τον Μαρτάλ, τον γέρο αυτόν πύθρο, με τα παράξενα μάτια που κοιτούσαν σαν μάτια πρελού. Είπ' ένας άνθρωπος τόσο μυστηριώδης!... Δεν ξέρουμε καν ούτε από που κατάγεται. Τι είναι; Γερμανός; Ρώσος; Αμερικανός; Μιλάνε όλες τις γλώσσες.

Ποιος ξέρει, φίλε μου, απάντησε στον Έρζικο, Γι' αυτό ίσως η Λουίζα τον προτιμάει απ' όλους τους...

Γιατί έχει παράξενα μάτια, και γιατί είναι μυστηριώδης. Η γυναίκες έχουν πόσο ι-διότροπα γούστα!...

Όπωςδήποτε, ξέκανε ο Έρζικος, εγώ δεν μπορώ να το χω-νέψω, πως η Λουίζα, μία τόσο χαριτωμένη νέα, η οποία ως προ-χτές ακόμα ήταν τόσο σοβαρή, καταδέχεται τώρα να εστιάται μ' αυτόν τον γέρο - πύθρο. Τι να σου πω!...

Η Λουίζα είναι πολύ νευρική κι' ευαίσθητη. Μήπως ο Μαρτάλ την υπνωτίζει με τα φοβερά του μάτια; Ποιόλες φορές κι' εγώ ακόμα νοιώθω ένα ρίγος όταν τα μάτια του με κοιτάζουν...

Δεν το πιστεύω, που απάντησε. Η προτίμησή αυτή της Λουίζας στον Μαρτάλ, είναι απλώς μια γυναικεία ιδιοτροπία.

Μα δεν πρόκειται για μία απλή προτίμηση, είπε ο φίλος μου. Δεν ξέρεις λοιπόν, ότι είδαν αρκετές φορές την Λουίζα να βγαίνει πολύ άργα από το σπίτι του Μαρτάλ;...

Τί λές; Ξέανα εγώ, ξαφανισμένος.

Μάλιστα!... Είπε φοβερό!... Φοβερό!... Και τώρα, αυτή τη στιγμή, ποιος ξέρει αν η Λουίζα δεν βρίσκεται πάλι στο σπίτι του Μαρτάλ. Έτσι μου έρχεται να πω ως εκεί.

Ερχομαι κι' εγώ μαζί σου...

Σε λίγη ώρα βρισκόμαστε κι' οι δυο μπροστά στο σπίτι του Μαρτάλ. Ήταν ένα σπίτι μέτριο, περιτριγυρισμένο από κήπο. Χτυπούσε την χαρμπελένια πόρτα του κήπου. Σε λίγο, ένας υπηρέτης παρουσιάστηκε και, χωρίς να μάς ανοίξει την πόρτα, μάς είπε ότι ο κύριος Μαρτάλ άνοιξε.

Όταν ο υπηρέτης έφυγε, ο Έρζικος μου είπε:

Τί να σου πω, Ζάν. Έχω την ιδέα ότι ο Μαρτάλ βρίσκεται μέσα. Είμαι μάλιστα βέβαιος ότι είναι κι' η Λουίζα μαζί του... Τό προσπαθώ να τον δω.

Την ίδια ακριβώς προσπάθεια είχα κι' εγώ, και καθώς έπαυσα να παύω να μείνω αν η Λουίζα ήταν πραγματικά φίλητάδα του Μαρτάλ, είπα στον Έρζικο:

ΤΟΥ LUC MOLDREV

.....

— Άκουσε, εγώ που είμαι πιο αδύνατος και πιο σβόλος σε σένα, θα πηδήσω από τα κάγκελλα του κήπου, και θα πάω ως εκεί το φωτισμένο παράθυρο, για να δω τι γίνεται μέσα στο σπίτι. Είπε σωστό βέβαια αυτό που θα κάνω, αλλά θέλω να μάθω, τίποτα να βεβαιωθεί.

Ναι, μου απάντησε ο Έρζικος. Πήδηξε μέσα στον κήπο, και προχώρησε ως το παράθυρο. Θέλω κι' εγώ να μάθω...

Το σπίτι βρισκόταν σε μέρος ερημικό. Έτσι πήραμε μέσα τον κήπο, χωρίς να με ιδεί κανείς άλλος, εκτός από τον Έρζικο. Ήταν πλησιάζοντας στο παράθυρο. Τό βρήκα κατάλειστο, αλλά μέσα από τις γυάλλες του διακρινόταν φως.

Επειδή άκουσα από μέσα θμιλές, κώλησα το αυτί μου στο παράθυρο για να ακούσω καλύτερα.

Αμέσως ανεγνώρισα τη φωνή του Μαρτάλ, η οποία έλεγε:

Θέλω!... Άκούτε!... Τό θέλω!...

Κι' έπειτα άκουσα τη φωνή της Λουίζας — ναι, της Λουίζας — η οποία του απάντησε προέκοντας:

Δεν μπορώ... Δεν μπορώ...

Η φωνή του Μαρτάλ, πιο επιθυμητή τώρα, και πιο άγρια, έκοιλούσε:

Πρέπει να το κάνετε, αβίω... σπες τέσσερες, άκουτε! Σε τέσσερες... Θα πάω στο σπίτι του. Θα το μιλήσω με διάφορα...

Ναι... Ναι... φημίσε η Λουίζα.

Σταμάτα... εγώ κι' τον φωνάζω από τη λέξη... Και πάλι έσεις! Ό' αβίωσε αυτό το κεφάλι μέσα στο σπίτι...

Καλά... Καλά... φημίσε πάλι η Λουίζα.

Όταν θα την είχα φωνάξει, έβλεπα αυτό το δαίμονα, με τα μάτια του που κοιτούσαν σαν μάτια πρελού. Είπ' ένας άνθρωπος τόσο μυστηριώδης!...

Εγώ ένιωσα ότι η Λουίζα, η οποία ως προ-χτές ακόμα ήταν τόσο σοβαρή, καταδέχεται τώρα να εστιάται μ' αυτόν τον γέρο - πύθρο. Τι να σου πω!...

Η Λουίζα είναι πολύ νευρική κι' ευαίσθητη. Μήπως ο Μαρτάλ την υπνωτίζει με τα φοβερά του μάτια; Ποιόλες φορές κι' εγώ ακόμα νοιώθω ένα ρίγος όταν τα μάτια του με κοιτάζουν...

Δεν το πιστεύω, που απάντησε. Η προτίμησή αυτή της Λουίζας στον Μαρτάλ, είναι απλώς μια γυναικεία ιδιοτροπία.

Μα δεν πρόκειται για μία απλή προτίμηση, είπε ο φίλος μου. Δεν ξέρεις λοιπόν, ότι είδαν αρκετές φορές την Λουίζα να βγαίνει πολύ άργα από το σπίτι του Μαρτάλ;...

Τί λές; Ξέανα εγώ, ξαφανισμένος.

Μάλιστα!... Είπε φοβερό!... Φοβερό!... Και τώρα, αυτή τη στιγμή, ποιος ξέρει αν η Λουίζα δεν βρίσκεται πάλι στο σπίτι του Μαρτάλ. Έτσι μου έρχεται να πω ως εκεί.

Ερχομαι κι' εγώ μαζί σου...

Είπα στον Έρζικο:

Την ίδια ακριβώς προσπάθεια είχα κι' εγώ, και καθώς έπαυσα να παύω να μείνω αν η Λουίζα ήταν πραγματικά φίλητάδα του Μαρτάλ, είπα στον Έρζικο:

Το θέλω!... Άκούτε!... Τό θέλω!... είπε ο Μαρτάλ.

Ναι... Ναι... φημίσε η Λουίζα.

Σταμάτα... εγώ κι' τον φωνάζω από τη λέξη... Και πάλι έσεις! Ό' αβίωσε αυτό το κεφάλι μέσα στο σπίτι...

Καλά... Καλά... φημίσε πάλι η Λουίζα.

Όταν θα την είχα φωνάξει, έβλεπα αυτό το δαίμονα, με τα μάτια του που κοιτούσαν σαν μάτια πρελού. Είπ' ένας άνθρωπος τόσο μυστηριώδης!...

Εγώ ένιωσα ότι η Λουίζα, η οποία ως προ-χτές ακόμα ήταν τόσο σοβαρή, καταδέχεται τώρα να εστιάται μ' αυτόν τον γέρο - πύθρο. Τι να σου πω!...

Η Λουίζα είναι πολύ νευρική κι' ευαίσθητη. Μήπως ο Μαρτάλ την υπνωτίζει με τα φοβερά του μάτια; Ποιόλες φορές κι' εγώ ακόμα νοιώθω ένα ρίγος όταν τα μάτια του με κοιτάζουν...

Δεν το πιστεύω, που απάντησε. Η προτίμησή αυτή της Λουίζας στον Μαρτάλ, είναι απλώς μια γυναικεία ιδιοτροπία.

Μα δεν πρόκειται για μία απλή προτίμηση, είπε ο φίλος μου. Δεν ξέρεις λοιπόν, ότι είδαν αρκετές φορές την Λουίζα να βγαίνει πολύ άργα από το σπίτι του Μαρτάλ;...

Τί λές; Ξέανα εγώ, ξαφανισμένος.

Μάλιστα!... Είπε φοβερό!... Φοβερό!... Και τώρα, αυτή τη στιγμή, ποιος ξέρει αν η Λουίζα δεν βρίσκεται πάλι στο σπίτι του Μαρτάλ. Έτσι μου έρχεται να πω ως εκεί.

Ερχομαι κι' εγώ μαζί σου...

Είπα στον Έρζικο:

Την ίδια ακριβώς προσπάθεια είχα κι' εγώ, και καθώς έπαυσα να παύω να μείνω αν η Λουίζα ήταν πραγματικά φίλητάδα του Μαρτάλ, είπα στον Έρζικο:

Το θέλω!... Άκούτε!... Τό θέλω!... είπε ο Μαρτάλ.

Ναι... Ναι... φημίσε η Λουίζα.

Σταμάτα... εγώ κι' τον φωνάζω από τη λέξη... Και πάλι έσεις! Ό' αβίωσε αυτό το κεφάλι μέσα στο σπίτι...

Καλά... Καλά... φημίσε πάλι η Λουίζα.

Όταν θα την είχα φωνάξει, έβλεπα αυτό το δαίμονα, με τα μάτια του που κοιτούσαν σαν μάτια πρελού. Είπ' ένας άνθρωπος τόσο μυστηριώδης!...

Εγώ ένιωσα ότι η Λουίζα, η οποία ως προ-χτές ακόμα ήταν τόσο σοβαρή, καταδέχεται τώρα να εστιάται μ' αυτόν τον γέρο - πύθρο. Τι να σου πω!...

Η Λουίζα είναι πολύ νευρική κι' ευαίσθητη. Μήπως ο Μαρτάλ την υπνωτίζει με τα φοβερά του μάτια; Ποιόλες φορές κι' εγώ ακόμα νοιώθω ένα ρίγος όταν τα μάτια του με κοιτάζουν...

Δεν το πιστεύω, που απάντησε. Η προτίμησή αυτή της Λουίζας στον Μαρτάλ, είναι απλώς μια γυναικεία ιδιοτροπία.

Μα δεν πρόκειται για μία απλή προτίμηση, είπε ο φίλος μου. Δεν ξέρεις λοιπόν, ότι είδαν αρκετές φορές την Λουίζα να βγαίνει πολύ άργα από το σπίτι του Μαρτάλ;...

Τί λές; Ξέανα εγώ, ξαφανισμένος.

Μάλιστα!... Είπε φοβερό!... Φοβερό!... Και τώρα, αυτή τη στιγμή, ποιος ξέρει αν η Λουίζα δεν βρίσκεται πάλι στο σπίτι του Μαρτάλ. Έτσι μου έρχεται να πω ως εκεί.

Ερχομαι κι' εγώ μαζί σου...

Είπα στον Έρζικο:

Την ίδια ακριβώς προσπάθεια είχα κι' εγώ, και καθώς έπαυσα να παύω να μείνω αν η Λουίζα ήταν πραγματικά φίλητάδα του Μαρτάλ, είπα στον Έρζικο:

Το θέλω!... Άκούτε!... Τό θέλω!... είπε ο Μαρτάλ.

Ναι... Ναι... φημίσε η Λουίζα.

Σταμάτα... εγώ κι' τον φωνάζω από τη λέξη... Και πάλι έσεις! Ό' αβίωσε αυτό το κεφάλι μέσα στο σπίτι...

Καλά... Καλά... φημίσε πάλι η Λουίζα.

Όταν θα την είχα φωνάξει, έβλεπα αυτό το δαίμονα, με τα μάτια του που κοιτούσαν σαν μάτια πρελού. Είπ' ένας άνθρωπος τόσο μυστηριώδης!...

Εγώ ένιωσα ότι η Λουίζα, η οποία ως προ-χτές ακόμα ήταν τόσο σοβαρή, καταδέχεται τώρα να εστιάται μ' αυτόν τον γέρο - πύθρο. Τι να σου πω!...

Η Λουίζα είναι πολύ νευρική κι' ευαίσθητη. Μήπως ο Μαρτάλ την υπνωτίζει με τα φοβερά του μάτια; Ποιόλες φορές κι' εγώ ακόμα νοιώθω ένα ρίγος όταν τα μάτια του με κοιτάζουν...

Δεν το πιστεύω, που απάντησε. Η προτίμησή αυτή της Λουίζας στον Μαρτάλ, είναι απλώς μια γυναικεία ιδιοτροπία.

Μα δεν πρόκειται για μία απλή προτίμηση, είπε ο φίλος μου. Δεν ξέρεις λοιπόν, ότι είδαν αρκετές φορές την Λουίζα να βγαίνει πολύ άργα από το σπίτι του Μαρτάλ;...

Τί λές; Ξέανα εγώ, ξαφανισμένος.

Μάλιστα!... Είπε φοβερό!... Φοβερό!... Και τώρα, αυτή τη στιγμή, ποιος ξέρει αν η Λουίζα δεν βρίσκεται πάλι στο σπίτι του Μαρτάλ. Έτσι μου έρχεται να πω ως εκεί.

Ερχομαι κι' εγώ μαζί σου...

Είπα στον Έρζικο:

Την ίδια ακριβώς προσπάθεια είχα κι' εγώ, και καθώς έπαυσα να παύω να μείνω αν η Λουίζα ήταν πραγματικά φίλητάδα του Μαρτάλ, είπα στον Έρζικο:

Το θέλω!... Άκούτε!... Τό θέλω!... είπε ο Μαρτάλ.

Ναι... Ναι... φημίσε η Λουίζα.

Σταμάτα... εγώ κι' τον φωνάζω από τη λέξη... Και πάλι έσεις! Ό' αβίωσε αυτό το κεφάλι μέσα στο σπίτι...

ΟΙ ΠΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ

Η ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΧΑΡΑ ΜΑΣ

Η άνοιξη είναι η ώρα της χαράς. Μας χαίδευε η αύρα όλο μέρα.

Κ' η μία στην άλλη μιλάγε καρδιά βουβά, μήπως ξυπνήσουμε τη Μοίρα...

Στη μελωμένη σου επάνω άγκαλιά το κουρασμένο άρινα κεφάλι,

κι' οι στοχασμοί στη νύχτια σιγαλιά ξανοίγαν πρὸς τ' όνειρον τ' άρρογιά...

Μας μέθυσαν τὰ γάδια, τὰ φύλλα.

Τὸν χωρισμό κανείς δεν είχε νοιώσει

πὸν ὀχθὴν στὴ μικρούλα μας φωνή.

τὴ φωνὴν τὴν ἡμῶν νὰ σκατώσῃ!...

Κ' ἤρθῃ!... Τὴν ἴδια ἐκείνη τὴν βραδιά

τὴς εὐτυχίας μας ἔκλεισε τὴν θύρα!...

Μ' ὅσο σιγὰ κι' ἂν μιλάγῃ ἡ καρδιά,

τοῦ χωρισμοῦ μας ξύπνησε τὴ Μοίρα...

ΣΠΥΡΟΣ ΓΟΥΣΚΟΣ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

Κι' άρχινεσε το φθινόπωρο ο θρήνος

κλών, σαν δάκρυα, ή στάλες της βροχούλας

κι' ο άγέρας πνέει ανάλαφρα και κείνος

σαν πέραςμα άγνό, κάποιες ψυχούλας...

Κι' είνε νοτιά το χῶμα. Σκόρπια φύλλα

έδω και κει, ψυχροαγχοῦν θλιμένα,

οιχθὺν στοῦ άγέρα τὴν άνατριχίλα,

γυνὴ κλαριά, σαν νάσαι θορανεμένα...

Κι' άρχινεσε κι' ο θρήνος ο δικός μου

κλών, σαν τὴ βροχή, τὰ δάκρυά μου,

κίτρινα και χλωμά σκορποῦνται μερὸς μου

σαν φθινόπωρο φύλλα, τὰ όνειρά μου...

Β. Π.

ΑΣ... ΗΤΑΝΕ

Ήταν βραδιά νυχτιά. Μέσ' στο σκοτάδι

με τῆς ψυχῆς ἀλάνηχτα τὰ μάτια

τ' όνειρον ταξιδιώτης χθές το βράδυ

τοιγυρίζα στῆς σκῆλης τὰ παλῆα.

Χορδὲς ἀρμονικοῦ βιολιοῦ σκορποῦνε

κάπου ταγκὸ τῆς νύκτος σὲ ξενάγια

ποθοπλαντίζον νιὲς νὰ κλιστοῦνε

στὴ ζάλη τοῦ χοροῦ με παλιγκάρια.

Έτσι και μεῖς χθὲς βράδυ ἀγκαλιασμένοι

— ὦ! τὴ γλυκεῖα βραδεία πὸς τὴ θνητοῖα —

ἀπ' τοῦ ταγκὸ τῆς νύκτος μεθυσμένοι

ἐγύραμε κορυφὰ νὰ φιληθοῦμε!

Ἄς ἦτανε ξανά νὰ σὲ φιλοῦσα

νὰ σ' ἐφιγγα ξανά στὴν ἀγκαλιά μου

ξανά σαν χθὲς το βράδυ νὰ μεθόσα

κι' ἄς ἦταν μοναχὰ στὰ όνειρά μου...

ΛΥΚ. ΚΟΥΣΟΥΛΑΚΟΣ

ΠΑΛΗΝ ΚΑΡΑΒΙΑ

Παλιὰ καρδιά εἶσαι, φτωχὰ καὶ θαλασσοδαρμένα

κοιμάστε στὴ θαμπόπωση τοῦ λιμανιοῦ ἀγκαλιά

θλιμένα κι' ἐρημὰ, καρδιά εἶσαι λησμονημένα,

στὴν ἀκρὴ τοῦ πελάου βουβά, σὲ μαγὴν σιγαλιά.

Έναν καιρὸ περήφανα κι' ἀφροστεφανωμένα

σὲ πανσιμένες θαλάσσης διαβαίνατε γοργά,

σὲ καταγίδες κι' ἀστράτες, σὲ σκότη ἀγοιμένα,

τορrellά με τὴ γυναικὴν παίζατε τραυμά.

Τώρα σὺν τῇ νὰ βλέπετε στὸ μακρινὸ όνειρό σας,

τὸ μαλασμένο σας χορὸ μέσ' στοῦς ἀνεμῶνες,

τοῦ φεγγαριοῦ τ' ἄσπρωτὰ τὰ γάδια στὸ πλερό σας,

ἢ κάποιους σύντροφους γλυκοῦς καὶ καίτες ἀδερφοῦς;

Καβάλλα, I. ΚΥΡΙΑΖΗΣ

Ο ΔΑΒΩΜΕΝΟΣ

Ὡ! γέλιο μελαγχολικὸ τῆς χειροπονητῆς αὐγῆς

καὶ σὺ χαρὰ πὸν ἀπ' τῆς ψυχῆς τὴ θλίψη μέσα ἀναρριγῆς

κι' ὦ! κλίμα σὺμπαντον ματιῶν πὸν ἀνύστησά ποτὲ μου!

Μέσα στὴν τρυπὰ τὴν βαθεῖα τῆς ἐμπαύσεώς μου πληγῆς

ἐλάτε καὶ πὸ γῆτεν τῆς γλώσσας χύστετέ μου...

Ἄκου τὸν ἦχο μιάς ποῦν ὀργῆς κατὰσας μακρυνῆς,

τὸ ροχαλμό τοῦ θανάτου στὰ χεῖλ τῆς

φτωχῆς στρωμνῆς

κι' ὦ! πόνε πὸν γαλίνετες τὸ νοῦ τραυμά

(σέ μου)

Πέες μου ποῖους μαύρους στοχασμοὺς τῆς

θείας θύμης ἐγκλιονεῖς

ὦ! σὺ πορφυρῆν σφύρα πὸν χυλῆσαι ἀνά

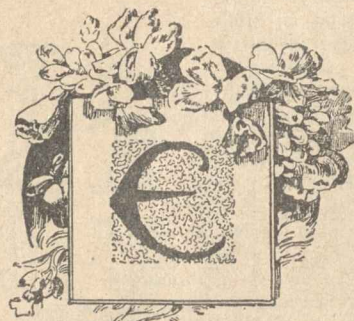
(σέ μου)

ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΙΑΚΟΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΠΩΣ ΔΕΝ ΕΓΙΝΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ

στον τούτο κι' εκείνο και άλλα. Και επειδή το χωριό μας ήταν μικρό—καμιά δεκαριά σπίτια χωριουδάκι—ο Δεσπότης δεν περνούσε ποτέ από μας, όταν έκανε την περιουσία του το χρόνο.

Χωρίς όμως να τον ιδώ, τον εμφανιζόμουν έναν πολύ ύψιλον άνθρωπο, με φροντισμένη, με κόκκινα παπούτσια, με φέσι κόκκινο τσαλαμένο, κατενάρητο, με χρυσά άρματα, τέλειον τύπο άρματού, με υπεργυμνασμένο άσπασμα.

Στο άκουσμα αυτό, ότι ο Δεσπότης είχε έρθει από Ράμκο, μια ώρα μακριά από το χωριό μας, είπαμε κι' οι τρεις:

— Πάμε στο Ράμκο να ιδούμε τι πράγμα είναι ο Δεσπότης;

— Πάμε...

— Πάμε...

Και στη στιγμή δρόμο! Σε μια ώρα εί-

μασσε ποτέ ξένο χωριό. Ρωτάμε:

— Πούναι κονεμένος ο Δεσπότης;

Και μιάς είπαμε:

— Στο δώ Σπύρου.

Ο κύριος—Σπύρος ήταν οικογενειακός μας φίλος και τραβήξαμε με θάρρος στο σπίτι του, έχοντας ξοπίσω μου πους δυο φίλους και συχωρούς. "Αμα μ' είδε ο κύριος—Σπύρος, που βρίσκονταν εκείνη τη στιγμή στην αυλή του κι' έδινε στον ένα και στον άλλο διαταγές για την ετοιμασία του Δεσπότη, νόμισαν ότι ερχόμουν μαζί με τον πατέρα μου.

— Καλώς όρισες! μου είπε. Ποιό σπίτι θρσε ο πατέρας σου;

— Έρθα μοναχός μου... του είπα κι' έδειξε τους δυο μου φίλους.

— Χωρίς τον πατέρα σου; μου είπε. "Α! Έκαμεις πολύ άσχημα! "Αν σε γυρέμη ο πατέρας σου και δεν σ' εύρει, φαντάζεσαι τί στενοχώρια θα τραβήξη;

— Νά! του είπα με θάρρος. "Έρθαμε να ιδούμε το Δεσπότη και θα γνωρίσουμε πώς στο Σούλι. Πριν βασιλεύμη ο "Ηλιος θα είμαστε εκεί...

— "Α, όλα κι' όλα, μου είπε, άλλ' αυτό δεν θα γίνει... Απόρηθ θα μείνης εδώ! Έσεεις οι δυο (είπε στους συντρόφους μου) γυρίστε γρήγορα στο χωριό σας και πέτε στον πατέρα του και τη μάνα του, ότι ο Χρήστος θάναυ απόρηθ σπίτι μου, να μείνουν ήσυχoi κι' αύριο θα τον στείλω με συνοπρία...

Οι φίλοι μου, χωρίς να ιδούν καν το Δεσπότη, τραβήξαν τρέχοντας τον κατήφορο για το Σούλι και σε μια στιγμή έγιναν άφαντοι από μπροστά μας.

Σε λίγο ήρθε κι' ο γιός του κύριου—Σπύρου από την εκκλησιά, φορτωμένος εκκλησιαστικά βιβλία. "Ο γιός του κύριου—Σπύρου, Τριαντάφυλλος λεγόμενος, μεγαλειώδους τέσερα—πέντε χρόνια από μένα, ήταν φημισμένος σ' όλα τα χωριά μας ως γραμματισμένος παιδί. Πολλοί, μάλιστα, έλεγαν ότι ήξερε περισσότερα γράμματα κι' από τους πατέδες, κι' όλοι τον έλεγαν "Αναγνώστη.

"Αναγνώστης εκείνη την εποχή στον τόπο μας ήταν μεγάλο πατήμα. Σεπτερέτε με πατά στην εκκλησιά, έλεγε ένα σούρο γράμματα και προσεγγές απέξω κι' εκείνο το "Ασπλε, αμύληντε, που μου φρονόταν ότι ήταν σαράντα μέρες δρόμο μακριά, τόσο που δεν έβόλυνε ποτέ να επηρεήσω να το μάθω απέξω. Διάβαζε τα γράμματα όλων των ξεπεμμένων (ή γυναίκες πήχον άντρες στην ξενοτεία λέγοντας ξεπεμμένες) γυναικών που λάβαιναν από τους άντρες τους ή τα παιδιά τους, έγραφε τις απαντήσεις τους κι' έξηγούσε τις διαταγές που λάβαινε το χωριό από τον πατή του Γιάννην.

ΤΟΥ Κ. ΧΡΗΣΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

"Όλος ο κόσμος μιλούσε για τον Τριαντάφυλλο του κύριου—Σπύρου ως πλάνο παιδί, αλλά εγώ δεν τον χόμεινα, γιατί δεν ήξερα ποτέ τον πατέρα του. Εγώ ήμουν στο Χωριό ακόμα κι' αυτός μάθει το Ψαλτήρι απέξω, είχε μάθει τον "Απόστολο, τα Μηνία, τα Τριώδη, το Πεντηκοστήρι, το "Ερολόγιο, το Εύχολόγιο και όλα πολλά, και είχε ένα χρόνο που ξεσκόλησε, μην υπαίχεται τα γράμματα να μάθω.

Κι' όταν είδα ναρχεται σοβαρός—σοβαρός, με τα έλαια, κι' βιβλία φορτωμένος, μου χόμεισε η καρδιά, που δεν ήμουν κι' εγώ γραμματισμένος σαν αυτόν, για να λείμη μια για πάντα η σκέψη των γραμμάτων από πάνω μου, και λογάρα τα πους πους είχα μπροστά μου για να μάθω πώς και τόσο βιβλία που έμεινε παραπάνω. Αυτός όμως μίλις με είδε, με καλωσόρισε και με έπαινε αν παρουσιάστηκα στο Δεσπότη, κι' όταν του είπα ότι τον είχα ιδεί ακόμα, έλαβε ένα προσποιητικό ύφος και μου είπε:

— "Ελα μαζί μου, να σε παρουσιάσω. "Αμα σε παρουσιάσω να του χόμεις μια μετάνοια και να του φιλήσης το χέρι...

— Πιστάς είν' ο Δεσπότης να του φιλήσω το χέρι; του είπα γήθηκα του Τριαντάφυλλου.

"Αλλ' αυτός, μη γνωρίζοντας τί είκόνα είχα φτιαχίσει μου του Δεσπότη, μου άπολογήθηκε:

— Τι πατάς λές; Αυτός είναι ένατό, χίλις φορές μεγαλύτερο από τους πατέδες! Αυτός φράνινα πους πατέδες, απός οι πους πους ξεπαταδόνει και πους ξουρίζει τα γένεια!

Μ' αυτά τα λόγια του Τριαντάφυλλου, Δεσπότης έγινε στη φαντασία μου πλούσιος, πλούσιος χοντρός, τ' άρματα του πους μεγάλα και πλούσι λαμπρά και το καπέλο και στραβοσκαιωμένο φέσι του και τα λαπαμένα παπούτσια του με τις μεταλλικές φούντες πους κόκκινα άσπασμα.

Περάσαμε την αυλή κι' ανέβαιναν σκάλα για να μπούμε μέσ' στο σπίτι όπου σκόταν ο Δεσπότης. "Η καρδιά μου πους «τίκ-τάκ, τίκ-τάκ», κι' ήθελε η μεγάλη μου στιγμή, που θα παρουσιάζομαι μπροστά στο Δεσπότη, να ήταν πλουσι μακριά, γιατί τότε νόμιζα τον έαυτό μου άρτοπαρόμοιο με τον ιδώ. Νόμιζα ότι ο Δεσπότης, όταν τον παρίσταναν, είχε δικαίωμα να πους πους νάτου σ' έμας τους άλλους.

"Ανεβήκαμε τις σκάλες, περάσαμε την θάλα και μπήκαμε στο δωάτο. Μια ώρα Δεσπότη που κατερόντα να ιδώ, είνε άγνωστο πατά, καθισμένο σταυρωτός στον καναπέ, και με το δεξί του χέρι ένα μακρό και χοντρότενο καπνιστή με μωροί προσέτοι του χωριού κι' α πους στέκονταν όρθοι με τα χέρια σταυρωτά.

Τριαντάφυλλος άπόθεσε τα βιβλία και έπεσε καταγής μπροστά σ' εκείνον που έβλεπε στο μου πατά, τόκανε μια μετάνοια και φιλήσε το χέρι.

Εγώ τάχασα. Δεν ήξερα πού βρισκόταν Δεσπότης να εξηγήσω τί λογής πους ταν εκείνος που έπαιζε το καπνιστή με μωροί προσέτοι του χωριού κι' α πους στέκονταν όρθοι με τα χέρια σταυρωτά.

— Κάνε μετάνοια και φιλήσε το χέρι του Δεσπότη! μου έλεγε Τριαντάφυλλος, με τρόπο, κομψά, βλεπόντας με να στέκομαι ξεπαρεμένος.

— Αυτός είν' ο Δεσπότης; του είπα μ' άπορία.

— Αυτός είναι, μου έλεε σιγανά και με κάποιο φόβο. Πήγαινε γρήγορα μπροστά του.

"Εοκάρη, έκανα μια μετάνοια, του φιλήσα το χέρι και γρήγορα την πόρτα του δωάτου. "Ο Δεσπότης ούτε ρώτησε για το ποιο νό μου, όταν τόκανε τη μετάνοια και του φιλήσα το χέρι, ούτε έσκολιούθησε την όμιλία του με τους πατέδες και τους προσέτοι του χωριού. Αισθάνθηκα ένα τέτοιο βάρος στην καρδιά μου, που μπορούσα να σταθώ στο δωάτο. Βγήκα έξω στην αυλή και πους πους άπονηθώ για να ιδή τί θέλω.

— Θέλ'ς τίποτ; μου είπε.

— Θέλω να μου είπης, του είπα κι' άρχισαν να τρέχουν τα μάτια μου απ' το κλάμμα, θέλω να μου είπης πους πους σόπτης;

Κι' άρχισα να κλάω, να κλάω την ώραία είκόνα του Δεσπότη, που είχα φτιάσει με την παιδική μου φαντασία.

καρδιά μου, του Δεσπότη του ψηλού σαν γίγαντα, με τις κατάσπρες φανταστικές του, με το στραβοσκαιωμένο κόκκινο φέσι του με τη μακριά μεταξωτή του φούντα, πους πους άπονηθώ για το ποιο νό μου, όταν τόκανε τη μετάνοια και του φιλήσα το χέρι, ούτε έσκολιούθησε την όμιλία του με τους πατέδες και τους προσέτοι του χωριού. Αισθάνθηκα ένα τέτοιο βάρος στην καρδιά μου, που μπορούσα να σταθώ στο δωάτο. Βγήκα έξω στην αυλή και πους πους άπονηθώ για να ιδή τί θέλω.

— Έχεις, βρε άδερφέ, και κλάεις; Τι σόκανε ο Δεσπότης; Αυτός δεν σου είπε τίποτ; κακό!

— Νά, βρε άδερφέ, του είπα τέλος, δεν τον ήθελα πατά το Δεσπότη. Τον ήθελα με φροντισμένες και μ' άρματα...

— Βήλα, βήλα, την καταστραμμένη είκόνα της φαντασίας μου κι' ο καίμενος ο Τριαντάφυλλος, μη γνωρίζοντας τί είχα κι' έ...

Την άλλη την ήμερα πήγαμε στην εκκλησία, όπου θα λειτουργήσε κι' ο Δεσπότης. "Υστερα από τις «Ψρες», τους «Κανόνες» και τις «Κατεβάσεις», ήρθε κι' ο Δεσπότης καθάλα σ' ένα χρυσό καπνιστή μωροί. Βγήκαμε όλοι οι λαϊκοί να τον δεχτούμε, αλλά μ' όλη το σεβασμό που τόδεχνε ο κόσμος, εγώ αισθάνομαι μια αντίπαση μέσα μου.

Άρχισε η λειτουργία. Καμιά δεκαριά πατέδες, του χωριού κι' απ' τα πλησίον, λειτουργούσαν, κι' όταν ήρθε ο Δεσπότης στην "Οραία Πύλη με τα χρυσά του τα ιερατικά και την κορώνα στο κεφάλι, που πρώτη φορά τ' έβλεπα, άρχισα να αισθάνομαι μια ίσρη εύχρηστο και να τον άνεχομαι. Δεσπότη, άν και δεν ήταν εκείνος που είχα πους πους την φαντασία μου κι' άν και φούρσε παπαδικά φορέματα.

Κατά τη λειτουργία, η γλώσσα του Τριαντάφυλλου είχε γίνει ήπιδόνη. Δεν άφινε άλλον να πους πους. "Όλα τα γράμματα τώλες απέξω κι' ο κόσμος άπορούσε με την άξια του την άναπνοή του. Πήγαινε από το Βαγγέλιο βγήκε ο Δεσπότης στην "Οραία Πύλη με τους πατέδες δεξιά κι' άριστερά κι' ένα κόκκινο βιβλίο στο χέρι. "Ο Τριαντάφυλλος πετάχτηκε από το άναλόγιο και πήγαινε μπροστά του και γονάτισε. "Ο Δεσπότης του έβλεπε την άκρη του πετραχήλιου του στο κεφάλι κι' άρχισε να διαβάζει από το κόκκινο βιβλίο και να τον άναγνώστη.

"Όλος ο κόσμος ήταρε κι' άκούγε με προσοχή τα λόγια που διάβαζε ο Δεσπότης και που έκαιναν έναν άνθρωπο να χόση τ' όνομα του τοίδωσε άνομος του και να όνομαστή "Αναγνώστης. "Ο σόν τελείωσε το διάβασμα, ο Τριαντάφυλλος σηάθηκε, φιλήσε το χέρι του Δεσπότη κι' ο Δεσπότης τον όνόμασε "Αναγνώστη κι' όλος ο κόσμος φώναξε:

— "Αναγνώστη! "Αναγνώστη!

Είνε άδύνατο να παραστήσω πόσο ζήλευσε η καρδιά μου! "Ο "Αναγνώστης γύρισε στη θέση του, άνοιξε τον "Απόστολο, μου έδειξε το πους και μου είπε άξιαμιαζός:

— Εξ'ς να τον πής;

— Πήγαινε και στάσου στη μέση κι' όταν έρθει η ώρα και πους «Δύ...

... άγιος ο Θεός...» ν' άρχισες!

Πήγα και στάθηκα στη μέση, κι' όταν ο "Αναγνώστης είπε «Δύ...

... άγιος ο Θεός...», άρχισα:

— Προσκύμω...

Κι' είπα έναν "Απόστολο που δεν είχα ξαναεί. "Όλος ο κόσμος ξεάφινε με τη φωνή μου και με το διάβασμά μου, ως κι' αυτός ο Δεσπότης, γιατί με κάλεσε στο "Ιερό και μου είπε να τον άκολουθήσω στο πους το χωριό που θα πήγαμε, για να με χειροτονήση "Αναγνώστη.

Ακούοντας αυτά τα λόγια του Δεσπότη, πέταξα στα όνδρα απ' τη καρδιά μου, γιατί ός "Αναγνώστης δ' άποχιστά δύναμη μέσα στην εκκλησία και δεν θα μάλωνάμε με το Γιάννη το Σάχητα και το Μητρο το Μπύ, πους να είπη τουτο κι' εκείνο, και θα τους έδινα εγώ πους πους άφινε τι να λένε αυτοί.

Είν' απ' αυτό, τ' άναγνώστημα θα μου χερσίμε ως πιστοποιητό ότι τα είχα μάθει τα γράμματα και θα γλιτώνω από τον πατέρα μου που με βασάνιζε κάθε μέρα να μάθω γράμματα.

Το δειλινό ξεκίνησαμε από το Ράμκο όλη η δεσποτική συνοδεία και πους πους στην Κρεστονίστα, μεγαλύτερο χωριό, όπου θα χειροτονούσε κι' εγώ "Αναγνώστη.

Τα βράδια κονάμε στο καλύτερο σπίτι του χωριού, πους πους, είπαμε τ' άπόδειπνο με το Δεσπότη, φιλήσαμε το χέρι του και τραβήχτηκε με καμνήμε ο καθένας δ...

Η ΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΜΑΣ

Η ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥΣ

Μιά φορά, ενώ πήγαινε ένας τσοπάνος στο δρόμο του, τον έπιασε μια μεγάλη βροχή που δεν τον άφινε να προχωρήση. Τότε κι' αυτός για να μη μουσέμη, αναγκάστηκε να μπη σ' ένα ξωκλήσι όπου να περάση η μπόρα. Εκεί που καθόταν, είδε ένα δοχείο με λάδι, προορισμένο βέβαια για το καντήλι του άγιου, και έπειδή πεινούσε, άλειψε μ' αυτό το ψωμί του και το έφαγε.

"Αμα έφαγε η κακοκαιρία, ο τσοπάνος έβαλε τη γκλίτσα του στους ώμους του και κίνησε να βγή από την εκκλησιά. Μόλις όμως έφτασε στην πόρτα κι' έκαμε να βγή, δεν το κατόρθωσε, γιατί τον εμπόδιζε η γκλίτσα του.

Απέδωσε τότε την ατία στον άγιο και γυρίζοντας άρχισε να τον παρακαλή να τον άφήση ελεύθερο. "Επειδή όμως δεν είσ ακούταν, θυμωσε και κατεβάζοντας τη γκλίτσα του θέλησε να την καταφέρη κατά της είκόνας λέγοντας:

— Κι' οι όγιοι κόβειν φέρονά θέλον...

"Εννοείται ότι κατόν αυτού βγήκε εύκολα από το ξωκλήσι, αλλά ο λόγος του έμεινε παροιμία.

Η γυναίκα ενός χωρικού τάχε φτιάξει μ' ένα γείτονα της και ανταμώντας μαζί του ταχυά. Μια μέρα που έτοιμαζόταν να πάη στο χωράφι με τον άντρα της για άργωμα, είδοπρε το φίλο της να τρέξη από προθέτερα στο χωράφι και να διώξη από εκεί τα ζώα. "Έτσι, σύμφωνα με τις προβλέψεις της, ο άντρας της άτρεχε να βρή τα ζώα και στο μεταξύ αυτή θάχε καιρό να τα πη με το φίλο της.

"Αμα έφτασαν στο χωράφι και δεν βρήκαν εκεί τα βόδια, ο άντρας της προτού κινήσει να πάη να φάξη, τη ρώτησε κατά πού να τρέξη να τα ζητήσει. Τότε και αυτή του άποκρίθηκε με τα άκόλουθα λόγια, που έμειναν έκτοτε ως παροιμία:

— "Όσο ο νους μου στο χωράφι, τόσο να βρεθούν τα βόδια!...

Στά χρόνια της Τουρμας ζούσε ένας χριστιανός που τον έλεγαν Μουλάρη. "Επειδή όμως το όνομά του ήταν άσχημο και προκαλούσε τα γέλια εκείνων που το άκούγαν, παρουσιάστηκε στον Καδή του τόπου και ζήτησε να του το αλλάξη.

"Ο Καδής, αφού σκέφτηκε κάμποσο, του έδωσε το έπώνυμο Σουτάς, που τουρικά σημαίνει πάλι Μουλάρης. "Υστερ' απ' την αλλαγή ο χριστιανός γύρισε στο σπίτι του και άναγγελε χαρούμενος το νέο στην γυναίκα του.

"Εκείνη όμως, πού έβλεπε απ' αυτόν, κοίτησε το κεφάλι της και του είπε άποφθεγματικά:

— "Ο Σουτάς όταν γερούσει πού γίνεται μουλάρι!...

Μια φορά ήταν μια κοπέλλα που έλεε, σώνει και καλά, να παντρευτή και δεν άφινε σε ήσυχία τη μητέρα της, λέγοντας της κάθε τόσο:

— Μάνα, θέλω άντρα! "Οσο πότε θα με κορτάς άνήλικτη;

Απ' τις πολλές φορές, η μητέρα της η δυστυχισμένη βαρύνετο και μια βραδιά της είπε:

— Άνέβα ψηλά στο δώμα, κι' άν κοιμηθείς όλη τη νύχτα με το ποκάμιο, αύριο θάχουμε προξενιά στο σπίτι μας...

Η άμυαλη κοπέλλα πους στα σοβαρά τα λόγια της μάνας της κι' έκαμε όλη της παράγγελη. Βγήκε όμως εκείνη τη βραδιά να φουσίει δυνατός άέρας που της έπαυσε όλο το κορμί. Αυτή καλαπτάτα έξακολουθούσε να καίεται εκεί πάνω λέγοντας με πείσμα:

— Άπώμε με τον άντρα κι' αύριο με τον άνομο!...

"Υστερ' απ' αυτό το ξενύχτι, πόντιασε φουσία και πέθανε, τα λόγια της όμως έμειναν στο λαό ως παροιμία.

που του είχαν έτοιμασμένο. Έαβα με πους η νοικοκυρά του σπιτιού και μ' έβαλε στο στρώμα της, όπου είχε και τα παιδιά της.

Κοιμήθη αμέσως και να ξυπνήσει το πού να γίνει "Αναγνώστης. Κι' όταν ξύπνησε συντάρα—ήταν δυο διέντρες δ' ήλιος—πετείμα άπάνω να να πάω στην εκκλησιά, κι' άρχισα ν' άπορηθ. Δεν ήμουν στο ξένο χωριό, αλλά στο... σπίτι μου! Εκείνη τη στιγμή άκουσα τη μάνα μου να λέη στη γειτόνισσα απ' το παραθύρι:

— Το σκαλοάλογερο, ήθελε να σόνη τ' όνομα του παιδιού μου και να μου το χάνη "Αναγνώστη! "Ακούς "Αναγνώστη! "Αναγνώστη! "Αμα τόκωθα έμεινε, πήγα στην Κρεστονίστα, ήρω το παιδί μου κοιμισμένο, το έλάνηκα και τώερα εδώ όλη νύχτα! Τώρα άς καρτερεί ο σκαλοάλογερος!

"Ακούς, άκούς! Ν' αλλάξη τ' όνομα του παιδιού μου ο σκαλοάλογερος! Κι' εγώ τί χόρηθα θα είχα τότε! Το παιδί μου χόρησε βαφτίστηκε κι' όλη "Αναγνώστης! "Αναγνώστης!...

ΧΡ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

ΓΙΑ τούς ξωτὰς του Τολστόϊ δὲν ἔχουμε καὶ πολλές πληροφορίες, τόσο ἀπὸ τὸν ἴδιο, ὅσο καὶ ἀπὸ τὸς βιογράφους του. Ὡστόσο, τὴν ἐποχὴ πού ὁ μεγάλος Ρώσος συγγραφεὺς ὑπερετοῦσε ὡς ὑπαξιωματικὸς στὸν Καίσαρ, ἀγάπησε τρελὰ μιὰν ὁμορφὴ Κιρκασία. Ὁ ξωτὰς του αὐτός, ὁ ἐξαιρετικὰ σφοδρὸς, ἔδωκε στὸν Τολστόϊ ἀρκετὲς χαρὲς, μὰ καὶ πολλές λύπες.

Ὁ Τολστόϊ μάλιστα εἶχε φτάσει τότε στὸ Στάρι-Γιορδε — τὴ μικρὴ πολιτεία τοῦ Καυκάσου, ὅπου πρωτοτοποθετήθηκε — καὶ ἔγραψε νὰ βρῇ κατοικία. Ἀνακάλυψε, τέλος, ἓνα μικρὸ σπίτι, ἀνέθηκε τὰ λίγα πέτρινα σκαλοπάτια τῆς ἐισόδου του καὶ ἐσπρώξε τὴν πόρτα του. Μιά ὁμορφὴ κοπέλλα παρουσιάστηκε τότε, πού φοροῦσε μονάχα ἓνα ροῦ πικαμίνο. Ἡ νέα ἔφανε μάλιστα τὸν εἶδε, μισοκρύβοντας τὸ πρόσωπό της, μὲ τὸ φαρδὸ Ταταρικὸ τῆς μαντί.

Ὁ Τολστόϊ, μὲλὲς πρόφτασε νὰ ἰδῇ τὸ καλοφτιαγμένο, παρθενακὸ τῆς κορμὶ πού διεγράφετο κάτω ἀπὸ τὴν πικαμίνα της, καὶ τὰ ὀμορφα μὰρα μᾶτια της, πού τὸν κίτταζαν μὲ μιὰ περιέργου φουσιμένην παιδιοῦ.

Ὁ νεαρὸς ὑπαξιωματικὸς ζήτησε ἀμέσως νὰ ἰδῇ τὸς γονεῖς τῆς κοπέλλας — ἡ ὁποία ὀνομαζόταν Μαριάννα — καὶ σημήνησε μαζί τους γιὰ τὸ νοῖκι. Θὰ ἐγκαθίστατο σὲ μιὰ καλύβα, πλάι στὸ σπίτι τους καὶ ἔτσι θὰ βόλετε κάθε ὥρα τὴν ὀραία Μαριάννα.

Ἡ Μαριάννα, πονηρὴ ὅπως κάθε γυναῖκα, κατὰλαβε γρήγορα τὸ αἰσθημα τοῦ Τολστόϊ καὶ ἀπὸ κοкетταρία, ἡ καὶ γιὰ ν' αἰψήση περισσότερο τὸν πόθο του, τὸν ἀπέφραγε ὅσο μποροῦσε. Ἄλλως τε, ἦταν ἀρραβωνιασμένη μ' ἓνα γερό παλληκάρι τοῦ χωριοῦ.

Ἐνα βράδυ ὁπότ'ο, στὸ σπίτι ἐνὸς συναδέλφου του πού ἔδινε μικρὲς βεγγέρες, ὁ Τολστόϊ συνάντησε τὴ Μαριάννα.

Ἦταν ἡ πρώτη φορὰ, διηγείται ὁ ἴδιος ὁ Τολστόϊ, πού ἔλεγε ὁλόκληρο τὸ πρόσωπό της. Ὡς τὴ μέρα ἐκείνη δὲν τὸ εἶχα ἰδεῖ, παρὰ σκεπασμένο ἴσαμε τὰ μᾶτια μὲ ἓνα μαντίλι. Εἶχαν ὀρθοὺς λουπὸν δοῖι ἔλεγον πὼς ἡ Μαριάννα ἦταν τὸ ὁμορφότερο κορίτσι τοῦ χωριοῦ. Ναι, ἦταν ὁμορφὴ, δροσάτη, γεμάτη ὕγεια. Εἶχε μᾶτια μὰρα πού σπιθοβολοῦσαν ἀπὸ κέφι, ἓνα διαρκὲς χαμόγελο πάνω στὰ κόκκινά της χεῖλη, πού πάντα φλογεροῦσαν καὶ πάντα γελοῦσαν, καὶ θαυμάσια κορμιοστασία. Ὑπῆρχαν καὶ ἄλλα ὁμορφα κορίτσια στὴ διασκέδασι ἐκείνη. Μὰ ὅλοι, καὶ ὁ συνάδελφός μου Μπελέτσκι πού μᾶς φιλοξενόσε, καὶ ὁ στρατιώτης πού ἔφραγε τὰ γλυκά, ὅλοι, χωρὶς νὰ τὸ θέλουν, κίτταζαν τὴ Μαριάννα. Καὶ ἐκείνη εἶχε τὸ ὕψος μᾶς νεαρῆς βασίλισσας, εὐτυχισμένης καὶ περφηφανῆς, περιστοιχισμένης ἀπὸ τὸς ὑπάρχοντες της.

Τὸ βράδυ αὐτὸ ἔγινε καὶ μιὰ πολλὴ νύκτις σκηναί. Στὴ βεγγέρα ἦταν καλεσμένοι καὶ ὁ ἀρραβωνιαστικὸς τῆς Μαριάννας. Σὲ μιὰ στιγμή λοιπόν, ὁ οἰκοδεσπότης καὶ μερικὸ ἄλλοι ἀξιωματικοί, ἔπασαν τοὺς δυὸ νέους καὶ θέλησαν νὰ τοὺς κλείσουν μονάχους σ' ἓνα δωμάτιο. Ἡ Μαριάννα ἀντιστεκόταν καὶ δὲν ἤθελε νὰ μῆ. Κι' ὅταν, τέλος, τὴν κλείσανε ἐκεῖ μέσα διὰ τῆς βίας καὶ ἔκλεισε ἡ πόρτα, ἄρχισε νὰ φωνάζη δυνατὰ. Χτυποῦσαν, ἀνατοδογούρισε διάφορα ἀντικείμενα, δὲν ἤθελε ν' ἀφήσῃ τὸν ἀρραβωνιαστικὸ τῆς νὰ τὴν ἀγκαλιάσῃ καὶ νὰ τὴ φιλήσῃ. Στὸ τέλος ὅμως κορυφώθηκε καὶ ὑποχώρησε.

Μολαταῦτα, ὅστερα ἀπὸ λίγον καιρό, ὁ ἀρραβωνίας χάλασε. Αὐτὸ κατενθουσίασε τὸν Τολστόϊ. Τώρα περὶ θὰ εἶχε ὅλη τὴν ἐλευθερίαν νὰ φλερτάρῃ μὲ τὴν Μαριάννα καὶ νὰ τῆς ἐκφράζῃ τὸν ξωτὰ του. Καὶ πραγματικὰ, αὐτὸς ὁ τόσο δειλὸς στὴς γυναῖκες, ἔγινε μονομιὰς πὺθαρῶν. Ὅπου συναντοῦσε τὴν ὁμορφὴ κοπέλλα, τὴν πληροῖζε καὶ τῆς γλυκομιλοῦσε. Συχνὰ ἐπείσθη πῆγαινε καὶ περνοῦσε τὴ βραδιά του στὸ σπίτι της. Κι' ἐνὸς ἡμέτερα τῆς Μαριάννας κατανύονταν στὸ νοικοκυριό της, ὁ Τολστόϊ κοινώνησε μὲ τοὺς ἄνδρες.

Κάποτε, διηγείται ὁ Τολστόϊ, ἔπαιρνα ἓνα βιβλίο καὶ διάβαζα. Ἡ Μαριάννα καθότανε μαζὲ μὲν πάνω στὴν πλὴνὴν θεομάστρα σὰν μιὰ ἀργιοελαφίνα, ἡ σὲ καμμιὰ σκοτεινὴ γωνία τοῦ δωματίου. Δὲν ἔπαυε ποτὲ μέρας στὴς συνομιλίες, ἐγὼ ὅμως κίτταζα τὰ μᾶτια της καὶ τὸ πρόσωπό της, παρακολουθοῦσα τὴς παραμικρότερες κινήσεις της, κι' ἀκούγα καθάρᾳ τὸν κορτο πού ἔκαμνε σπάζοντας τοὺς σπόρους πού ἔτρωγε. Χω-

ΕΝΑΣ ΝΕΑΝΙΚΟΣ ΕΡΩΣ ΤΟΥ ΤΟΛΣΤΟΪ

μιὰ καλύβα, ν' ἀγοράσῃ πρόβατα, νὰ παντρεῖται μιὰ Κιρκασία καὶ νὰ ζήσει γιὰ πάντα στὴν ἐρημὴ ἐκείνη γωνία τοῦ κόσμου.

Ὅταν πῆγαινε νὰ κληρήσῃ στὸ δάσος μὲ τὸ τοῖμα σὲ μιὰ συναντοῦσε συχνὰ τὴ Μαριάννα πού ἔβασκε ἐκεῖ τὰ ζῶα της. Τὴν κολοῦθοσε τότε ὡς τὰ γιῶα ἀμέτλητα καὶ τὴ βορβοῦσε νὰ κἀν σπαρτίλα.

Πότε θὰ παντρεῖται, Μαριάννα; τὴ ρωτοῦσε περιπαρηχτικὰ ὁ Τολστόϊ.

Καὶ καθὼς ἐκείνη δὲν ἀπαντοῦσε, τῆς ἔλεγε, μὲ ὕψος ἀδύναμτος, δὴθεν: «Ἐμαθα πὼς ἀγαπᾷ ἓνα ὁμορφὸ παλληκάρι, τὸν Λουίσινα. Εἶνε ἀλήθεια;».

— Καὶ τί σὲ μέλλει ἐσένα;
— Τὸν ζῆλυνό...
— Ἄσε με ἥσυχη, σὲ παρακαλῶ.
— Στὸ ὀρεξίζομαι... Εἶσαι τόσο ὁμορφὴ, Μαριάννα...

Δὲν τοῖμοσε ὁπότ'ο νὰ τῆς πῇ περισσότερα. Λαίλα, φόβος ὡς φοβόμην γιὰ τὴν ἀγάπὴ της, δὲν αὐτὰ τὸν ἔκαναν νὰ διαστῇ. Σ' ἓνα γράμμα πού ἔστειλε τὴν ἐποχὴ αὐτὴ σὲ κάποιον φίλο τῆς Μόσχας, ἔγραψε:

«Τρεῖς μῆνες πέρασαν ἀπότ'ο πρωτοεῖδα τὴ Μαριάννα. Ἐν μέσῳ μου βαθεῖα ριζωμένης ἀκόμη τῆς προλήψεως τῆς ταῦτος καὶ δὲν πιστεύω πὼς θάμουν ἱκανὸς ν' ἀγαπήσω μιὰ χωρικοτάτη. Τὴν ἐθαύμαζα ὅπως θαυμάζω τὴν ὁμορφιὰ τὴν βουνὸν καὶ τὴν λαμπρότητα τοῦ οὐρανοῦ καὶ δὲν μποροῦσα νὰ κάνω ἀλλοῦς, γὰρ καὶ αὐτὴ εἶνε ὁμορφὴ σὰν τὴ φύσι. Ἀργότερα ἐννοῶσα ὅτι μοῦ εἶχε γίνει περὶ ἀναγκαῖο νὰ θαυμάζω αὐτὴ τὴν ὁμορφὴ καὶ ἀναρωτιόμουν μήπως πραγματικὰ τὴν ἀγαποῦσα. Μὰ δὲν ἠσθάνομουν τίποτα ἀπ' αὐτὸ πού λέμε ἀγάπην. Δὲν ἐπὶ τῆς αὐτοῦς μοναχικοῦς περιπτώσεις μὲ τῆς, οὔτε ἤθελα νὰ τὴν παντρευθῶ οὔτε ἐννοῶσα νὰν γι' αὐτὴν πλατωνικὸν ἔρωτα. Προδοῦσα νὰ τὴ βλέπω, νὰ τὴν ἀκούω, νὰ τὴν αἰσθάνομαι κοντά μου, καὶ τότε ἂν δὲν ἦμουν εὐτυχισμένος, ἦμουν πάντα ἥρεμος».

Ἡ ἡρεμία ἡ ἡ εὐτυχία αὐτὴ — ὅπως θέλετε πάρτε το — βάρει καιρό. Ἐξάφνα ὁ Τολστόϊ κατὰλαβε ὅτι ἀγαποῦσε πραγματικὰ, καὶ περισσότερο ἀπὸ ὅτι φανταζόταν, τὴ Μαριάννα.

Ἀγαπῶ, ἔγραψε στὸν ἴδιο φίλο του στὴ Μόσχα, τὴ νέα αὐτὴ, μὲ μιὰν ἀγάπην ἀληθινή, ἀπέραντη, μοναδική. Δὲν φοβόμην δὲν θὰ ταπεινωθῶ ἐξ αἰτίας αὐτῆς τῆς ἀγάπης. Εἶμαι ἴσα-ἴσα αὐτὸ μου τὸ αἰσθημα περφηφανός. Δὲν εἶνε ἓνα αἰσθημα ἰσοπαλὸς ἐν ἐκείνῳ πού αἰσθάνθηκα ἄλλοτε, δὲν εἶνε πάθος πού τὸν πῆσιν ὡς ἡ φαντασία μου, ἀκόμη λιγώτερο, δὲν εἶνε μιὰ ἀγάπην ἀκαμψή. Ἰσως στὴ γυναῖκα αὐτὴ ν' ἀγαπῶ τὴ φύσιν ὁλόκληρη, καὶ τὴ φύσιν ἐν ὅλῳ μου, ἀκόμη λιγώτερο, δὲν εἶνε ἀγαπῶ ἀπ' τὴν ἴδαν μου θέλῃσι. Τὴν ἀγαπῶ γιὰ τὴν ἀγάπην τῆς μὲ ὁδοῦν τὰ στεγνὰ τοῦ ἴδιος ὁ Θεός. Ὁ κόσμος ὁλόκληρος μοῦ ἐπιβάλλει τὴν ἀγάπην καὶ τὴ καὶ μοῦ κραεῖ: ἀγάπα! Καὶ τὴν ἀγαπῶ μὲ ὅλη τὴν δύναμίν μου. Ἀγαπώντας τὴν, νοιώθω ὅτι εἶμαι ἓνα ἀξεχώριστο μέρος τῆς φύσεως».

Τώρα περὶ ἡ ἀγάπην τοῦ Τολστόϊ εἶχε γιγαντώσει. Δὲν ἔπαυε, τί ἔλεγε, τί σκεπτόταν, τί ἔκρινε. Ἐννοῶσε ἓνα κενὸ μέσα του καὶ συγχρόνως μιὰ σκοτεινὴ δύναμις τὴν ἀγαπῶμένη του. Τὴ λαχνοῦσε μὲ ὅλη τὴ δύναμιν τῆς φύσεως, καὶ ἦταν πρόθυμος νὰ κἀν τὰ πάντα, γὰρ νὰ γίνη δική του.

Ἐνα βράδυ τὴ βόρβει κατὰ τὸ σπίτι της. Τὴν πληροῖζε, ἡ λησὴ νὰ τῆς μιλήσῃ, καὶ ἡ φωνή του κόπηκε ἀπὸ τὴ σιγήν. Ἐκείνη μαζεύτηκε σ' ἓνα κενὸ καὶ τὸν κίτταζε μὲ βλέμμα ἄγριο καὶ τρομαγμένο. Ὁ Τολστόϊ ἔβλεπε πὼς τῆς προσένοσε γὰρ καὶ αὐτὸν ἔκανε νὰ αἰσθάνῃ ντροπὴ καὶ ὀκνη. Ἦταν, ὁπότ'ο, εὐχαιροῦσθαι πού τῆς ἐνέπαι-

Ὁ Λέων Τολστόϊ.

ΜΙΑ ΕΠΙ ΚΑΙΡΗ ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

Η ΠΕΘΕΡΑ ΣΤΟ ΕΔΩΛΙΟ ΤΟΥ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΥ

Γ'.
Συνεχίζουμε καὶ στὸ φύλλο αὐτὸ... τὴ δίκη τῶν πεθερῶν.
Εἶνε ἄγγελος ἡ διάβολος ἡ πεθερά;
Τί γνώμην ἔχουν σχετικῶς οἱ Ἕλληνες διανοούμενοι;
Τὸν λόγον ἔχει σήμερα πρῶτος ὁ διακεκριμένος λογογράφος καὶ Ἀκαδημαϊκὸς κ. ΓΡΗΓ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἰδοὺ τί μᾶς ἀπαντᾷ:
«Ὁ μακαρίτης ὁ Γαβριηλίδης εἶπε, νομίζω, τὸ καλύτερο:

«Ἡ πεθερὰ ἀπαράγεται ἀπὸ τὸ πᾶν θ ῥ. Πάνθηρ, πεθερὰ, πεθερὰ.
«Ἄλλὰ καὶ ἓνας φίλος, αὐτὴ τὴ στιγμή, μοῦ λέγει διὰ τὸ Λεύκωμα μῆς Ἀρκακίου εἶδε αὐτὸ τὸ γνωμικόν:
«Πεθερὰ, ἀρκάθι μεταξὺ δύο ρόδων!...».

Ὁ ποιητὴς κ. ΣΩΤ. ΣΚΙΠΗΣ ἀπάντησε ὡς ἑξῆς στὸ ἐρώτημα τοῦ ἀπαντοῦντος:
«Ἡ πεθερὰ; Ἐξαρτᾶται. Ὅταν ζηλεύει, ὅταν χάνει τὴ συνείδησίν της, ὅταν πέρασαν, γίνεται ἡρώως κομειδύλλιον ἡ καὶ αἰετὸς φρενὸς δράματος».

Ὁ θεατρικὸς συγγραφεὺς κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΥΝΔΑΙΝΟΣ βρῖσκει τὸς πεθερὰς σχεδόν... ἀγγέλους.
Ἰδοὺ ἡ ἀπάντησί του στὸ ἐρώτημά μας:

«Δὲν ἔχω ἂν ἴδω ἡ πεθερὰς εἶνε ὅμοιες, πάντως ἐγὼ στήν πεθερὰ μου μιὰ μοναδικὴ ἱκανότητα γνώρισα: νὰ ἐπιστρατεύῃ ὅλη τὴν δύναμιν τῆς, μὴδ' αὐτοῦ τὸν φρονιματικὸν ἐξαιρουμένην. Ἐπειδὴ λοιπὸν γιὰ τὴν αὐτὴν κατασκευάζει κατὰ τὸν πεθερὰν. Δὲν εἶνε καὶ τόσο θηροφύλη».

Ὁ ἐκλεκτὸς ἡθοποιὸς κ. ΝΙΚ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ θέτει τὴν πεθερὰν ἐν ποδῶν.
Ἰδοὺ τί μᾶς ἀπαντᾷ:

«Ἡ θρησκευτικὴ θρησκεία καὶ ἀντιγράφει πεθερὰ. Τὸ ἐκλεκτὸν λέγει: «Ἐγκατα-

ταίστε τὸν αἰσθημα φόβου.
Μαριάννα, τῆς εἶπε. Δὲν ἔχω νὰ λαλήσῃ ποτὲ λοιπόν; Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ πῶ πόσο σ' ἀγαπῶ!

Ἐκείνη μαζεύτηκε ἀκόμη περισσότερο.
— Εἶσαι μεθυσμένος, δὲν ξέρεις τί λές, τοῦ εἶπε.

— Ὅχι, δὲν εἶμαι μεθυσμένος. Ἄν μὲ βεβαιώσεις πὼς δὲν ἀγαπῶ τὴν Λουκιάννα, θὰ σὲ κάνω γυναῖκα μου.
«Ὅχι ἀγαπῶ», ἀπεφάνηκε διὰν ἐπρόφερε αὐτὰ τὰ λόγια. «Θὰ τὰ ζα-
ταῖς καὶ αὐριο; Ναι, βέβαια, καὶ τώρα καὶ αὐριο!», ἀποκρινόταν ἡ Λουκιάννα.

— Θὰ μὲ κἀνς γυναῖκα σου; ρώτησε ἡ ὁμορφὴ κορὴ.
Καὶ τὸν κίτταζε τώρα μ' ἓνα ὕψος σοβαρό. Ὁ φόβος τῆς εἶχε περάσει.

— Ναι, Μαριάννα, εἶμαι τρελλὸς γιὰ σένα. Διόταξέ καὶ θὰ κάνω ὅ,τι θέλεις...

Λόγια γεμάτα τρέλλα καὶ πάθος ἔβγαιναν ἀκράτητα ἀπ' τὸ στόμα του.

Μὰ ἐκείνη δὲν τὸν πίστευε. Πάρινε ποτὲ ἓνας ἀριστοκράτης μιὰ Κιρκασία;
— Φύγε! τοῦ φώναξε.

Μὰ ὁ Τολστόϊ ἐξακολούθησε νὰ τῆς ἀρκεῖται ὅτι θὰ τὴν κἀν γυναῖκα του. Τὴν ἔφραγγε στὴν ἀγκαλιά του, τραυλίζοντας, παραμιλώντας, τρελλὸς ἀπὸ ἀγάπην.

Ἐξάφνα ἡ Μαριάννα γλύστρησε ἀπ' τὴν ἀγκαλιά του καὶ ἔφραγε ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι...

Καὶ ὁ πόθος τοῦ Τολστόϊ γιὰ τὴ νέα αὐτὴ δὲν ἱκανοποιήθηκε ποτὲ...

λείψῃ τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ προσκολληθῇ τῇ γυναίξί αὐτοῦ. Ἔσονται δὲ οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν». Ἐὰν ὅμως κανένας γαμπρὸς ἐπιχειρήσῃ νὰ γίνη «σάρκα μία» καὶ μὲ τὴν πεθερὰ του, τότε... ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα... εἰκοσιεπτὰ!...».

Ἡ καλλιτέχνις ἰδὲς ΕΛΕΝΗ ΠΑΠΑΔΑΚΗ ἔχει σχετικῶς ἐπιφυλάξεις καὶ... παρουσιωπήσεις.
Ἰδοὺ τί λέγει:

«Πεθερὰ δὲν εἶχα, οὔτε ἔχω, οὔτε ἔγινα, ἐπομένως δὲν μπορῶ νὰ ἔχω πεθερὰ. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ ἐγὼ εἶμαι γυναῖκα... καὶ...».

Ἡ ἐκλεκτὴ λογογράφος κ. ΓΑΛΑΤΕΙΑ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ βγάξει τὴς πεθερὰς... ἄδωδες περισσότερες!

«Δὲν θὰ μπορούσαμε ποτὲ, λέγει, βασιζόμενοι στὸ ἐγκλημα τῆς Κλάτρου, νὰ δώσουμε ἓνα γενικὸ χαρακτηρισμὸν γιὰ τὴν πεθερὰ. Αὐτὸ θὰ ἦταν σὰν νὰ λέγαμε ὅλους τοὺς ἄνδρες δολοφόνους, κρινοντας ἀπὸ ἓνα μόνον».

Ὁ γνωστὸς συγγραφεὺς καὶ Πρόεδρος τῆς Ἑταιρείας Ψυχικῶν Ἑρευνῶν κ. ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΑΝΑΓΡΑΣ λέγει:

«Τί θὰ λέγατε γιὰ κάποιον πού γιὰ νὰ χορέψῃ ἔφαγε φῶξ-τροπὸν παίρνει δυὸ ντάμες; Καὶ τί νὰ εἰπῇ κανεὶς γιὰ τὸν δυστυχισμένο πού παίρνει δυὸ γυναῖκες μαζί;

«Ἄν ὁ γάμος, καὶ μὲ μιὰ μόνον γυναῖκα εἶνε δύσκολος, πὼς θὰ τὰ καταφέρῃ κανεὶς μὲ τὴν ἄλλη πού παραστέκει ἀργυρὴν, ἐτοιμὴ νὰ... διύλισῃ τὸν κόνωπα καὶ ἐνθυμωμένη ὡς ἐκ περισσοῦ κάθε στιγμή καὶ τὸν μακαρίτην;

«Συμπέρασμα γιὰ ὅσους τὴν ἐπάθαν, ἂν δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ γίνουν τρία δέματα ὅπως ὁ Ἀθανασίου-λὸς: γὰ ἐπικαλεσοῦν τὴν ἐπικουρίαν δυὸ-τριῶν... στίβα-ρὸν σωφρέ, ἡ τοῦλάχιστον τὰς καλὰς ὑψηλότητας τῆς ἐριμίου κυρὰ Λένης Μητροπολίτου!...».

Ὁ διακεκριμένος ἡθοποιὸς κ. ΧΡΙΣΤΟΦ. ΝΕΖΕΡ ἀπαντᾷ ὁπτι, κατηγορηματικὰ καὶ τρεκονορά:

«Ἡ πεθερὰ, λέγει, εἶνε πάντα... πεθερὰ, μὲ τὴ σημασία πού τῆς δίνει ὁ λαός».

Ὁ ἐκλεκτὸς καλλιτέχνης κ. ΝΙΚ. ΡΟΖΑΝ ἀπαντᾷ:

«Ἐχω τὴ γνώμην ὅτι τὸ ἐλαττωρὸ πού κάνει τὴν γυναῖκα κακή, ὅταν γίνη πεθερὰ, εἶνε ἡ ὑπερβολικὴ ἀγάπὴ τῆς πρὸς τὸ παιδί της, τὸ ὅποιον μοιράζει τὴν ἀγάπην πού εἶχε στὴ μάνα του, μὲ τὴν γυναῖκα του. Ἡ μειώσις λοιπὸν τῆς ἀγάπης τοῦ πρὸς τὴν μητέρα του καὶ ἡ ἀποσίσις πρὸς τὴν γυναῖκα του, κάνει τὴν πεθερὰ ἀσυναίσθητα κακή.

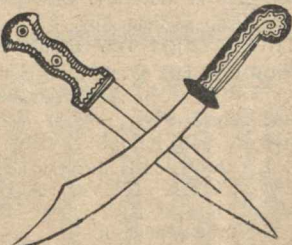
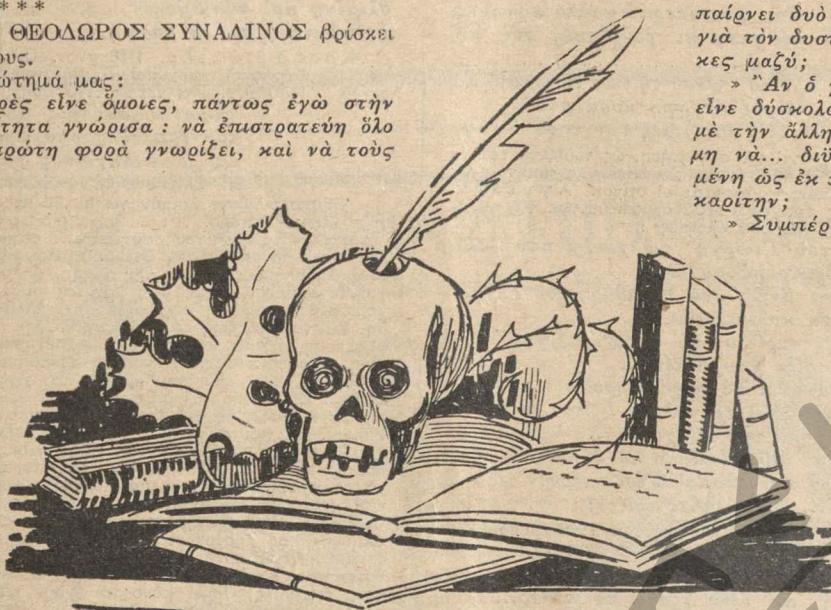
«Γι' αὐτὸ λοιπὸν μπορούμε νὰ ποῦμε ὅτι ὑπάρχουν κακὲς γυναῖκες καὶ ὅχι ὅτι ἔγιναν κακὲς ἀπότ'ο ἔγιναν πεθερὰς. Αὐτὸ εἶνε ὁ λόγος».

Ὁ ἐκλεκτὸς καλλιτέχνης κ. ΠΕΡΙΚΛ. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ μᾶς ἀπαντᾷ:

«Ἡ πεθερὰ εἶνε... γυναῖκα. Κι' ὅ-
λες ἡ γυναῖκες εἶνε ἡ ἴδιες. Ἀπορῶ λοιπὸν πὼς περιμένουμε νὰ γίνουν πεθερὰς γιὰ νὰ σχηματίσουν γνώμην γι' αὐτὲς».

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΘΕΡΕΣ

Ἡ πεθερὰ μου πέθανε καὶ ἡ καρδιά μου ἄνοξε.
(Ἀρκαία Ἑλληνική).
Πεθερὰ καὶ νύφη, ἀστραπὲς καὶ καταιγίδες.
(Ἰταλική).

ΤΙ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΜΑΣ

ΚΑΡΤ-ΠΟΣΤΑΛ

Το φύλλο του «Μπουκέτου» και της «Οικογενείας» τιμάται παντού δρ. 3. Η αδιαίρετος υπερτίμησή των παρά των υποπρακτορείων απαγορεύεται.
Παρακαλούμε δέξτε τους αγαπητούς μας αναγνώστες, δασάκις (Εκ της Διευθύνσεως)

Η υπό των αναγνωστών μας αποστολλομένη συνεργασία και μη συνοδευομένη υπό δικαιώματος κρίσεως εκ δραχμών πέντε εις γραμματόσημα, δεν λαμβάνεται υπ' όψιν.

Πολλοί αναγνώσται μας μ'ας γράφουν ότι επιθυμούν να προμηθευθούν τ'ας εκδόσεις μας και να εγγραφούν συνδρομητάι του περιοδικού μας, αλλά δυσκολεύονται εις την εκδοσιν επιταγών. Για να τούς διευκολύνουμε σχετικώς, τούς πληροφορούμεν ότι δεχόμεθα τὸν ἀντίτιμον τῶν συνδρομῶν, φύλλων, βιβλίων, ἡμερολογίων κλπ., εις γραμματόσημα ἢ κινητὰ χαρτόσημα οἰοσδήποτε τιμῆς.

Σ. Γ., Κοζάνη. Τὸ βιβλίο ἐστάλη στὶς 12)2)32. Τὰ ἄλλα μυθιστορήματα δὲν ἔχουν ἐκδοθῇ. Σὰς εὐχαριστοῦμεν γιὰ τὰ θερμὰ σας λόγια. Ἀσπ. μ.ον Π.ο.ι.η.τ.η.ν. Ἀρμάν. Τὸ ποιῆμά σας, μετὸν τίτλο «Τὸ Μοιρολόι» ἔχει καλὸ. Ἐντελὸς πρωτόλειο. Ἰδού π.χ.:

Πέθανες καὶ μαρτύρηκες
μαρτύρηκες σὰν τὸ γιοφύλι
καὶ θλιβερὸ χαμόγελο
πλανιέται στὰ χλομά σου χεῖλη...
Ἀγγελόμορφη κυρά μου
μοῦ σπαραξίεις τὴν καρδιά μου...

Μ' ἄλλους λόγους, τὸ ποιῆμά σας, ἀντὶ τὴν συγκίνησιν, ὡς νομίζετε καὶ ἐπιθυμείτε, προκαλεῖ μᾶλλον θυμωδία. Διαβάστε λοιπὸν Ἑλλήνας ποιητὰς καὶ πάρετε μιὰ ἰδέαν, τί εἶναι ποιηταὶ καὶ πῶς γράφονται οἱ στίχοι. Ἀγγ.ε.λ.η.ν. Ἀλεξάνδρειαν. Ἀπὸ τὰ σατυρικά σας τραγούδια θὰ δημοσιεύσουμε τὰ καλότερα. Καὶ τὰ πρωτο-πρωτὸν μετὸν τίτλο «Υμνοί»:

Στὸν καφενὲ τοῦ Κορητικοῦ τοῦ Γιώργη, γιὰ χατίρι σου
ἀπὸ τῆς πέντε τὸ πρωί, μοῦδιασα δὲ μαράκι,
ν' ἀκαρτερώω μαχμουρλήξ, νὰ βγῆς στὸ παραθύρι σου
τὸ γωνιακὸ καὶ νὰ σοῦ πῶ ἓνα καλημεράκι...
Ἀπὸ τῆς πέντε τὸ πρωί σοῦ στρίβω τὸ μουστάκι μου,
στὸκανα σὰ φιλή κλωστή καὶ ρίξε μου βελόνα...
Ὅμως ἐσὺ δὲ φαίνεται κ' ἀνάβει τὸ μεράκι μου
κ' ἂν πάη εἶται ὁ καιρὸς θάχαυμε ἀντικινῶνται!
Φαίνεται θὰ ξεχνήτῃς στὸ γάμο τοῦ Μαχαίρα
ποῦταν κ' ὁ Βάγγος, φόραγε τοῦ Μπάμπη τὸ ζακέτο...
Δὲ βράει ὁ νόος μου πῶς πολλὰ καὶ σταματῶ δῶδ πέρα,
γιατὶ ἂν τὸ πάρο πῶς βαρεῖται... Μετάλαβες ἐφέτοι;

Γ. Σαρρῆν. Τὰ δύο ποιήματά σας ἔχουν ἐπιτυχίαν. Παειδισμὸς ἐντελός. Νά, ἐπὶ παραβέβαιμα, τὸ ἕνα ἐξ αὐτῶν, «Ὁ Κόσμος»:

Κόσμου φεύγει θλιβερὸ
σκυρτὰ καὶ φορημένα
μὴν ὁ βορρῆς σὲ φώδεσε
ἢ μήπως ἀπὸ μένα;...
Κ' ἂν ὁ βορρῆς σὲ φώδεσε
καὶ κρύβεται στὸ δάσο...

Καὶ τώρα, θέλετε τὴν εὐλικρινή μας συμβουλὴ; Πάμπετ νὰ γράφετε στίχους. Καὶ διαβάετε γιὰ νὰ μάθετε πολλὰ πράγματα, τὰ ὅποια ἀγνοεῖτε.

Κ. Δ.κ.τ.η.ν. Νεάπολιν (Κρήτης).
Σὰς εὐχαριστοῦμε θερμῶς γιὰ τὰ καλά λόγια ποὺ μ'ας γράφετε. Τὸ ποιῆμά σας ἀρκετὰ καλὸ καὶ θὰ δημοσιευθῇ στὴν οἰκεία στήλη, ἰσως καὶ στὸ φύλλο αὐτό. Β. Κ. Δ., Ἀρμάν. Ζητάτε νὰ σας μιλήσουμε εὐλικρινῶς καὶ νὰ σας ποῦμε ἀν δέξιναι τίποτα οἱ στίχοι σας κ' ἂν θὰ μπορούσατε μιὰ μέρα νὰ γράφετε κατὰ καλὸ. Γιὰ τὸ μέλλον δὲν μπορούμε νὰ ποῦμε τίποτα ἐπὶ τοῦ παρόντος, τίποτα τὸ εὐχάριστο, φυσικὰ. Γιὰ τὰ τραγούδια σας δὲν εἶναι καθόλου καλὰ. Πρωτόλεια, χωρὶς νὰ δύνουν μελλοντικῶς ἐλπίδες. Ἰδού π.χ. τὸ α' τετράστιχο τοῦ ποιήματος «Ὁ Γέρος»:

Ὁ βορρῆς φνοαίει παγωμένους
πέφτει ἀδιὰκοπα τὸ χιόνι
κ' ἀναλογίζομαι θλιμμένος:
«ποῦν' ἢ ἀνοίξῃ, ποῦν' τ' ἀνθῶν!».
Πάμπετ λοιπὸν πρὸς τὸ παρόν νὰ γράφετε στίχους. Διαβάετε, μόνον κ' ἔχει ὁ Θεὸς γιὰ τὸ μέλλον. Α. Μ., Σαλαμίνα. Μ'ας γράφετε στὴν ἐπιστολή σας
«Μὲ μεγάλῃ μου χαρὰ σοῦ
στέλλω τὸ μικρὸν ποιῆμά μου, μὲ
τὴν ἐλπίδα τῆς ἐγκρίσεώς σου,

γιὰ δημοσιέυσαι».
Δυστυχῶς ὅμως βρισκόμαστε στὴν ἀνάγκη νὰ σας ἀπαντήσουμε μὲ λύπη, ὅτι τὸ ποιῆμά σας δὲν εἶναι καλὸ. Πρόχειροι καὶ κοινοὶ στίχοι, χωρὶς ἔχνο... ποιήσεως! Νὰ ἐπὶ παραβέβαιμα τὸ τελευταῖο τετράστιχό σας:

Εἶσαι λουλουδί ὀλόδροσο,
τριαντάφυλλο τοῦ Μάη,

Γιὰ νὰ μὴν πολυλογώμε συνεπῶς, σὰς παρακαλοῦμε νὰ διαβάσετε τὰ γράμματά παραπάνω ὅ' ἄλλους φίλους ἀναγνώστες καὶ συνεργάτας καὶ λαβετε ὑπ' ὄψιν τὰς σχετικὰς ὑποδείξεις μας. Γ. Γ. ο.ρ.γ.λ.η.ν. ἑλ.η.ν. δικὸ σας ποιῆμα, μετὸν τίτλο «Πονεμένη Κερδία», καθόλου καλὸ. Ἐπειὶ βέβαια, μὰ δὲν φτάνει ὁ ἔρος γιὰ νὰ γραφῇ ἓνα καλὸ ποιῆμα. Ἀπομνημονεύματα πολλὰ πράγματα, τὰ ὅποια ἀπουσιάζουν ἐντελῶς ἀπὸ τὸ ποιῆμα. Καὶ πρὸς ἀποδείξιν τῶν ὁσων λέγομεν, οἱ στίχοι σας:

Ἡ μόνη μου συντροφιά
σὰν φεύγ' ἀπὸ κοντὰ σου,
ἢ μόνη μου παρηγοριά
εἶν' ἡ σκιά σου.

Εἶν' ἀλήθεια πῶς μ' ἀκολουθεῖ,
τῇ σκέψι μου νὰ συντροφεύῃ
(ἐπιθυμεί)

θλιμμένη καὶ σιωπηλὴ
ἢ θελκτικὴ σου ἢ μορφή.

Χρυσὸ Κύπελλο, Ρέθυμνον. Γιὰ τὰ θερμὰ καὶ τόσο εὐχάριστα ποῦ μ'ας γράφετε, σὰς πολυευχαριστοῦμε. Οἱ στίχοι σας εὐτυχῶς ἔχουν τυχεῖς. Ἰδού π.χ. ἓνα τετράστιχό σας:

Ἐρωτα! δύναις ἀκαταμάχητος
ποῦ ἐμπλέξες στὰ δίκτια καὶ μένα
καὶ μ' ἐλήλυσες μὲ βέλος ἄπονο
μ' ἔκανες μὲ στήθη πληγωμένα.

Ἐσκολοῦθησε λοιπὸν νὰ διαβάσετε καὶ ἴσως, μετὸν καιρὸ, δημοσιεύσει κατὰ καλὸτερον. Ν.Κ. Σ.φ.ο.ρ.ε.ρ.αν. Νάξον. Τὸ γράμμα καὶ τὰ συνοδευόμενα τῶν στίχων σας εἶναι... συγκινητικότερα ἀπὸ τὰ ποῦμα καὶ εἰς τὸν καιρὸν νὰ ποῦμε δηλαδὴ ὅτι δικαιολογούμε ἀπολύτως ὅλοι σας τὸν ἄνεμόν τῶν ἀποκλήρων αὐτοῦ τῆς τύχης, ἀλλὰ δὲν μπορούμε νὰ... τὸν ἄνεμόν γιὰ δημοσίευσιν, ὅπως μ'ας ἔρχεται συγκερασμένος ὑπὸ μορφῇ συναισθήματος βέβαια ἀρκετὴ τεχνικὴ πείρα, ἀλλὰ χρειάζεται νὰ γνωρίσει πολλὰ περισσότερα, καὶ ἀπὸ τὴν ζωὴ καὶ ἀπὸ τὴν τέχνη, γιὰ νὰ μὴν ὀρεθῇ νὰ ἀποστήσῃ τὸν φῶμό σας κάποια σημασία καὶ βαρύτητα, καθὼς φανταζόμεθα νὰ εἶναι ἀπὸ τερὴ φιλοδοξία σας. Ἐπειτα ἡ σύνταξις τῆς κειμένης μετὰ ἀπολύτως ἀπαιτήσεως, εἶναι ἰδιωματικῆς ἐντελῶς χρήσεως καὶ δὲν σέκου ἀπολύτως τὸ ποιῆμα. Ἐλευθερίαν. Δ.η.μ.ο.ς.η. Μπαφί (Φλωρίνη). Ἡ ἀλήθεια διεξιδήσθη στὸ λογιότριο καὶ τὸ ζητήμα σας θὰ κανονισθῇ ἀπὸ τὸν Σάβον. Εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὴν προσφορὰ σας, ἀλλὰ τὰ ἔργα καὶ τὰ Μηλιαρέση, Ἀργυροστόλι. Καὶ γιὰ τὰ δικά σας τὰ ἴδια ἔργα καὶ τὸ ποῦμα. Π. Α.α.ο.π.ο.υ.λ.ο.ν. Καρδίτσαν. Δυστυχῶς, ἀγαπητὴ, δὲν μπορούμε νὰ τὸ κρητίσουμε οὔτε γιὰ πάντα. Ὅτι... ἐπὶ ἐννοίᾳ, γιὰτὶ μὴν καὶ σὰς ἀσπασθῇ καὶ ὁποῖα ποῦ σήμεριένετε. Νάσον Γιάγκαν. Δὲν μπορούμε νὰ εἰσαγάγῃ τὰ ποιήματά σας ἐντελῶς ἀπὸ τὸν καιρὸν καὶ τὴν ἀνταπόκρισιν. Ἐνταῖθα. Ἡ παρατήρησις ποὺ ἔχετε στὸ γράμμα σας ἀνταποκρίνεται ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν καὶ πρὸς τὸν καιρὸν ἀνθρώπου, καθὼς βλέπετε, στὴν ἀλλοτρίαν θαρρύνουμε καὶ τοὺς καθοδηγούμε μάλιστα. ὅπως βλέπετε, ὅταν ὁ καιρὸς τῶν ἀποκλήρων αὐτοῦ τῆς τύχης, ἀλλὰ δὲν μπορούμε νὰ... τὸν ἄνεμόν γιὰ δημοσίευσιν, ὅπως μ'ας ἔρχεται συγκερασμένος ὑπὸ μορφῇ συναισθήματος βέβαια ἀρκετὴ τεχνικὴ πείρα, ἀλλὰ χρειάζεται νὰ γνωρίσει πολλὰ περισσότερα, καὶ ἀπὸ τὴν ζωὴ καὶ ἀπὸ τὴν τέχνη, γιὰ νὰ μὴν ὀρεθῇ νὰ ἀποστήσῃ τὸν φῶμό σας κάποια σημασία καὶ βαρύτητα, καθὼς φανταζόμεθα νὰ εἶναι ἀπὸ τερὴ φιλοδοξία σας. Ἐπειτα ἡ σύνταξις τῆς κειμένης μετὰ ἀπολύτως ἀπαιτήσεως, εἶναι ἰδιωματικῆς ἐντελῶς χρήσεως καὶ δὲν σέκου ἀπολύτως τὸ ποιῆμα. Ἐλευθερίαν. Δ.η.μ.ο.ς.η. Μπαφί (Φλωρίνη). Ἡ ἀλήθεια διεξιδήσθη στὸ λογιότριο καὶ τὸ ζητήμα σας θὰ κανονισθῇ ἀπὸ τὸν Σάβον. Εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὴν προσφορὰ σας, ἀλλὰ τὰ ἔργα καὶ τὰ Μηλιαρέση, Ἀργυροστόλι. Καὶ γιὰ τὰ δικά σας τὰ ἴδια ἔργα καὶ τὸ ποῦμα. Π. Α.α.ο.π.ο.υ.λ.ο.ν. Καρδίτσαν. Δυστυχῶς, ἀγαπητὴ, δὲν μπορούμε νὰ τὸ κρητίσουμε οὔτε γιὰ πάντα. Ὅτι... ἐπὶ ἐννοίᾳ, γιὰτὶ μὴν καὶ σὰς ἀσπασθῇ καὶ ὁποῖα ποῦ σήμεριένετε. Νάσον Γιάγκαν. Δὲν μπορούμε νὰ εἰσαγάγῃ τὰ ποιήματά σας ἐντελῶς ἀπὸ τὸν καιρὸν καὶ τὴν ἀνταπόκρισιν. Ἐνταῖθα. Ἡ παρατήρησις ποὺ ἔχετε στὸ γράμμα σας ἀνταποκρίνεται ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν καὶ πρὸς τὸν καιρὸν ἀνθρώπου, καθὼς βλέπετε, στὴν ἀλλοτρίαν θαρρύνουμε καὶ τοὺς καθοδηγούμε μάλιστα. ὅπως βλέπετε, ὅταν ὁ καιρὸς τῶν ἀποκλήρων αὐτοῦ τῆς τύχης, ἀλλὰ δὲν μπορούμε νὰ... τὸν ἄνεμόν γιὰ δημοσίευσιν, ὅπως μ'ας ἔρχεται συγκερασμένος ὑπὸ μορφῇ συναισθήματος βέβαια ἀρκετὴ τεχνικὴ πείρα, ἀλλὰ χρειάζεται νὰ γνωρίσει πολλὰ περισσότερα, καὶ ἀπὸ τὴν ζωὴ καὶ ἀπὸ τὴν τέχνη, γιὰ νὰ μὴν ὀρεθῇ νὰ ἀποστήσῃ τὸν φῶμό σας κάποια σημασία καὶ βαρύτητα, καθὼς φανταζόμεθα νὰ εἶναι ἀπὸ τερὴ φιλοδοξία σας. Ἐπειτα ἡ σύνταξις τῆς κειμένης μετὰ ἀπολύτως ἀπαιτήσεως, εἶναι ἰδιωματικῆς ἐντελῶς χρήσεως καὶ δὲν σέκου ἀπολύτως τὸ ποιῆμα. Ἐλευθερίαν. Δ.η.μ.ο.ς.η. Μπαφί (Φλωρίνη). Ἡ ἀλήθεια διεξιδήσθη στὸ λογιότριο καὶ τὸ ζητήμα σας θὰ κανονισθῇ ἀπὸ τὸν Σάβον. Εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὴν προσφορὰ σας, ἀλλὰ τὰ ἔργα καὶ τὰ Μηλιαρέση, Ἀργυροστόλι. Καὶ γιὰ τὰ δικά σας τὰ ἴδια ἔργα καὶ τὸ ποῦμα. Π. Α.α.ο.π.ο.υ.λ.ο.ν. Καρδίτσαν. Δυστυχῶς, ἀγαπητὴ, δὲν μπορούμε νὰ τὸ κρητίσουμε οὔτε γιὰ πάντα. Ὅτι... ἐπὶ ἐννοίᾳ, γιὰτὶ μὴν καὶ σὰς ἀσπασθῇ καὶ ὁποῖα ποῦ σήμεριένετε. Νάσον Γιάγκαν. Δὲν μπορούμε νὰ εἰσαγάγῃ τὰ ποιήματά σας ἐντελῶς ἀπὸ τὸν καιρὸν καὶ τὴν ἀνταπόκρισιν. Ἐνταῖθα. Ἡ παρατήρησις ποὺ ἔχετε στὸ γράμμα σας ἀνταποκρίνεται ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν καὶ πρὸς τὸν καιρὸν ἀνθρώπου, καθὼς βλέπετε, στὴν ἀλλοτρίαν θαρρύνουμε καὶ τοὺς καθοδηγούμε μάλιστα. ὅπως βλέπετε, ὅταν ὁ καιρὸς τῶν ἀποκλήρων αὐτοῦ τῆς τύχης, ἀλλὰ δὲν μπορούμε νὰ... τὸν ἄνεμόν γιὰ δημοσίευσιν, ὅπως μ'ας ἔρχεται συγκερασμένος ὑπὸ μορφῇ συναισθήματος βέβαια ἀρκετὴ τεχνικὴ πείρα, ἀλλὰ χρειάζεται νὰ γνωρίσει πολλὰ περισσότερα, καὶ ἀπὸ τὴν ζωὴ καὶ ἀπὸ τὴν τέχνη, γιὰ νὰ μὴν ὀρεθῇ νὰ ἀποστήσῃ τὸν φῶμό σας κάποια σημασία καὶ βαρύτητα, καθὼς φανταζόμεθα νὰ εἶναι ἀπὸ τερὴ φιλοδοξία σας. Ἐπειτα ἡ σύνταξις τῆς κειμένης μετὰ ἀπολύτως ἀπαιτήσεως, εἶναι ἰδιωματικῆς ἐντελῶς χρήσεως καὶ δὲν σέκου ἀπολύτως τὸ ποιῆμα. Ἐλευθερίαν. Δ.η.μ.ο.ς.η. Μπαφί (Φλωρίνη). Ἡ ἀλήθεια διεξιδήσθη στὸ λογιότριο καὶ τὸ ζητήμα σας θὰ κανονισθῇ ἀπὸ τὸν Σάβον. Εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὴν προσφορὰ σας, ἀλλὰ τὰ ἔργα καὶ τὰ Μηλιαρέση, Ἀργυροστόλι. Καὶ γιὰ τὰ δικά σας τὰ ἴδια ἔργα καὶ τὸ ποῦμα. Π. Α.α.ο.π.ο.υ.λ.ο.ν. Καρδίτσαν. Δυστυχῶς, ἀγαπητὴ, δὲν μπορούμε νὰ τὸ κρητίσουμε οὔτε γιὰ πάντα. Ὅτι... ἐπὶ ἐννοίᾳ, γιὰτὶ μὴν καὶ σὰς ἀσπασθῇ καὶ ὁποῖα ποῦ σήμεριένετε. Νάσον Γιάγκαν. Δὲν μπορούμε νὰ εἰσαγάγῃ τὰ ποιήματά σας ἐντελῶς ἀπὸ τὸν καιρὸν καὶ τὴν ἀνταπόκρισιν. Ἐνταῖθα. Ἡ παρατήρησις ποὺ ἔχετε στὸ γράμμα σας ἀνταποκρίνεται ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν καὶ πρὸς τὸν καιρὸν ἀνθρώπου, καθὼς βλέπετε, στὴν ἀλλοτρίαν θαρρύνουμε καὶ τοὺς καθοδηγούμε μάλιστα. ὅπως βλέπετε, ὅταν ὁ καιρὸς τῶν ἀποκλήρων αὐτοῦ τῆς τύχης, ἀλλὰ δὲν μπορούμε νὰ... τὸν ἄνεμόν γιὰ δημοσίευσιν, ὅπως μ'ας ἔρχεται συγκερασμένος ὑπὸ μορφῇ συναισθήματος βέβαια ἀρκετὴ τεχνικὴ πείρα, ἀλλὰ χρειάζεται νὰ γνωρίσει πολλὰ περισσότερα, καὶ ἀπὸ τὴν ζωὴ καὶ ἀπὸ τὴν τέχνη, γιὰ νὰ μὴν ὀρεθῇ νὰ ἀποστήσῃ τὸν φῶμό σας κάποια σημασία καὶ βαρύτητα, καθὼς φανταζόμεθα νὰ εἶναι ἀπὸ τερὴ φιλοδοξία σας. Ἐπειτα ἡ σύνταξις τῆς κειμένης μετὰ ἀπολύτως ἀπαιτήσεως, εἶναι ἰδιωματικῆς ἐντελῶς χρήσεως καὶ δὲν σέκου ἀπολύτως τὸ ποιῆμα. Ἐλευθερίαν. Δ.η.μ.ο.ς.η. Μπαφί (Φλωρίνη). Ἡ ἀλήθεια διεξιδήσθη στὸ λογιότριο καὶ τὸ ζητήμα σας θὰ κανονισθῇ ἀπὸ τὸν Σάβον. Εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὴν προσφορὰ σας, ἀλλὰ τὰ ἔργα καὶ τὰ Μηλιαρέση, Ἀργυροστόλι. Καὶ γιὰ τὰ δικά σας τὰ ἴδια ἔργα καὶ τὸ ποῦμα. Π. Α.α.ο.π.ο.υ.λ.ο.ν. Καρδίτσαν. Δυστυχῶς, ἀγαπητὴ, δὲν μπορούμε νὰ τὸ κρητίσουμε οὔτε γιὰ πάντα. Ὅτι... ἐπὶ ἐννοίᾳ, γιὰτὶ μὴν καὶ σὰς ἀσπασθῇ καὶ ὁποῖα ποῦ σήμεριένετε. Νάσον Γιάγκαν. Δὲν μπορούμε νὰ εἰσαγάγῃ τὰ ποιήματά σας ἐντελῶς ἀπὸ τὸν καιρὸν καὶ τὴν ἀνταπόκρισιν. Ἐνταῖθα. Ἡ παρατήρησις ποὺ ἔχετε στὸ γράμμα σας ἀνταποκρίνεται ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν καὶ πρὸς τὸν καιρὸν ἀνθρώπου, καθὼς βλέπετε, στὴν ἀλλοτρίαν θαρρύνουμε καὶ τοὺς καθοδηγούμε μάλιστα. ὅπως βλέπετε, ὅταν ὁ καιρὸς τῶν ἀποκλήρων αὐτοῦ τῆς τύχης, ἀλλὰ δὲν μπορούμε νὰ... τὸν ἄνεμόν γιὰ δημοσίευσιν, ὅπως μ'ας ἔρχεται συγκερασμένος ὑπὸ μορφῇ συναισθήματος βέβαια ἀρκετὴ τεχνικὴ πείρα, ἀλλὰ χρειάζεται νὰ γνωρίσει πολλὰ περισσότερα, καὶ ἀπὸ τὴν ζωὴ καὶ ἀπὸ τὴν τέχνη, γιὰ νὰ μὴν ὀρεθῇ νὰ ἀποστήσῃ τὸν φῶμό σας κάποια σημασία καὶ βαρύτητα, καθὼς φανταζόμεθα νὰ εἶναι ἀπὸ τερὴ φιλοδοξία σας. Ἐπειτα ἡ σύνταξις τῆς κειμένης μετὰ ἀπολύτως ἀπαιτήσεως, εἶναι ἰδιωματικῆς ἐντελῶς χρήσεως καὶ δὲν σέκου ἀπολύτως τὸ ποιῆμα. Ἐλευθερίαν. Δ.η.μ.ο.ς.η. Μπαφί (Φλωρίνη). Ἡ ἀλήθεια διεξιδήσθη στὸ λογιότριο καὶ τὸ ζητήμα σας θὰ κανονισθῇ ἀπὸ τὸν Σάβον. Εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὴν προσφορὰ σας, ἀλλὰ τὰ ἔργα καὶ τὰ Μηλιαρέση, Ἀργυροστόλι. Καὶ γιὰ τὰ δικά σας τὰ ἴδια ἔργα καὶ τὸ ποῦμα. Π. Α.α.ο.π.ο.υ.λ.ο.ν. Καρδίτσαν. Δυστυχῶς, ἀγαπητὴ, δὲν μπορούμε νὰ τὸ κρητίσουμε οὔτε γιὰ πάντα. Ὅτι... ἐπὶ ἐννοίᾳ, γιὰτὶ μὴν καὶ σὰς ἀσπασθῇ καὶ ὁποῖα ποῦ σήμεριένετε. Νάσον Γιάγκαν. Δὲν μπορούμε νὰ εἰσαγάγῃ τὰ ποιήματά σας ἐντελῶς ἀπὸ τὸν καιρὸν καὶ τὴν ἀνταπόκρισιν. Ἐνταῖθα. Ἡ παρατήρησις ποὺ ἔχετε στὸ γράμμα σας ἀνταποκρίνεται ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν καὶ πρὸς τὸν καιρὸν ἀνθρώπου, καθὼς βλέπετε, στὴν ἀλλοτρίαν θαρρύνουμε καὶ τοὺς καθοδηγούμε μάλιστα. ὅπως βλέπετε, ὅταν ὁ καιρὸς τῶν ἀποκλήρων αὐτοῦ τῆς τύχης, ἀλλὰ δὲν μπορούμε νὰ... τὸν ἄνεμόν γιὰ δημοσίευσιν, ὅπως μ'ας ἔρχεται συγκερασμένος ὑπὸ μορφῇ συναισθήματος βέβαια ἀρκετὴ τεχνικὴ πείρα, ἀλλὰ χρειάζεται νὰ γνωρίσει πολλὰ περισσότερα, καὶ ἀπὸ τὴν ζωὴ καὶ ἀπὸ τὴν τέχνη, γιὰ νὰ μὴν ὀρεθῇ νὰ ἀποστήσῃ τὸν φῶμό σας κάποια σημασία καὶ βαρύτητα, καθὼς φανταζόμεθα νὰ εἶναι ἀπὸ τερὴ φιλοδοξία σας. Ἐπειτα ἡ σύνταξις τῆς κειμένης μετὰ ἀπολύτως ἀπαιτήσεως, εἶναι ἰδιωματικῆς ἐντελῶς χρήσεως καὶ δὲν σέκου ἀπολύτως τὸ ποιῆμα. Ἐλευθερίαν. Δ.η.μ.ο.ς.η. Μπαφί (Φλωρίνη). Ἡ ἀλήθεια διεξιδήσθη στὸ λογιότριο καὶ τὸ ζητήμα σας θὰ κανονισθῇ ἀπὸ τὸν Σάβον. Εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὴν προσφορὰ σας, ἀλλὰ τὰ ἔργα καὶ τὰ Μηλιαρέση, Ἀργυροστόλι. Καὶ γιὰ τὰ δικά σας τὰ ἴδια ἔργα καὶ τὸ ποῦμα. Π. Α.α.ο.π.ο.υ.λ.ο.ν. Καρδίτσαν. Δυστυχῶς, ἀγαπητὴ, δὲν μπορούμε νὰ τὸ κρητίσουμε οὔτε γιὰ πάντα. Ὅτι... ἐπὶ ἐννοίᾳ, γιὰτὶ μὴν καὶ σὰς ἀσπασθῇ καὶ ὁποῖα ποῦ σήμεριένετε. Νάσον Γιάγκαν. Δὲν μπορούμε νὰ εἰσαγάγῃ τὰ ποιήματά σας ἐντελῶς ἀπὸ τὸν καιρὸν καὶ τὴν ἀνταπόκρισιν. Ἐνταῖθα. Ἡ παρατήρησις ποὺ ἔχετε στὸ γράμμα σας ἀνταποκρίνεται ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν καὶ πρὸς τὸν καιρὸν ἀνθρώπου, καθὼς βλέπετε, στὴν ἀλλοτρίαν θαρρύνουμε καὶ τοὺς καθοδηγούμε μάλιστα. ὅπως βλέπετε, ὅταν ὁ καιρὸς τῶν ἀποκλήρων αὐτοῦ τῆς τύχης, ἀλλὰ δὲν μπορούμε νὰ... τὸν ἄνεμόν γιὰ δημοσίευσιν, ὅπως μ'ας ἔρχεται συγκερασμένος ὑπὸ μορφῇ συναισθήματος βέβαια ἀρκετὴ τεχνικὴ πείρα, ἀλλὰ χρειάζεται νὰ γνωρίσει πολλὰ περισσότερα, καὶ ἀπὸ τὴν ζωὴ καὶ ἀπὸ τὴν τέχνη, γιὰ νὰ μὴν ὀρεθῇ νὰ ἀποστήσῃ τὸν φῶμό σας κάποια σημασία καὶ βαρύτητα, καθὼς φανταζόμεθα νὰ εἶναι ἀπὸ τερὴ φιλοδοξία σας. Ἐπειτα ἡ σύνταξις τῆς κειμένης μετὰ ἀπολύτως ἀπαιτήσεως, εἶναι ἰδιωματικῆς ἐντελῶς χρήσεως καὶ δὲν σέκου ἀπολύτως τὸ ποιῆμα. Ἐλευθερίαν. Δ.η.μ.ο.ς.η. Μπαφί (Φλωρίνη). Ἡ ἀλήθεια διεξιδήσθη στὸ λογιότριο καὶ τὸ ζητήμα σας θὰ κανονισθῇ ἀπὸ τὸν Σάβον. Εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὴν προσφορὰ σας, ἀλλὰ τὰ ἔργα καὶ τὰ Μηλιαρέση, Ἀργυροστόλι. Καὶ γιὰ τὰ δικά σας τὰ ἴδια ἔργα καὶ τὸ ποῦμα. Π. Α.α.ο.π.ο.υ.λ.ο.ν. Καρδίτσαν. Δυστυχῶς, ἀγαπητὴ, δὲν μπορούμε νὰ τὸ κρητίσουμε οὔτε γιὰ πάντα. Ὅτι... ἐπὶ ἐννοίᾳ, γιὰτὶ μὴν καὶ σὰς ἀσπασθῇ καὶ ὁποῖα ποῦ σήμεριένετε. Νάσον Γιάγκαν. Δὲν μπορούμε νὰ εἰσαγάγῃ τὰ ποιήματά σας ἐντελῶς ἀπὸ τὸν καιρὸν καὶ τὴν ἀνταπόκρισιν. Ἐνταῖθα. Ἡ παρατήρησις ποὺ ἔχετε στὸ γράμμα σας ἀνταποκρίνεται ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν καὶ πρὸς τὸν καιρὸν ἀνθρώπου, καθὼς βλέπετε, στὴν ἀλλοτρίαν θαρρύνουμε καὶ τοὺς καθοδηγούμε μάλιστα. ὅπως βλέπετε, ὅταν ὁ καιρὸς τῶν ἀποκλήρων αὐτοῦ τῆς τύχης, ἀλλὰ δὲν μπορούμε νὰ... τὸν ἄνεμόν γιὰ δημοσίευσιν, ὅπως μ'ας ἔρχεται συγκερασμένος ὑπὸ μορφῇ συναισθήματος βέβαια ἀρκετὴ τεχνικὴ πείρα, ἀλλὰ χρειάζεται νὰ γνωρίσει πολλὰ περισσότερα, καὶ ἀπὸ τὴν ζωὴ καὶ ἀπὸ τὴν τέχνη, γιὰ νὰ μὴν ὀρεθῇ νὰ ἀποστήσῃ τὸν φῶμό σας κάποια σημασία καὶ βαρύτητα, καθὼς φανταζόμεθα νὰ εἶναι ἀπὸ τερὴ φιλοδοξία σας. Ἐπειτα ἡ σύνταξις τῆς κειμένης μετὰ ἀπολύτως ἀπαιτήσεως, εἶναι ἰδιωματικῆς ἐντελῶς χρήσεως καὶ δὲν σέκου ἀπολύτως τὸ ποιῆμα. Ἐλευθερίαν. Δ.η.μ.ο.ς.η. Μπαφί (Φλωρίνη). Ἡ ἀλήθεια διεξιδήσθη στὸ λογιότριο καὶ τὸ ζητήμα σας θὰ κανονισθῇ ἀπὸ τὸν Σάβον. Εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὴν προσφορὰ σας, ἀλλὰ τὰ ἔργα καὶ τὰ Μηλιαρέση, Ἀργυροστόλι. Καὶ γιὰ τὰ δικά σας τὰ ἴδια ἔργα καὶ τὸ ποῦμα. Π. Α.α.ο.π.ο.υ.λ.ο.ν. Καρδίτσαν. Δυστυχῶς, ἀγαπητὴ, δὲν μπορούμε νὰ τὸ κρητίσουμε οὔτε γιὰ πάντα. Ὅτι... ἐπὶ ἐννοίᾳ, γιὰτὶ μὴν καὶ σὰς ἀσπασθῇ καὶ ὁποῖα ποῦ σήμεριένετε. Νάσον Γιάγκαν. Δὲν μπορούμε νὰ εἰσαγάγῃ τὰ ποιήματά σας ἐντελῶς ἀπὸ τὸν καιρὸν καὶ τὴν ἀνταπόκρισιν. Ἐνταῖθα. Ἡ παρατήρησις ποὺ ἔχετε στὸ γράμμα σας ἀνταποκρίνεται ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν καὶ πρὸς τὸν καιρὸν ἀνθρώπου, καθὼς βλέπετε, στὴν ἀλλοτρίαν θαρρύνουμε καὶ τοὺς καθοδηγούμε μάλιστα. ὅπως βλέπετε, ὅταν ὁ καιρὸς τῶν ἀποκλήρων αὐτοῦ τῆς τύχης, ἀλλὰ δὲν μπορούμε νὰ... τὸν ἄνεμόν γιὰ δημοσίευσιν, ὅπως μ'ας ἔρχεται συγκερασμένος ὑπὸ μορφῇ συναισθήματος βέβαια ἀρκετὴ τεχνικὴ πείρα, ἀλλὰ χρειάζεται νὰ γνωρίσει πολλὰ περισσότερα, καὶ ἀπὸ τὴν ζωὴ καὶ ἀπὸ τὴν τέχνη, γιὰ νὰ μὴν ὀρεθῇ νὰ ἀποστήσῃ τὸν φῶμό σας κάποια σημασία καὶ βαρύτητα, καθὼς φανταζόμεθα νὰ εἶναι ἀπὸ τερὴ φιλοδοξία σας. Ἐπειτα ἡ σύνταξις τῆς κειμένης μετὰ ἀπολύτως ἀπαιτήσεως, εἶναι ἰδιωματικῆς ἐντελῶς χρήσεως καὶ δὲν σέκου ἀπολύτως τὸ ποιῆμα. Ἐλευθερίαν. Δ.η.μ.ο.ς.η. Μπαφί (Φλωρίνη). Ἡ ἀλήθεια διεξιδήσθη στὸ λογιότριο καὶ τὸ ζητήμα σας θὰ κανονισθῇ ἀπὸ τὸν Σάβον. Εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὴν προσφορὰ σας, ἀλλὰ τὰ ἔργα καὶ τὰ Μηλιαρέση, Ἀργυροστόλι. Καὶ γιὰ τὰ δικά σας τὰ ἴδια ἔργα καὶ τὸ ποῦμα. Π. Α.α.ο.π.ο.υ.λ.ο.ν. Καρδίτσαν. Δυστυχῶς, ἀγαπητὴ, δὲν μπορούμε νὰ τὸ κρητίσουμε οὔτε γιὰ πάντα. Ὅτι... ἐπὶ ἐννοίᾳ, γιὰτὶ μὴν καὶ σὰς ἀσπασθῇ καὶ ὁποῖα ποῦ σήμεριένετε. Νάσον Γιάγκαν. Δὲν μπορούμε νὰ εἰσαγάγῃ τὰ ποιήματά σας ἐντελῶς ἀπὸ τὸν καιρὸν καὶ τὴν ἀνταπόκρισιν. Ἐνταῖθα. Ἡ παρατήρησις ποὺ ἔχετε στὸ γράμμα σας ἀνταποκρίνεται ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν καὶ πρὸς τὸν καιρὸν ἀνθρώπου, καθὼς βλέπετε, στὴν ἀλλοτρίαν θαρρύνουμε καὶ τοὺς καθοδηγούμε μάλιστα. ὅπως βλέπετε, ὅταν ὁ καιρὸς τῶν ἀποκλήρων αὐτοῦ τῆς τύχης, ἀλλὰ δὲν μπορούμε νὰ... τὸν ἄνεμόν γιὰ δημοσίευσιν, ὅπως μ'ας ἔρχεται συγκερασμένος ὑπὸ μορφῇ συναισθήματος βέβαια ἀρκετὴ τεχνικὴ πείρα, ἀλλὰ χρειάζεται νὰ γνωρίσει πολλὰ περισσότερα, καὶ ἀπὸ τὴν ζωὴ καὶ ἀπὸ τὴν τέχνη, γιὰ νὰ μὴν ὀρεθῇ νὰ ἀποστήσῃ τὸν φῶμό σας κάποια σημασία καὶ βαρύτητα,

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΕΤΑΞΕΩΤΑ

ΑΠΟΘΗΚΗ ΜΕΤΑΞΕΩΤΩΝ
ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΤΕΡΩΝ ΕΛΛΗΝ-
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ

Προσφορά πονηλικά χρωματισμών
ΚΡΕΠ ΝΤΕ-ΣΙΝ - ΖΩΡΖΕΤ
ΣΑΤΕΝ - ΜΑΡΟΚΕΝ
Στης πιο μοντέρνες αποχρώσεις
ΑΙ ΤΙΜΑΙ ΜΑΣ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΑΙ

• Ε. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ
ΕΡΜΟ 3.

ΕΛΛΗΝΕΣ ΓΕΩΡΓΟΙ
ΠΑΡΑΓΟΥΝ
ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΡΓΑΤΑΙ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΖΟΥΝ
ΤΟ ΘΡΕΠΤΙΚΟΤΑΤΟΝ
ΠΟΤΟΝ
ΖΥΘΟΝ ΦΙΞ

Ο ἑκδρός
τῆς παχυσαρκίας
τὰ διαιτῶν

KISSINGA

ΠΟΛΟΥΝΤΑΙ
ΕΙΣ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

ΑΝΤΙΠΡ. ΤΖΟΥΡΟΣ - ΚΑΡΡΑΣ
- ΑΘΗΝΑΙ -

ΣΤΟ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟ

ΦΥΣΙΚΟΝ ΕΚΧΥΛΙΝ
ΠΕΥΚΗΣ

Δυναμώνει το
Εσκουράζει
Απαλλάσσει
ιδρώτα

Α. Κ. ΔΑΜΒΕΡΓΙΟΥ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ"

			Εσωτερ. Δρχ.	60	Εξωτερ. Δρχ.	80
ΚΑΠΕΤΑΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑ	του	ΠΩΛ ΦΕΒΑΛ				
ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ	του	ΜΗΡΑΜ ΣΤΟΟΥΚΕΡ		30		40
ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ	του	ΕΔΓΑΡ ΠΟΕ	15		20	
ΓΟΡΔΩΝΟΣ ΠΥΜ (2 τόμοι)		κάθετος τόμος				
ΠΑΝΩΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ	του	ΟΝΟΡΕ ΜΠΑΛΙΣΚ		20		30
ΣΦΙΓΕ ΤΩΝ ΠΑΓΩΝ	του	ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ		20		30
Η ΣΟΝΙΑ	του	ΕΡΡΙΚΟΥ ΓΚΡΕΒΙΑ		15		20
Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΣΩΗ	του	ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ		15		20
Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΛΤΟΥ	της	ΣΕΛΜΑΣ ΛΑΓΚΕΡΑΦ		15		20
Η ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ	της	ΜΥΡΣΕ		15		20
Η ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΗ				15		20
ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΓΙΑΣΕΜΙΑ	του	Π. ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗ		5		8

*Απαντα τ' ανωτέρω εκλεκτά βιβλία εύρισκονται και πωλούνται εις τα Γραφεία του "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ"
Οδός Λέχα 7.